

Nosacījumu apkopojums uz 09-07-2021

Tiešie maksājumi

2015-2021

ZEMKOPĪBAS MINISTRIJA
TIRGUS UN TIEŠĀ ATBALSTA DEPARTAMENTS

Saturs

Saturs.....	2
A. Ievads.....	4
A.1. Normatīvie akti tiešo maksājumu jomā	6
A.2. Kā lasīt šo rokasgrāmatu?	8
A.3. Saīsinājumi	9
A.4. Svarīgākie datumi	10
A.5. Lauksaimniecības zemes definīcijas	12
B. Vienotais iesniegums	14
C. Minimālie atbalsta saņemšanas nosacījumi	16
D. Atbalsttiesīga lauksaimniecības zeme	17
D.1. Īscirtmeta atvasāji	19
D.2. Kaņepes	19
E. Savstarpējā atbilstība	21
F. Vienotais platības maksājums	22
G. Maksājums par klimatam un videi labvēlīgām lauksaimniecības praksēm jeb zaļināšanas maksājums ..	23
G.1. Kultūraugu dažādošana.....	24
G.2. Ekoloģiski jutīgi ilggadīgie zālāji	27
G.3. Ilggadīgo zālāju saglabāšana	29
G.4. Ekoloģiski nozīmīgas platības	30
H. Maksājums gados jauniem lauksaimniekiem	38
I. Brīvprātīgs saistītais atbalsts	41
I.1. Brīvprātīgs saistītais atbalsts par slaucamām govīm	42
I.2. Brīvprātīgs saistītais atbalsts par liellopiem	45
I.3. Brīvprātīgs saistītais atbalsts par kazām.....	48
I.4. Brīvprātīgs saistītais atbalsts par aitām	50
I.5. Brīvprātīgs saistītais atbalsts par proteīnaugiem	52
I.6. Brīvprātīgs saistītais atbalsts par cietes kartupeļiem	54
I.7. Brīvprātīgs saistītais atbalsts par sertificētās sēklas kartupeļiem	56
I.8. Brīvprātīgs saistītais atbalsts par sertificētām stiebrzāļu un lopbarības augu sēklām	57
I.9. Brīvprātīgs saistītais atbalsts par sertificētām labības sēklām	59
I.10. Brīvprātīgs saistītais atbalsts par miežiem	61
I.11. Brīvprātīgs saistītais atbalsts par vasaras rapsi un vasaras ripsi.....	62
I.12. Brīvprātīgs saistītais atbalsts par dārzeniņiem	63
I.13. Brīvprātīgs saistītais atbalsts par augļiem un ogām	65
J. Mazo lauksaimnieku atbalsta shēma	67
K. Finanšu disciplīna.....	70

L.	Maksājumu samazinājums	72
	Pielikumi	73
I.	Pielikums – Tiešo maksājumu finansējums milj. euro	74
II.	Pielikums – Tiešo maksājumu provizoriskās atbalsta likmes.....	75
III.	Pielikums – Kultūraugu un zemes izmantošanas veidu kodu saraksts	76
IV.	Pielikums - Kultūraugu saraksts dažādošanai	88
V.	Pielikums – Deklarācija par iepriekšējā gadā izmaksātajām darba algām, kas saistītas ar lauksaimniecisko darbību	91
VI.	Pielikums – Nosacīto liellopu vienību noteikšanai piemērojamie koeficienti	93
VII.	Pielikums – Minimālais dārzeņu kultūraugu skaits uz vienu kvadrātmetru	94

A. Ievads

Šo dokumentu sagatavoja Zemkopības ministrijas Tirgus un tiešā atbalsta departamenta speciālisti. Dokumenta mērķis ir apkopot vienkopus tiešo maksājumu piešķiršanas nosacījumus, kas noteikti vairākās ES regulās un MK noteikumos, kā arī atspoguļot paskaidrojumus un rekomendācijas, kas sniegti EK sagatavotajās vadlīnijās un atbildes vēstulēs dalībvalstīm. Dažādos normatīvajos aktos noteiktie nosacījumi dokumentā strukturēti pa tiešo maksājumu vispārīgo nosacījumu jomām un atbalsta shēmām, nosacījumu redakcijas var būt pārveidotas, tekstā neminot atsauces uz normatīvajiem aktiem, bet nemainot būtību. Nosacījumu saiknei ar to izcelsmes avotu ir norādītā kolonnā pa labi, kur minēta atsauce uz normatīvo aktu vai dokumentu, kur nosacījums vai skaidrojums noteikts.

Dokuments nav juridiski saistošs un uzskatāms tikai kā palīgmateriāls ieskatam kā pareizāk piemērot un īstenot tiešo maksājumu piešķiršanas nosacījumus. Dokuments ir aktuāls uz noteiktu datumu, kas norādīts uz dokumenta pirmās lapas.

1. 2021. gadā paredzēts īstenot šādas tiešo maksājumu shēmas:

- Vienoto platības maksājumu;
- Zaļināšanas maksājumu;
- Maksājumu gados jauniem lauksaimniekiem;
- Brīvprātīgo saistīto atbalstu 13 nozarēs;
- Mazo lauksaimnieku atbalsta shēmas maksājumu.

2. Kas šajā rokasgrāmatā ir iekļauts?

- Apkopoti tiešo maksājumu piešķiršanas nosacījumi no pamatregulām, deleģētajām un īstenošanas regulām un MK noteikumiem;
- Lapas labajā pusē ir norādītas atsauces uz normatīvajiem aktiem, skatiet A.1. sadaļu par atsauču lietošanu;
- Rokasgrāmatā uzskaitīti tikai atbalsta piešķiršanas nosacījumi, dažviet sniegti skaidrojumi;
- Tehniska rakstura informācija, kas saistās ar pieteikšanos maksājumiem, vienotā iesnieguma aizpildīšanu, izmaiņu veikšanu, par lauku bloku kartēm un to lasīšanu, par pārbaudēm saimniecībās lūdzam skatīt LAD sagatavotajās rokasgrāmatās.

3. Kādi īpaši svarīgi aspekti jāņem vērā piesakoties tiešajiem maksājumiem?

- Vienotā iesnieguma iesniegšanas gala termiņš ir kārtējā gada 22. maijs;
- Vienoto iesniegumu ar maksājuma samazinājumu var iesniegt līdz kārtējā 15. jūnijam;
- Tiešajiem maksājumiem var pieteikt tikai tādu lauksaimniecības zemi, kura ir lauksaimnieka rīcībā (valdījumā vai īpašumā) uz kārtējā gada 15. jūniju. Ja zeme ir nomā, tad ar īpašnieku jāvienojas, kurš piesaka zemi maksājumiem, lai izvairītos no strīdiem un dubultas deklarēšanas sodiem;
- Vienoto iesniegumu iesniedz LAD elektroniskajā pieteikšanās sistēmā – EPS;
- Tiešo maksājumu saņemšanai var pieteikt tikai tādu lauksaimniecības zemi, kas atbilst D nodaļā minētajiem kritērijiem, taču vienotajā iesniegumā ir jādeklarē arī tā lauksaimniecības zeme, kas neatbilst kritērijiem, piemēram, lauka platība, kas ir mazāka par 0,3 ha.

Lauksaimnieki, uz kuriem attiecas zaļināšanas kultūraugu dažādošanas prakse, par jebkuru lauksaimniecības zemes lauku deklarē to kultūraugu kodu, ko laukā audzē, savukārt lauksaimnieki, uz kuriem neattiecas kultūraugu dažādošanas prakse, attiecīgo zemi var deklarēt ar kodu 620 "Lauksaimniecībā izmantojamā zeme, par kuru kārtējā gadā nevar saņemt atbalstu";

- Pievērš uzmanību, ka kultūraugu dažādošanā dažu ģinšu dažādām sugām piederošus kultūraugus uzskata par vienu kultūraugu, piemēram, par sīpoliem uzskata visus tās ģintis augus – sīpolus, puravus, ķiplokus;
- Vienotajā iesniegumā aramzemes platībā jādeklarē kultūraugi, kas attiecīgā laukā ir pārsvarā un aizņem vismaz 75 %, vai dārzenu kultūraugi, ja 1 m² nodrošināts minimālais dārzenu kultūraugu skaits un platībā īstenoti nezāļu ierobežošanas pasākumi;
- No 2018. gada speltas kvieši tiks uzskatīti par atsevišķu kultūraugu dažādošanas prasības izpildei;
- Platības, kurās netiks nodrošināta minimālā biežība vai minimālais dārzenu skaits, ir jāprecizē kods uz 792 (nezāles) un attiecīgais lauks ir jānokuļ vai jānopļauj un nezāles jānovāc vai jāiestrādā augsnē līdz kārtējā gada 15. septembrim;
- Seko līdzī LAD lauku bloku kartē atspoguļotai informācijai, jo uz 31. decembri kartē atzīmētie ekoloģiski jutīgie zālāji saglabājami mūžīgi un tos nedrīkst apert vai kā citādi pārveidot;
- Lai veicinātu bioloģisko daudzveidību, ilggadīgo zālāju aizņemtā platībā pieļaujams saglabāt līdz 0,1 hektāru lielu nenopļautu vai nenogānītu zālāju laukumu uz vienu hektāru ilggadīgo zālāju platības, kurā nav kūlas slāņa un koku un krūmu atvases. Atsevišķu nenopļautu vai nenogānītu laukumu platība nepieļaujas pie lauka malas, un šādu laukumu kopējā platība nepārsniedz vienu hektāru.
- Lauksaimniekam, kad iegādājas lauksaimniecības zemi, ir jāpievērš uzmanība vai uz zemi nav attiecināti apgrūtinājumi un prasības – ja zemei ir noteikts ES nozīmes biotopu statuss, tad tāds būs jā saglabā arī jaunajam zemes īpašniekam vai apsaimniekotājam;
- Lai varētu pārbaudīt kultūraugu dažādošanas prakses izpildi un pārliecināties, ka kultūraugs, kuru esat pieteicis BSA atbilst konkrētā BSA saņemšanas nosacījumiem, kultūraugam vai tā augu atliekām jābūt uz lauka no 15. jūnija līdz 31. augustam. Par izmaiņām laicīgi jāinformē LAD;
- Ekoloģiski nozīmīgas platības – ir jādeklarē platība, lai nodrošinātu 5% prasības izpildi, taču ieteikums ir deklarēt vairāk ENP, ar rezervi, jo atbilstību 5% prasībai nosaka tikai no deklarētās ENP platības, ENP iztrūkumu nevar nosegt ar rīcībā esošo nedeklarēto ENP;
- Ja lauksaimnieks vēlēšies deklarēt par ENP tā saimniecības rīcībā esošu koku, krūmu puduri vai akmeņu kaudzi, dīķi, tad tas vispirms ir iekļaujams LAD lauku bloku kartē. Ja ainavu elements nav iekļauts LAD lauku bloku kartē, tad līdz 3. aprīlim jāiesniedz iesniegums LAD;

A.1. Normatīvie akti tiešo maksājumu jomā

Turpmāk šajā rokasgrāmatā norādītas atsauces uz regulām un MK noteikumiem, kur pirms domu zīmes norādīts panta vai punkta numurs un aiz domu zīmes norādīts regulas vai MK noteikumu numurs, piemēram, atsauce **2.1. – 126** nozīmē atsauci uz MK noteikumu Nr. 126/2015 2.1.punktu.

Normatīvie akti tiešo maksājumu jomā:	Rokasgrāmatā atsauces norādītas šādi
<p>Eiropas Parlamenta un Padomes regula Nr. 1307/2013 par noteikumiem tiešmaksājumiem</p> <p>Komisijas deleģētā regula Nr. 639/2014, kas papildina noteikumus par tiešmaksājumiem</p> <p>Komisijas Īstenošanas regula Nr. 641/2014, kas paredz piemērošanas noteikumus par tiešmaksājumiem</p> <p>Omnibus regula - Eiropas Parlamenta un Padomes regula Nr. 2017/2393, ar ko groza Regulas (ES) Nr. 1305/2013, 1306/2013, 1307/2013, 1308/2013 un 652/2014.</p>	<p>Pants - 1307</p> <p>Pants - 639</p> <p>Pants – 641</p> <p>Pants - 2393</p>
<p>Eiropas Parlamenta un Padomes regula Nr. 1306/2013 par noteikumiem attiecībā uz integrēto administrācijas un kontroles sistēmu, maksājumu atteikšanas vai atsaukšanas nosacījumiem un administratīvajiem sodiem, kas piemērojami tiešo maksājumu un savstarpējās atbilstības kontekstā</p> <p>Komisijas deleģētā regula Nr. 640/2014, kas papildina noteikumus attiecībā uz IAKS un administratīvajiem sodiem</p> <p>Komisijas Īstenošanas regula Nr. 809/2014, kas paredz piemērošanas noteikumus par IAKS un administratīvajiem sodiem</p>	<p>Pants - 1306</p> <p>Pants - 640</p> <p>Pants - 809</p>
<p>Ministru kabineta 2015.gada 10.marta noteikumi Nr. 126 “Tiešo maksājumu piešķiršanas kārtība lauksaimniekiem”</p> <p>Ministru kabineta 2014.gada 30.septembra noteikumi Nr. 599/2014 “Noteikumi par Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda, Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai, Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda, kā arī par valsts un Eiropas Savienības atbalsta lauksaimniecībai un lauku un zivsaimniecības attīstībai finansējuma administrēšanu 2014.–2020.gada plānošanas periodā”</p>	<p>Punkts - 126</p> <p>Punkts - 599</p>

Normatīvie akti, kuru normas sasaistītas ar tiešo maksājumu saņemšanu:

**Rokasgrāmatā
atsauces
norādītas šādi**

Eiropas Parlamenta un Padomes 2000.gada 17.jūlija regula Nr. 1760/2000, ar ko izveido liellopu identifikācijas un reģistrācijas sistēmu un paredz liellopu gaļas un liellopu gaļas produktu marķēšanu

Pants - 1760

Padomes 2003.gada 17.decembra Regula Nr. 21/2004, ar ko izveido aitū un kazu identifikācijas un reģistrācijas sistēmu

Pants - 21

Ministru kabineta 2014.gada 15.jūlija noteikumi Nr.393 "Lauksaimniecības un akvakultūras dzīvnieku, to ganāmpulku un novietņu reģistrācijas kārtība, kā arī lauksaimniecības dzīvnieku apzīmēšanas kārtība"

Punkts – 393

Ministru kabineta 2015.gada 7.aprīļa noteikumi Nr. 171 "Noteikumi par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību vides, klimata un lauku ainavas uzlabošanai 2014.–2020.gada plānošanas periodā"

Punkts – 171

Ministru kabineta 2012.gada 10.jūlijā noteikumi Nr.493 "Valsts augu aizsardzības dienesta maksas pakalpojumu cenrādis"

Punkts – 493

A.2. Kā lasīt šo rokasgrāmatu?

Ja maza saimniecība un piesakās tikai uz mazo lauksaimnieku atbalsta shēmas maksājumu, tad jānodrošina tikai minimālo atbalsta saņemšanas nosacījumu, atbalsttiesīgas zemes nosacījumu un mazo lauksaimnieku atbalsta piešķiršanas nosacījumu izpilde, kas minēti sadaļās **B**, **C**, **D** un **J**.

Savukārt saimniecībai kļūstot lielākai, pieaugot hektāru skaitam un maksājumu apjomam, pieaug arī nosacījumu skaits, kuru izpilde jānodrošina, lai saņemtu maksājumus.

Tādēļ zemāk norādītas dažādu lielumu lauksaimnieku grupas un rokasgrāmatu sadaļu atsauces, kur var iepazīties ar nosacījumiem, kuru izpilde jānodrošina attiecīgās grupas lauksaimniekiem, lai saņemtu tiešos maksājumus.

Rokasgrāmatas sadaļas, kurās minētās prasības jāizpilda

Mazie lauksaimnieki, kas
piedalās MLS

B **C** **D** **J**

Lauksaimnieki, kuru aramzeme
mazāk nekā 10 ha un piesakās
VPM

B **C** **D** **F** **G2** **G3**

Lauksaimnieki, kuru aramzeme
10 ha vai vairāk

B **C** **D** **F** **G1** **G2** **G3**

Lauksaimnieki, kuru aramzeme
15 ha vai vairāk

B **C** **D** **F** **G1** **G2** **G3** **G4**

Lauksaimnieki, kuru kārtējā gada
tiešo maksājumu summa
pārsniedz **2 000 euro**

B **C** **D** **F** **G1** **G2** **G3** **G4** **K**

Lauksaimnieki, kuru kārtējā gada
VPM summa pārsniedz **150 000**
euro

B **C** **D** **F** **G1** **G2** **G3** **G4** **K** **L**

A.3. Saīsinājumi

AAG vadlīnijas	Atbalsta iesniegumu vadlīnijas jeb "Guidance document on aid applications and payment claims referred to in Article 72 of Regulation 1306/2013; Claim year 2015 onwards"
AAL	Augu aizsardzības līdzekļi
BSA	Brīvprātīgs saistītais atbalsts
DAP	Dabas aizsardzības pārvalde
EK	Eiropas Komisijas Lauksaimniecības un lauku attīstības ģenerāldirektorāts
ENP	Ekoloģiski nozīmīgas platības
ENP vadlīnijas	Ekoloģiski nozīmīgu platību slāņa vadlīnijas jeb "Guidance document on the establishment of the EFA-layer referred to in article 70(2) of Regulation 1306/2013; claim year 2015 onwards"
EPS	LAD elektroniskā pieteikšanās sistēma
LAD	Lauku atbalsta dienests
LDC	Lauksaimniecības datu centrs
LLVN	Laba lauksaimniecības un vides stāvokļa nosacījumi
LPIS vadlīnijas	Lauku reģistra vadlīnijas jeb "Guidance document on the land parcel identification system (LPIS) under Articles 5, 9 and 10 of Commission delegated regulation No 640/2014; Claim year 2015 onwards"
MK	Ministru kabinets
MLS	Mazo lauksaimnieku atbalsta shēma
OTSC vadlīnijas	Vadlīnijas par pārbaudēm saimniecībās jeb "On-the-spot checks according to art. 24, 25, 26, 27, 30, 31, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41 of Regulation No 809/2014 Guidance for on-the-spot checks (otsc) and area measurement; Claim year 2015"
PGG vadlīnijas	Ilggadīgo zālāju vadlīnijas jeb "Guidance document on the implementation by Member states of permanent grassland provisions in the context of the payment for agricultural practices beneficial for the climate and the environment (greening); Claim year 2015 onwards"
PVN	Pievienotās vērtības nodoklis
SA	Savstarpējā atbilstība
THC	Tetrahidrokanabinola saturs kaņepēs
TM	Eiropas Savienības tiešie maksājumi (VPM, BSA, Maksājums par klimatam un videi labvēlīgām lauksaimniecības praksēm jeb zaļināšanas maksājums, maksājums gados jauniem lauksaimniekiem un mazo lauksaimnieku atbalsta shēmas maksājums)
TMK	Tiešo maksājumu komitejas sanāksme
ŪSIK	Ūdens saimniecisko iecirkņu klasifikators
VAAD	Valsts augu aizsardzības dienests
VID	Valsts ieņēmumu dienests
VPM	Vienotais platības maksājums
ZM	Zemkopības ministrija

A.4. Svarīgākie datumi

<p>1</p> <p>Aprīlis</p>	<p>Līdz šim datumam var rakstiski informēt DAP un lūdz atcelt ekoloģiski jutīgu ilggadīgo zālāju statusu platībām, kurām tas piešķirts pēdējā gada laikā, bet kuras apartas, pārveidotas par cita lietojuma zemi.</p> <p>No šī datuma LAD iesniedzams iesniegums par jaunu lauksaimniecības zemes gabalu iekļaušanu lauku blokos, par esošo lauku bloku precizēšanu, par jaunu ainavu elementu iekļaušanu ENP slānī.</p>
<p>22</p> <p>Maijs</p>	<p>Līdz šim datumam var iesniegt vienoto iesniegumu LAD bez kavējuma sankcijas.</p> <p>No šī datuma līdz 31. decembrim ir jābūt gados jauna lauksaimnieka kontrolei pār juridisku personu, lai varētu saņemt maksājumu gados jauniem lauksaimniekiem.</p>
<p>30</p> <p>Maijs</p>	<p>Līdz šim datumam papuves platība pirmo reizi jāuzloba vai jāapar, ja iepriekšējā gadā laukā bija ilggadīgais zālājs.</p>
<p>15</p> <p>Jūnijs</p>	<p>Pēc 22. maija un līdz šim datumam var iesniegt vienoto iesniegumu LAD. Šo uzskatīs par novēlotu iesnieguma iesniegšanu un tiks piemērots maksājumu samazinājums - 1% par katru nokavēto dienu.</p> <p>Līdz šim datumam var grozīt vai papildināt vienotā iesnieguma datus. Pēc šā datuma iesniegtā informācija par izmaiņām vienotā iesnieguma datos nedod tiesības saņemt nevienu no tiešajiem maksājumiem.</p> <p>Šajā datumā lauksaimniecības zemei un ainavu elementiem jābūt lauksaimnieka īpašumā vai lietošanā.</p> <p>Līdz šim datumam iesniedzams iesniegums VAAD par kaņepju platības iekļaušanu THC monitoringā, un līdz 30. jūnijam veicams monitoringa dalības maksas maksājums.</p> <p>No šī datuma līdz 31. augustam kultūraugiem vai to atliekām ir jābūt uz lauka, ja uz saimniecību attiecas zaļināšanas kultūraugu dažādošanas prakse, vai ja platība pieteikta brīvprātīgi saistītajam atbalstam.</p>
<p>27</p> <p>Jūnijs</p>	<p>Līdz šim datumam EPS klients var iesniegt labojumus par pārklājumiem bez sankcijas piemērošanas, ja būs saņēmuši brīdinājuma e-pastu no LAD par konstatētajiem pārklājumiem.</p>
<p>15</p> <p>Augusts</p>	<p>Līdz šim datumam zālājiem jābūt noganītiem vai nopļautiem un novāktiem, izņemot, ja zālājs atzīts par ES nozīmes biotopu vai putnu dzīvotni, tiek izmantots nektāra vai ārstniecības augu ieguvei, tad jānogana, vai jānopļauj, un jānovāc līdz 15. septembrim, vai ja izmanto sēklaudzēšanai, tad jānokuļ līdz 1. oktobrim.</p>
<p>20</p> <p>Augusts</p>	<p>LAD publicē ilggadīgo zālāju īpatsvara rādītāju un, ja tiek norādīts, ka zālāju īpatsvars, salīdzinājumā ar atsauces rādītāju, samazinās par vairāk nekā 3%, tad lauksaimniekiem liegta zālāju pārvēršana bez LAD saskaņojuma.</p>
<p>31</p> <p>Augusts</p>	<p>Līdz šim datumam, kultūraugiem vai to atliekām ir jābūt uz lauka, ja uz saimniecību attiecas zaļināšanas kultūraugu dažādošanas prakse, vai, ja platība pieteikta brīvprātīgam saistītajam atbalstam.</p>

1

Septembris

Līdz šim datumam ir jābūt iesētām starpkultūrām, kuras uz lauka jāsaģlabā līdz 31. oktobrim.

15

Septembris

Līdz šim datumam papuvē apkaro nezāles un augus, arī tos, kas tiek audzēti zaļmēslojumam, iestrādā augsnē.

Līdz šim datumam rindstarpas, kuru platums pārsniedz vienu metru, tiek izplautas vai mehāniski apstrādātas, nokaltušie ilggadīgo stādījumu koki vai krūmi tiek novākti.

1

Oktobris

Līdz šim datumam LAD iesniedzama deklarācija par iepriekšējā gadā deklarēto un izmaksāto ar lauksaimniecisko darbību saistīto darba algu, nodokļus (iesniedz personas, kurām piešķirams VPM vairāk nekā 150 000 *euro* un attiecas maksājuma samazinājums).

31

Decembris

Šajā datumā un pēc šī datuma LAD lauku bloku kartē redzamas aizsargājamo ekoloģiski jutīgo ilggadīgo zālāju platības, kuras turpmāk ir aizliegts uzart un pārvērst par cita lietojuma zemi.

Līdz šim datumam jābūt gados jauna lauksaimnieka kontrolei pār juridisku personu, lai varētu saņemt maksājumu gados jauniem lauksaimniekiem.

A.5. Lauksaimniecības zemes definīcijas

4. Kas ir stiebrzāles vai citi lopbarības zālaugi?

"Stiebrzāles vai citi lopbarības zālaugi" ir visi zālaugi, kas:

- tradicionāli aug dabiskās ganībās vai ko daļībvalstī parasti iekļauj ganībām vai pļavām paredzētos sēklu maisījumos, neatkarīgi no tā, vai tās izmanto lopu ganīšanai;
- lopbarības zālaugi ir – vīķi, lucerna, āboliņš, ragainais vanagnadziņš, amoliņš, esparsete.

4.1.i.-1307

ZM
skaidrojums

5. Kas ir ilggadīgie zālāji?

"Ilggadīgie zālāji un pastāvīgās ganības" (turpmāk par abiem "ilggadīgie zālāji") ir zeme:

- ko izmanto, lai audzētu dabīgi veidojušās (pašiesējušās) vai kultivētas (sētas) stiebrzāles vai citus lopbarības zālaugus;
- kas piecus gadus vai ilgāk nav iekļauta saimniecības augsekas sistēmā.

Par ilggadīgu zālāju uzskatāma platība, ja tā pašlaik un vismaz 5 gadus iepriekš ir bijusi izmantota stiebrzāļu vai lopbarības zālaugu audzēšanai, kaut arī šajā laikposmā tā ir tikusi uzarta un līdzšinējā veida lopbarības zālāju vietā ir iesēta cita veida lopbarības zālājs.

Deklarējot LIZ platība ar kultūraugu kodu 720 - aramzemē sētu stiebrzāļu vai lopbarības zālaugu (iesk.proteīnaugus) maisījums 5 gadus, LIZ platība 6.gadā jādeklarē ar kultūraugu kodu 710 -ilggadīgie zālāji;

Tīrsējā sētus tauriņziežus - āboliņš, lucerna, ragainais vanagnadziņš, amoliņš, esparsete, vīķi neuzskata par ilggadīgiem zālājiem, ja LIZ platība deklarēta ar atbilstošo kultūraugu kodu;

Ja LIZ platība kārtējā gadā deklarēta ar kultūraugu kodu 710 - ilggadīgie zālāji, tad nākamā gadā šo LIZ platību nevar deklarēt ar kultūraugu kodu 720 - aramzemē sētu stiebrzāļu vai lopbarības zālaugu (iesk.proteīnaugus) maisījums

Aramzemes lauki, kas atstāti atmatā vai izmantoti kā papuve 5 gadu vai ilgāk, būtu jāklasificē kā ilggadīgi zālāji, ja to augu segums atbilst R 1307/2013 4.1.h.pantā noteiktajam un uz to neattiecas izņēmums noteikts 639/2014 45.2.pantā.

Slāpekli piesaistošo kultūraugu – āboliņu un lucernas aizņemtos laukus, kamēr deklarē par ekoloģiski nozīmīgu platību, tikmēr tiek saglabāts aramzemes statuss.

4.1.h.-1307

ES tiesas
spriedums
C – 47/13

ZM
skaidrojums:

ZM
skaidrojums

ZM
skaidrojums

2.1.2.punkts
LPIS
vadlīnijas

ZM
skaidrojums

6. Kas ir ilggadīgie stādījumi?

"Ilggadīgie stādījumi" ir kultūraugi:

- ko neaudzē augsekā;
- kas nav ilggadīgie zālāji un pastāvīgās ganības;
- kuras attiecīgajā zemē aug piecus gadus vai ilgāk un dod ražu vairākas reizes, tostarp stādaudzētavas un īscirtmeta atvasāji.

4.1.g.-1307

7. Kas ir aramzeme?

"Aramzeme" ir zeme:

- Ir pārējā lauksaimniecības zeme, kas nav ilggadīgie zālāji un ilggadīgie stādījumi, aramzeme ir arī zeme, ko aizņem īslaicīgie zālāji;
- ko apstrādā kultūraugu audzēšanai
- vai zeme, kas pieejama kultūraugu audzēšanai, bet ir atstāta papuvē
- uz attiecīgās zemes var atrasties siltumnīcas vai stacionārs vai pārvietojams segums.

4.1.f.-1307

ZM
skaidrojums
4.1.f.-1307
4.1.f.-1307
4.1.f.-1307

8. Kas ir papuve?

(skatīt arī 16. un 48.punktu šajā dokumentā)

- Papuve ir aramzemes izmantošanas veids;
- Uz tās nenotiek lauksaimnieciskā ražošana, tas ir, to neizmanto kultūraugu audzēšanai, izņemot zaļmēslojuma audzēšanu, no tās nenovāc ražu, un to neizmanto dzīvnieku ganīšanai
- Tā tiek uzturēta vismaz sešus mēnešus pēc kārtas kārtējā gadā un vismaz līdz kārtējā gada 15. jūlijam;
- Līdz 15.septembrim tajā tiek apkarotas nezāles, un augi, t.sk. zaļmēslojuma, iestrādāti augsnē.
- Ja papuves aizņemtā platība iepriekšējā gadā deklarēta kā ilggadīgais zālājs, to mehāniski apstrādā līdz kārtējā gada 30. maijam.

4.1.f.-1307
45.2. - 639

116.1. - 126

65.3. - 126

65.3. - 126

Papuves var būt gan melnā, gan zaļā (audzē zaļmēslojumu), gan arī var izmantot pesticīdus, taču jebkurā gadījumā ir jāizpilda visi iepriekš minētie nosacījumi. Jebkuru papuvi var deklarēt arī kā ekoloģiski nozīmīgu platību.

ZM
skaidrojums

Zālāji, kas apstrādāti ar glifosātus saturošiem herbicīdiem (piem., raundapu) nav papuve, un tas neatbrīvo no zāles nopļaušanas un novākšanas prasības līdz 15. augustam.

ZM
skaidrojums

Lauksaimnieks nedrīkst deklarēt papuvi kā ekoloģiski nozīmīgu platību tikai, lai izvairītos no platības klasificēšanas par ilggadīgo zālāju – šādi gadījumi uzskatāmi par mākslīgu nosacījumu radīšanu saskaņā ar regulas 1306/2013 60. pantu.

11.02.2015.
TMK
protokols

Ja augsnes ielabošanai tiek sēti viengadīgi zaļmēslojuma augi, tad kārtējā gadā platību deklarē kā papuvi un zaļmēslojuma augus laikus iestrādā augsnē, bet ne vēlāk kā līdz kārtējā gada 15. septembrim.

ZM
Vadlīnijas
par papuvēm
un atbalsta
saņemšanas
nosacījumiem

Ja augsnes ielabošanai tiek sēti divgadīgi vai daudzgadīgi zaļmēslojuma augi, tad kārtējā gadā tos deklarē atbilstoši kultūraugu veidam. Platībā, kura kārtējā gadā deklarēta kā papuve un kurā aug otrā gada zaļmēslojuma augi, augi ir jāiestrādā augsnē ne vēlāk kā līdz kārtējā gada 15. septembrim.

B. Vienotais iesniegums

9.	<p>Kādiem atbalsta veidiem piesakoties, jāiesniedz vienotais iesniegums?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vienotajam platības maksājumam; • Zaļināšanas maksājumam; • Maksājumam gados jauniem lauksaimniekiem; • Apstiprinot dalību mazo lauksaimnieku atbalsta shēmas maksājumam; • Jebkuram no 13 brīvprātīgā saistītā atbalsta veidu maksājumiem, tai skaitā par lauksaimniecības dzīvniekiem; • LAP platībmaksājumiem. 	<p>72.4.-1306 11. – 640</p> <p>13. - 126</p>
10.	<p>Kādi papildus dokumenti vai informācija jāpievieno vienotajam iesniegumam?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lauku bloku karte; • Īscirtmeta atvasāju stādu izcelsmes apliecinājuma kopija - ja atbalstam piesaka apsi, kārklu vai baltalksni; • Informācija par lauksaimniecības kultūraugu izmantošanas veidu - ja lauksaimnieks pretendē arī uz brīvprātīgu saistīto atbalstu par proteīnaugiem un audzē proteīnaugus arī enerģijas ieguvei vai ja aramzemes platība ir vismaz 10 hektāru.; • Deklarētās kaņepju sējplatības, informācija par izmantoto kaņepju šķirni, izmantoto sēklas daudzumu un iesētās kaņepju sēklas šķirnes iepakojuma oficiālās etiķetes oriģināls - ja kaņepju platības pieteiktas uz VPM, BSA par proteīnaugiem vai MLS; 	<p>13. - 126 83.2.-126</p> <p>83.3. – 126 167.2. - 126</p> <p>86. – 126 166. - 126</p>
11.	<p>Kad iesniedzams vienotais iesniegums un tā grozījumi?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Līdz 22. maijam; • Līdz 15. jūnijam var iesniegt novēloti - tiek piemērots maksājuma samazinājums 1% par katru nokavēto dienu; • Līdz 15. jūnijam var grozīt vienotā iesnieguma datus, tai skaitā pievienot jaunas platības; • Vienoto iesniegumu var atsaukt jebkura laikā pirms LAD ir paziņojis par pārbaudes veikšanu saimniecībā; • Acīmredzamas kļūdas (pārrakstīšanās kļūdas) var labot jebkurā laikā, pēc vienotā iesnieguma iesniegšanas, ja tās par acīmredzamām ir atzinis LAD. • Līdz 26.jūnijam EPS klienti var sniegt labojumus par pārklājumiem bez sankcijas piemērošanas, ja līdz 16.jūnijam būs saņēmuši brīdinājuma e-pastu no LAD par konstatētajiem pārklājumiem. • Lauksaimnieks informāciju par atsevišķiem zemes gabaliem vienotajā iesniegumā sniedz atbilstoši zemes izmantošanas veidam, norādot tā kultūrauga kodu, kurš konkrētajā laukā aug vai ir iesēts līdz kārtējā gada 25. jūnijam. <u>Aramzemē augošam kultūraugam vai kultūraugu maisījumam</u> norāda kultūrauga kodu, ja attiecīgais kultūraugs vai kultūraugu maisījums <u>dominē līdz kārtējā gada 31. augustam, aizņemot vismaz 60 procentu no laukā augošajiem augiem</u>, tostarp tiem, kas iesējušies dabiski, vai ja <u>dārzeņu kultūraugu skaits līdz kārtējā</u> 	<p>13.1.-809</p> <p>13. – 126 13.1. - 640</p> <p>15. – 809 17. – 126 3. - 809</p> <p>4. - 809</p> <p>11(4) – 809 15(2a) – 809</p> <p>14. – 126</p>

gada 31. augustam vienā kvadrātmetrā nav mazāks par TM noteikumos noteikto skaitu un dārzeņu platībā īstenoti nezāļu ierobežošanas agrotehniskie pasākumi vismaz tādā apjomā, lai netiktu kavēta kultūraugu augšana un kultūraugi sasniegtu ražas novākšanai piemērotu gatavību.

- Ja lauksaimnieks konstatē, ka aramzemē augošu kultūraugu vai kultūraugu maisījuma platībā dabiski iesējušos augu īpatsvars līdz kārtējā gada 31. augustam pārsniedz 40 procentu vai dārzeņu kultūraugu skaits vienā kvadrātmetrā ir mazāks par noteikumos noteikto skaitu un šajā platībā nezāļu ierobežošanas agrotehniskie pasākumi nav īstenoti tādā apjomā, lai netiktu kavēta kultūraugu augšana un kultūraugi sasniegtu ražas novākšanai piemērotu gatavību, lauksaimnieks pēc kārtējā gada 25. jūnija precizē vienoto iesniegumu, norādot kultūraugu kods 792 (nezāles). Ja lauksaimnieks vienoto iesniegumu precizē pēc LAD informācijas saņemšanas par pārbaudi uz vietas saimniecībā vai par konstatētajām neatbilstībām vienotajā iesniegumā, tad piemēro atbalsta samazinājumu

*Ja izmaiņas vienotajā iesniegumā saistībā ar kultūraugu un zemes izmantošanas veida koda maiņu ir izdarītas un Lauku atbalsta dienestam par tām paziņots **līdz** attiecīgā gada 15. jūnijam, tad lauksaimnieks ir tiesīgs saņemt pieprasīto atbalstu, ja viņš izpilda arī atbalsta saņemšanas nosacījumus (saskaņā ar regulas Nr. 809/2014¹ 15. pantu);*

*Ja izmaiņas vienotajā iesniegumā saistībā ar kultūraugu un zemes izmantošanas veida koda maiņu ir izdarītas un Lauku atbalsta dienestam par tām paziņots **pēc** attiecīgā gada 15. jūnija, tad lauksaimnieks par attiecīgo platību:*

- *ir tiesīgs saņemt tikai to atbalsta veidu ar nemainīgu atbalsta likmi, kuru viņš bija pieprasījis līdz 15. jūnijam, ja vien ir izpildīti atbalsta saņemšanas nosacījumi;*
- *nav tiesīgs saņemt atbalsta veidu, ja viņš to par attiecīgo platību nebija pieprasījis līdz 15. jūnijam vai ja līdz 15. jūnijam pieprasītais atbalsta veids paredzēja piemērot atšķirīgu atbalsta likmi platībā deklarētajam kultūraugam (saskaņā ar Komisijas Īstenošanas regulas Nr. 809/2014 15. pantu un MK noteikumu Nr. 126 17. punktu).*

Laikus informējot Lauku atbalsta dienestu par izmaiņām vienotā iesnieguma datos, ja rodas tāda nepieciešamība, pastāv iespēja nepiemērot maksājumu samazinājuma sankcijas attiecībā uz tām tiešo maksājumu vai citu platībmaksājumu vienotā iesnieguma daļām, par kurām saņēmējs rakstiski informē Lauku atbalsta dienestu, ka vienotais iesniegums ir nepareizs vai ir kļuvis nepareizs pēc iesniegšanas, ja vien saņēmējs jau nav bijis informēts par Lauku atbalsta dienesta nodomu veikt pārbaudi uz vietas un pats dienests vēl nav informējis saņēmēju par neatbilstībām tiešo maksājumu atbalsta iesniegumā.

ZM
skaidrojums

ZM
skaidrojums

ZM
skaidrojums
15. - 640

¹ Komisijas 2014. gada 17. jūlija īstenošanas regula (ES) Nr. 809/2014, ar ko paredz noteikumus par to, kā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1306/2013 piemēro attiecībā uz integrēto administrācijas un kontroles sistēmu, lauku attīstības pasākumiem un savstarpējo atbilstību.

C. Minimālie atbalsta saņemšanas nosacījumi

12.	<p>Cik lielai jābūt kopējai platībai vai cik lielai jābūt minimālajai atbalsta summai, lai saņemtu tiešos maksājumus?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atbalstam pieteiktās saimniecības atbalsttiesīgās lauksaimniecības zemes kopējai platībai jābūt vismaz vienam hektāram; • Saimniecības, kuras platība ir mazāka par 1 ha, pieprasītajai vai piešķiramajai brīvprātīgā saistītā atbalsta par dzīvniekiem maksājumu kopsummai konkrētajā kalendārajā gadā jābūt vismaz 100 <i>euro</i>. 	<p>10-1307</p> <p>57.2.-126</p> <p>10.3.-1307 61. - 126</p>
13.	<p>Kāda ir minimālā viena lauka platība, par kuru var saņemt tiešos maksājumus?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Minimālā viena lauka (lauksaimniecības zemes gabala) platība, par kuru var iesniegt iesniegumu tiešo maksājumu saņemšanai par platībām, ir 0,3 hektāri. 	<p>72.1.-1306</p> <p>58. -126</p>
14.	<p>Ko uzskata par vienu lauku (lauksaimniecības zemes gabalu)?</p> <p>Lauksaimniecības zemes gabals ir vienlaidu lauksaimniecības zemes platība:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ko aizņem ilggadīgie zālāji vai aramzemē sēti zālāji un ko ir deklarējis viens lauksaimnieks, piesakoties MLS maksājumam; • Ko aizņem ilggadīgie stādījumi vai aramzeme, izņemot aramzemē sētos zālājus, un platība, ko aizņem kaņepes, un kuru ir deklarējis viens lauksaimnieks, piesakoties MLS maksājumam; • Ko aizņem dārzeņu kultūraugu sugas, par kurām piešķirams BSA par dārzeņiem un, ja katra suga aizņem mazāk par 0,3 hektāriem un saimniecības kopējā aramzemes platība ir mazāka nekā 10 hektāri; • Ko aizņem augļu koku un ogulāju (izņemot zemenes) kultūraugu sugas, par kurām piešķirams BSA par augļiem, ja katra suga aizņem mazāk par 0,3 hektāriem; • Ko pieteicis viens lauksaimnieks un ko aizņem ne vairāk kā viens kultūraugs vai kam ir ne vairāk kā viens zemes izmantošanas veids. Šis nosacījums attiecas arī uz kaņepju platību, un platību, kuru ir deklarējis viens lauksaimnieks, piesakoties MLS maksājumam. 	<p>67.4.a.-1306</p> <p>17. - 640</p> <p>59. - 126</p>

D. Atbalsttiesīga lauksaimniecības zeme

15.	<p>Kāds ir atbalsttiesīgs lauksaimniecības zemes hektārs?</p> <p>Atbalsttiesīgs lauksaimniecības zemes hektārs ir, ja:</p> <ul style="list-style-type: none"> Tas ir lauksaimnieka īpašumā vai tiesiskajā valdījumā (lietošanā) kārtējā gada 15. jūnijā; Tajā nav vairāk kā 50 atsevišķi augoši koki vienā hektārā; Tajā nav invazīvo latvāņu ģints augi, kam izveidojušās ziedkopas; Tas ir uzturēts kultūraugu audzēšanai vai ganišanai piemērotā stāvoklī; To pārsvarā izmanto lauksaimnieciskām darbībām, kaut to izmanto arī ar lauksaimniecību nesaistītām darbībām; Tā ir platība, par kuru 2008. gadā bija tiesības saņemt VPM maksājumu, un kura biotopu, nitrātu vai ūdens ietvara direktīvas īstenošanas rezultātā vairs neatbilst definīcijai "atbalsttiesīgs hektārs"; Tajā stāda un audzē viena vecuma īsircmeta atvasāju sugas; To izmanto kaņepju audzēšanai ar THC saturu, kas nepārsniedz 0,2 %. Ainavas elementi, jo īpaši grāvji un dzīvžogi, kuru platums nepārsniedz 2 m, tiek ieskaitīti atbalsttiesīgajā platībā. <p>! <i>Cilvēku izveidotus objektus, konstrukcijas, zemi, kuru neizmanto lauksaimnieciskajai darbībai, ainavas elementus, kuru platums pārsniedz 2 m, neieskaita atbalsttiesīgajā platībā.</i></p>	<p>32.2.-1307 4.1.c.-1307 57.1.-126 62.1.-126 62.2.-126 4.1.c.-1307 32.2.a.-1307 32.2.b.-1307 4.1.g-1307 32.6.-1307 9.1. - 639 2.3.punkts OTSC vadlīnijas</p>
16.	<p>Kāda aramzeme uzskatāma par kultūraugu audzēšanai piemērotā stāvoklī esošu?</p> <ul style="list-style-type: none"> Ja augsnes virsma ir līdzena, atbilstoši lauksaimniecības apsaimniekošanas veidam un vietas mikroreljefam, tā ir piemērota pirmssējās apstrādei vai zālāja un citu augu nopļaušanai vai novākšanai, kā arī nav nepieciešams uzklāt augsni vai nolīdzināt augsnes virsmu, izmantojot šķūrēšanas vai iekrāvēju tehniku; Ja tajā nav krūmu dzinumu, kas vecāki par vienu gadu; Ja zemi izmanto kā papuvi, tad nezāles tiek apkarotas, un augi, arī tie, kas audzēti zaļmēslojumam, tiek iestrādāti augsnē līdz kārtējā gada 15. septembrim. Par papuvi neuzskata zaļmēslojuma augu aizņemtu platību, kuru izmanto ganišanai vai ražas novākšanai vai kurā augi attiecīgā termiņā nav iestrādāti augsnē. Šāda platība vienotajā iesniegumā deklarējama ar tajā audzētā kultūrauga aprakstam atbilstošu kultūrauga kodu. Ja papuves aizņemtā platība iepriekšējā gadā deklarēta kā ilggadīgais zālājs, to mehāniski apstrādā līdz kārtējā gada 30. maijam. 	<p>32.2.-1307 4.1.c.-1307 65.-126</p>
17.	<p>Kāds zālājs ir uzskatāms par ganišanai piemērotā stāvoklī esošu?</p> <p>Aramzemē sēti zālāji un ilggadīgie zālāji ir uzturēti ganišanai piemērotā stāvoklī, ja tie līdz kārtējā gada 15. augustam ir noganīti vai nopļauti un nopļautā zāle ir novākta neatkarīgi no pļaušanas reižu skaita, izņemot:</p> <ul style="list-style-type: none"> aramzemē sētus zālājus, tīrsējā sētus tauriņziežus un ilggadīgos zālājus, kas izmantojami biškopībā nektāra vākšanai vai ārstniecības augu vākšanai, ja tie ir nopļauti un novākti līdz kārtējā gada 15. septembrim; ilggadīgos zālājus, kas atzīti par bioloģiski vērtīgiem zālājiem vai no lauksaimnieciskās darbības atkarīgiem Eiropas Savienības nozīmes zālāju biotopiem un putnu dzīvotnēm, ja tie ir noganīti vai nopļauti un novākti, 	<p>32.2.-1307 4.1.c.-1307 66.-126</p>

izvēloties augsnes mitruma apstākļiem piemērotu pļaušanas tehniku, līdz kārtējā gada 15. septembrim;

- zālājus un tīrsējā sētus tauriņziežus, kas tiek izmantoti zālāju sēklaudzēšanai, ja tie ir nokulti līdz kārtējā gada 1. oktobrim un kārtējā gadā ir pieteikti lauku apskatei VAAD, vai par attiecīgajām platībām ir iesniegts iesniegums LAD reizē ar vienoto iesniegumu;
- Ja platību, ko aizņem enerģijas ieguvei audzēta klūdziņu prosa un miežubrālis, kuru ziedēšanas fāze ir sasniegta iepriekšējā gadā, ja šī platība ir nopļauta un novākta līdz kārtējā gada 1. maijam.
- tīrsējā sētus tauriņziežus, kas pieteikti atbalstam aktivitātē "Saudzējošas vides izveide, audzējot augus nektāra ieguvei" saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību vides, klimata un lauku ainavas uzlabošanai 2014.–2020. gada plānošanas periodā.

Lai veicinātu bioloģisko daudzveidību, pieļaujams ilggadīgo zālāju aizņemtā platībā saglabāt līdz 0,1 hektāru lielu nenopļautu vai nenoganītu zālāju laukumu uz vienu hektāru ilggadīgo zālāju platības, kurā nav kūlas slānis un koku un krūmu atvases. Atsevišķu nenopļautu vai nenoganītu laukumu platība nepieklaujas lauka malai un šādu laukumu kopējā platība nepārsniedz vienu hektāru

37.¹ - 17166²-126

18. Kāds ilggadīgais stādījums uzskatāms par kultūraugu audzēšanai piemērotā stāvoklī esošu?

- Ja rindstarpas, kuru platums pārsniedz vienu metru, tiek izpļautas vai mehāniski apstrādātas un nokaltušie ilggadīgo stādījumu koki vai krūmi aizvākti līdz kārtējā gada 15. septembrim

32.2.-1307

4.1.c.-1307

67.-126

19. Kādu zemi uzskata par pārsvarā lauksaimnieciskajai darbībai izmantotu?

- Ja to neizmanto nelauksaimnieciskai darbībai, īpaši ceļu būvei, telšu novietošanai, auto un tehnikas stāvvietām, izstāžu, gadatirgu, sporta, atpūtas un citu sabiedrisku pasākumu rīkošanai laikposmā no 15. maija līdz 15. septembrim ilgāk nekā četras nedēļas pēc kārtas;
- Tai nav nepieciešama augsnes virskārtas atjaunošana un izlīdzināšana vai zālāju zelmeņa atjaunošana.

32.3.a-1307

62.4.-126

20. Kāda lauksaimniecības zeme nav atbalsttiesīga un uzskata, ka to pārsvarā izmanto ar lauksaimniecību nesaistītām darbībām?

Lauksaimniecības zeme nav atbalsttiesīga, un uzskata, ka tā pārsvarā tiek izmantota ar lauksaimniecību nesaistītām darbībām, ja uz tās atrodas:

- Lidlauks (izdota apliecība saskaņā ar normatīvajiem aktiem par civilās aviācijas lidlauku izveidošanu, sertifikāciju un ekspluatāciju);
- Pastāvīgs sporta laukums, tostarp golfa laukums;
- Lauki vai nogāzes, kurās ierīkotas slēpošanas un citu sporta veidu trases ar aprīkojumu;
- Zirgu izjāžu laukums ar aprīkojumu
- Atpūtas un kempingu laukums
- Siltumnīcas ar grīdas segumu
- Ceļi u.c.

32.3.b-1307

62.5. - 126

D.1. Īscirtmeta atvasāji

- 21.** Kādas **īscirtmeta atvasāja** sugas var audzēt un ar kādiem nosacījumiem, lai saņemtu tiešos maksājumus?
- Viena vecuma īscirtmeta atvasāju sugas – apsi (*Populus spp.*), kārklu (*Salix spp.*) vai baltalksni (*Alnus incana*);
 - Maksimālais cirtes aprites laiks ir pieci gadi;
 - Zemē, kur audzē īscirtmeta atvasājus, saskaņā ar meliorācijas kadastra datiem pēc stāvokļa 2011. gada 1. jūlijā nav reģistrētas meliorācijas sistēmas, kā arī pēc 2011. gada 1. jūlija nav no jauna izveidota meliorācijas sistēma.

4.1.g-1307

64.-126

D.2. Kaņepes

- 22.** Kāda ir atbalsttiesīga **kaņepju** platība?
- Ja izmantoto šķirņu tetrahidrokanabinola saturs nepārsniedz 0,2 %;
 - Ja izmanto tādu šķirņu sēklas, kas uzskaitītas “Lauksaimniecības augu sugu šķirņu kopējā katalogā” **tā gada 15. martā**, par kuru piešķirts maksājums, un publicētas saskaņā ar Padomes Direktīvas 2002/53/EK 17. pantu;
 - Ja kaņepju sēklas ir sertificētas saskaņā ar Padomes Direktīvu 2002/57/EK vai atzītās kā kaņepju saglabājamās šķirnes sēklas saskaņā ar normatīvajiem aktiem par Latvijas izcelsmes laukaugu un dārzeņu ģenētisko resursu saglabājamās šķirnes atzīšanu un sēklu apriti noteiktajām sēklu kvalitātes prasībām;
 - Ja platība ir iekļauta kaņepju THC monitoringā;
 - Lai platību iekļautu THC monitoringā, līdz 15. jūnijam jāiesniedz iesniegums VAAD un līdz 30. jūnijam jāveic maksājums par dalību THC monitoringā;
 - Dalības maksa kaņepju THC monitoringā ir 11,38 euro/ha, saskaņā ar MK noteikumu Nr. 493/2012 2.pielikumu;
 - Ja kaņepju aizņemtā platība ir vienlaidu platība, kas nav mazāka par 0,3 hektāriem, kurā iesētas vienas atbalsttiesīgas kaņepju šķirnes sertificētas sēklas;
 - Ja vienotajam iesniegumam pievieno pieteiktās kaņepju sējplatības deklarāciju ar informāciju par kaņepju sējplatību, iesēto kaņepju šķirnēm un izsēto sēklu apjomu (kg/ha);
 - Ja vienotajam iesniegumam pievieno katras iesētās:
 - kaņepju šķirnes **sertificētas sēklas** iepakojuma oficiālās etiķetes oriģinālu, kurā norādītais sēklas daudzums atbilst deklarācijā minētajam izsētajam kaņepju sēklu daudzumam (minimālais kaņepju izsējamais daudzums ir 15 kg/ha);
 - kaņepju **saglabājamās šķirnes sēklas** iepakojuma etiķetes oriģinālu, kurā norādītais sēklas daudzums atbilst deklarācijā minētajam izsētajam kaņepju sēklu daudzumam (minimālais kaņepju izsējamais daudzums ir 15 kg/ha). Iesniegtās kaņepju saglabājamās šķirnes sēklas iepakojuma etiķetes ir atbilstošas, ja uz tām ir norādīta visa noteikumos minētā informācija un tās ir izsnieguši Valsts augu aizsardzības dienesta tīmekļa vietnē publicētie sēklu sagatavotāji.

32.6. - 1307

9. - 639

9. – 639

85. – 126

87. – 126

88. - 126

2.pielikums -
493

86. - 126

86.1. – 126

7.pielikums -
126

86.2. - 126

23. Kādas kaņepju šķirnes ir uzskaitītas “Lauksaimniecības augu sugu šķirņu kopējā katalogā” un publicētās ES Oficiālā Vēstnesī?

1	Adzelvieši	16	Delta-Ilosa	31	Futura 75	46	Lipko	61	Szarvasi
2	Austa SK	17	Denise*	32	Futura 83	47	Lovrin 110	62	Teodora
3	Armanca	18	Diana	33	Férimon	48	MGC 1013	63	Tiborszallasi
4	Asso	19	Dioica 88	34	Glecia	49	Marcello	64	Tisza
5	Balaton Beniko	20	Earlina	35	Gliana	50	Markant	65	Tygra
6	Bialobrzeskie	21	Eletta Campana	36	Glyana	51	Monoica	66	Uniko B
7	CS	22	Epsilon 68	37	Henola	52	Orion 33	67	Uso-31
8	Cannakomp	23	Fedora 17	38	Ivory	53	Rajan	68	Villanova
9	Carma	24	Felina 32	39	KC Bonusz	54	Ratza	69	Wielkopolskie
10	Carmagnola	25	Ferimon	40	KC Dora	55	Santhica 23	70	Wojko
11	Carmaleonte	26	Fibranova	41	KC Virtus	56	Santhica 27	71	Zenit
12	Chamaeleon	27	Fibrante	42	KC Zuzana	57	Santhica 70		
13	Codimono	28	Fibrol	43	KCA Borana	58	Secuieni Jubileu		
14	Dacia Secuieni	29	Fibror 79	44	Kompolti	59	Silvana		
15	Delta-405	30	Finola	45	Kompolti hibrid TC	60	Succesiv		

E. Savstarpējā atbilstība

24. Kas ir savstarpējā atbilstība?

- SA ir saikne starp atbalsta saņemšanu un atbilstību prasībām vides, sabiedrības, dzīvnieku un augu veselības un dzīvnieku labturības jomā.

93. - 1306

25. Kādus noteikumus ietver savstarpējā atbilstība?

- Eiropas Savienības tiesību aktos paredzētās obligātās apsaimniekošanas prasības;
- Latvijā noteiktas prasības atbilstoši labiem lauksaimniecības un vides apstākļu standartiem.

93. – 1306

2.piel. –
1306 5.piel. -
126

76. - 126

SA prasību uzskaitījums norādīts savstarpējās atbilstības rokasgrāmatā.

26. Kādas iestādes veic savstarpējā atbilstības prasību izpildes kontroles?

- Lauku atbalsta dienests – vides jomā un jautājumos, kas saistīti ar LLVN;
- Pārtikas un veterinārais dienests – sabiedrības, dzīvnieku veselības aizsardzības jomā un dzīvnieku labturības jomā;
- Valsts augu aizsardzības dienests – vides jomā jautājumos, kas saistīti ar mēslošanas līdzekļu lietošanu un uzskaiti īpaši jutīgās teritorijās, kā arī sabiedrības un augu veselības aizsardzības jomā jautājumos, kas saistīti ar augu aizsardzības līdzekļu lietošanu;
- Valsts meža dienests – vides jomā jautājumos, kas saistīti ar savvaļas putnu aizsardzību mežu platībās.

64.a – 809

69. - 599

27. Kādi ir maksājumu samazinājumi savstarpējās atbilstības prasību neizpildes gadījumā?

SA prasību pārkāpums tiek novērtēts, ņemot vērā neatbilstības nopietnību, apjomu, pastāvīgumu un atkārtošanos, un tiek piemērotas šādas sankcijas tiešo maksājumu kopsummai:

- Samazinājums par 1, 3 vai 5% - ja pārkāpuma iemesls ir nolaidība. Savukārt, ja konstatē vairākas nolaidības izraisītas neatbilstības attiecībā uz dažādām prasībām, tad kopējais samazinājums nepārsniedz 5%;
- Samazinājuma apjoms tiek trīskāršots – ja pieļauta tā atkārtošana;
- Samazinājums par 20 līdz 100% - tīšu pārkāpumu gadījumā un ārkārtīgi nopietnu pārkāpumu gadījumā izslēdz no visiem maksājumiem arī nākamajā gadā.

93. – 1306

2.piel. - 1306

38. – 640

73. - 809

99.2. – 1306

39.1. – 640

74.1. - 809

99.2. – 1306

39.4. - 640

99.3. – 1306

40. – 640

75. - 809

Par **tīšu pārkāpumu** uzskata tādu pārkāpumu, kurš rada apdraudējumu sabiedrības vai dzīvnieku veselībai un kura dēļ trešajām personām rodas finansiāli zaudējumi vai papildu izmaksas, lai novērstu pārkāpuma sekas.

81. - 126

F. Vienotais platības maksājums

Vienotais platības maksājums Latvijā tiks īstenots līdz 2020. gada 31. decembrim.

28. Par ko un kad piešķir vienoto platības maksājumu?

- Piešķir katru gadu par katru atbalsttiesīgo hektāru, ko lauksaimnieks deklarējis vienotajā iesniegumā;
- Piešķir, ja izpilda visas iepriekš rokasgrāmatā minētās vispārīgās prasības.

36.2. - 1307

29. Kā aprēķina VPM atbalsta likmi?

- To aprēķina LAD katru gadu, dalot gada finansējumu, kas noteikts VPM, ar atbalsttiesīgo hektāru kopskaitu, kas deklarēti valstī kopumā.

36.2. – 1307
84. - 126

G. Maksājums par klimatam un videi labvēlīgām lauksaimniecības praksēm jeb zaļināšanas maksājums

30.

Par ko tiek piešķirts **zaļināšanas maksājums**?

Zaļināšanas maksājums tiek piešķirts ar mērķi uzlabot lauksaimnieku ieguldījumu vides stāvokļa uzlabošanā – ja lauksaimnieks savos atbalsttiesīgajos VPM hektāros izpilda šādas prakses:

- Kultūraugu dažādošana;
- Ekoloģiski jutīgo ilggadīgo zālāju saglabāšana;
- Esošo ilggadīgo zālāju saglabāšana;
- Ekoloģiski nozīmīgas platības izveidošana un/vai uzturēšana lauksaimniecības zemē.
- Maksājumu piešķir lauksaimniekiem, kuri no minētajām praksēm ievēro tās, kas ir tiem saistošas, un tiktāl, lai nodrošinātu atbilstību.
- Lauksaimnieki, kuri atrodas Natura 2000 vai citās aizsargājamās teritorijās, nodrošina zaļināšanas prakšu izpildi tiktāl, cik tās konkrētajā saimniecībā ir saderīgas ar direktīvu mērķiem.

43.2. - 1307

43.9. - 1307

43.10. - 1307

31.

Kuriem **bioloģiskajiem lauksaimniekiem** jānodrošina prakšu izpilde?

- Bioloģiskie lauksaimnieki zaļināšanas maksājumu ir tiesīgi saņemt automātiski par platību, par kuru izsniegts sertifikāts par bioloģiskās lauksaimniecības atbilstību vai izziņa par pārejas perioda uz bioloģisko lauksaimniecību uzsākšanu;
- Platībā, par kuru nav izsniegts sertifikāts vai izziņa, jānodrošina zaļināšanas prakšu izpilde;
- Bioloģiskajam lauksaimniekam ir tiesības atteikties no zaļināšanas prakšu izpildes atbrīvojuma par bioloģiski sertificētajām platībām un atteikuma gadījumā jānodrošina zaļināšanas prakšu izpilde visā saimniecības atbalsttiesīgajā platībā.

43.11. – 1307
94. – 126

95. - 126

96. - 126

32.

Kā aprēķina **zaļināšanas maksājuma atbalsta likmi**?

- Tas ir ikgadējs maksājums un to aprēķina LAD, dalot gada finansējumu, kas noteikts zaļināšanas maksājumam, ar atbalsttiesīgo hektāru kopskaitu, kas deklarēti VPM maksājumam valstī kopumā.
- Atbalsta likmes norādītas rokasgrāmatas II pielikumā

43.9. – 1307

G.1. Kultūraugu dažādošana

33.

Kāda ir kultūraugu dažādošanas prasība?

- Ja lauksaimnieka aramzemes platība ir no 10 līdz 30 hektāriem, tad šajā aramzemē audzē:
 - Vismaz divus dažādus kultūraugu veidus;
 - Galvenā kultūrauga platība nepārsniedz 75 % no minētās aramzemes.
- Ja lauksaimnieka aramzemes platība ir lielāka par 30 hektāriem, tad šajā aramzemē audzē:
 - Vismaz trīs dažādus kultūraugu veidus
 - Galvenā kultūrauga platība nepārsniedz 75 % no minētās aramzemes
 - Divu galveno kultūraugu veidu platība nepārsniedz 95 % no minētās aramzemes;

Minimālais lauka lielums, kas noteikts attiecībā uz atbalsttiesīgu lauka lielumu saskaņā ar R 1306/2013 72(2). pantu, un Latvijā noteikts 0,3 ha, nosaka platības lielumu, par kuru var saņemt atbalstu. Tomēr šo minimālās platības lielumu 0,3 ha nepiemēro attiecībā uz atsevišķa kultūrauga vai ENP veida aizņemtu platību deklarētu kultūraugu dažādošanas vai ENP prasības izpildei.

Lauksaimniecības zemes platības, kas deklarētas ar lielumu mazāku par 0,3 ha jāņem vērā kultūraugu daļu aprēķināšanā, ENP daļas aprēķināšanā, atbrīvojumu noteikšanā.

44. - 1307

44.1. – 1307

44.1. - 1307

2.2.3.punkts

OTSC

vadlīnijas;

13.11.2014.

TMK

protokols;

EK atbilde

LV

19.12.2014.

34.

Kad kultūraugiem jāatrodas uz lauka – kāds ir dažādošanas periods?

- Kultūraugiem vai to augu atliekām jāatrodas uz lauka periodā no 15. jūnija līdz 31. augustam (dažādošanas periods);
- Ja pārbaudes laikā saimniecībā tiks konstatēts cits kultūraugs, nekā tas, kas deklarēts iesniegumā, tad kultūraugu daļu noteikšanai tiks izmantots kultūraugs, kas atradīsies uz lauka;
- Ja pārbaudes laikā saimniecībā tiek konstatēts, ka kultūraugu dažādošanas prasība ir izpildīta ar citu kultūraugu, nekā tas, kas deklarēts iesniegumā (izņemot gadījumus, kad kultūraugam ir nozīme atbrīvojumu piemērošanā), tad uzskatāms, ka kultūraugu dažādošanas prasība ir izpildīta.

Vienotajā iesniegumā deklarējams tāds kultūraugs, kas lauku aizņem lielāko daļu no dažādošanas perioda, un, ja pārbaudes laikā saimniecībā tiks konstatēts, ka deklarētais kultūraugs neatrodas uz lauka, tad kultūraugu daļas nosaka, balstoties uz to kultūraugu, kurš tajā brīdī aug uz lauka.

Ja kontrole tiek veikta pēc tam, kad kultūraugs jau ir novākts, tad kultūraugu nosaka pēc augu atliekām, vai ja lauks ir aparts un augu atliekas nav nosakāmas, tad kultūraugu dažādošanas nolūkā to uzskata par papuvi.

40.1. - 639

99. - 126

103. - 126

2.4.4.3.punkts

OTSC

vadlīnijas

AAG vadlīniju

4.3.3.p. un

09.12.2014.

TMK

protokols

11.02.2015.

TMK

protokols

35.

Kas ir kultūraugs?

Kultūraugu dažādošanas prasības piemērošanas nolūkā atsevišķs kultūraugs ir:

44.4. - 1307

98. – 126

9.pielik. -

126

- Atšķirīgas ģints kultūraugs, kas definēta kultūraugu botāniskajā klasifikācijā;
- Kultūraugs, kas pieder pie kādas no krustziežu (*Brassicaceae*), nakteņu (*Solanaceae*) un ķirbjaugu (*Cucurbitaceae*) dzimtas sugām;
- Papuvē esoša zeme;
- Stiebrzāles vai citi lopbarības zālaugi;
- Tīrsējā sēti tauriņzieži (var uzskatīt gan par atsevišķiem kultūraugiem, gan par zālājiem - kā izdevīgāk lauksaimniekam)
- Ziemāju kultūraugus un vasarāju kultūraugus uzskata par atšķirīgiem kultūraugiem, pat ja tie pieder pie vienas ģints;
- Speltas kvieši (*Triticum spelta*)
- Audzējot divus vai vairākus kultūraugus atsevišķās rindās, katru kultūru uzskaita par atsevišķu kultūru, ja tā aizņem vismaz 25 % no šīs platības;
- Platībās, kurās tiek audzēta galvenā kultūra ar otras kultūras pasēju, uzskata, ka platību aizņem tikai galvenā kultūra;
- Platības, kurās ir iesēts sēklu maisījums, neatkarīgi no maisījumā iekļautajiem kultūraugiem uzskata par platībām, kas aizņemtas ar vienu kultūraugu.

Kultūraugu saraksts norādīts šī dokumenta IV pielikumā.

Āboliņš un stiebrzāles maisījumā ir uzskatāms par zālāju kultūraugu dažādošanas prasības piemērošanas nolūkā un ir atbilstīgs regulas 1307/2013 44.4.d pantam

Tīrsējā sēta āboliņa un lucernas platības, kas deklarētas kā ENP, var uzskatīt gan par atsevišķu kultūraugu saskaņā ar regulas 1307/2013 44.4. pantu vai arī kā zālāju saskaņā ar regulas 1307/2013 44.4.d. pantu. LAD, kad rēķinās kultūraugu daļas dažādošanas prasības izpildes nolūkā, pārbaudīs vai lauksaimnieks izpilda dažādošanas prasību, pie nosacījuma, ja āboliņš un lucerna ir atsevišķs kultūraugs vai kā zālājs. Ja izpildīsies viens no gadījumiem, tad prasību uzskatīs par izpildītu.

44.4.a -
1307
44.4.b -
1307
44.4.c -
1307
44.4.d -
1307
100¹ - 126

44.4. - 1307

40.3. - 639

40.3. - 639

40.3. - 639

EK atbilde
BE
07.08.2014.

AAG
vadlīniju
4.3.3.punkts
un 8
zemteksta
piezīme

36.

Kā rīkoties, ja tiek audzēti citi kultūraugi, kas nav atrodami sarakstā?

- Vienotajā iesniegumā tie jādeklarē ar nosaukumu "Pārējie citur neminēti kultūraugi, sēti tīrsējā aramzemē" (kods 872) vai "Dažādi kultūraugi nelielā platībā" (kods 811);
- Pēc LAD pieprasījuma jāiesniedz papildu deklarācija, norādot informāciju par katru kultūraugu un tā aizņemto platību atsevišķi.

101. - 126

37.

Kad saimniecība ir **atbrīvota** no kultūraugu dažādošanas prasības?

Kultūraugu dažādošanas prasība neattiecas uz saimniecību, kurā:

- Aramzemes platība ir mazāka nekā 10 ha;
- Vairāk nekā 75% aramzemes izmanto zālāju (īslaicīgo) vai lopbarības zālaugu ražošanai vai papuvei vai kombinēti;
- Vairāk nekā 75% no atbalsta tiesīgās zemes aizņem ilggadīgie vai īslaicīgie zālāji vai, ko izmanto zālāju vai lopbarības zālaugu ražošanai vai kombinēti;
- Vairāk nekā 50% no deklarētās aramzemes tā nebija deklarējusi iepriekšējā gadā, un tajā aug cits kultūraugs, salīdzinot ar iepriekšējo gadu.

Ja pārbaudes laikā saimniecībā, kura pieprasījusi atbrīvojumu, tiek konstatēts, ka atbrīvojums uz saimniecību faktiski nav attiecināms, tad uzskatāms, ka lauksaimnieks nav ievērojis kultūraugu dažādošanas prasību.

Ja pēc lauksaimnieka deklarētās informācijas ir iespējams noteikt kultūraugu aizņemtās platības daļas un tiek konstatēts, ka tas faktiski izpilda kultūraugu dažādošanas prasību, tad tā tiek uzskatīta par izpildītu.

44.3. - 1307

2.4.4.3.punkts
OTSC
vadlīnijas

G.2. Ekoloģiski jutīgi ilggadīgie zālāji

38. Kāda ir aizsargājamo ekoloģiski jutīgo ilggadīgo zālāju **saglabāšanas prasība**?

- Lauksaimnieki nepārveido, vai neapar aizsargājamo ekoloģiski jutīgo ilggadīgo zālāju (EJIZ) platības.

Ja bioloģiskais lauksaimnieks pārvērš ekoloģiski jutīgu ilggadīgo zālāju, tad netiek piemērots administratīvais sods tiešajiem maksājumiem.

Prasība nosaka, ka nepārveido EJIZ platības un ar to saprot, ka nedrīkst to pārveidot par citu veidu lauksaimniecības zemi – aramzemi vai ilggadīgajiem stādījumiem, vai arī nedrīkst pārveidot par nelauksaimniecības zemēm, piemēram, apmežojot (izņemot, ja apmežošana rada papildus ieguvumu videi), izmantojot apbūvei, infrastruktūras izbūvei (ceļiem un dzelzceļiem), pamatot zemi u.c.

EJIZ atļauts pārveidot ierobežotos gadījumos, piemēram, atļauts apmežot saskaņā ar 1307/2013 42. pantu un attiecīgo LAP pasākumu, īstenojot lauksaimniecības prakses, kas nemazina attiecīgās EJIZ platības vides vērtību, izrokot dīķus, jāizvērtē, kā tas ietekmēs oglekļa uzkrāšanos, nosusinot zemes, pārvēršana ir atļauta ar valsts institūciju lēmumu, piemēram, paredzot pārveidi saistībā ar infrastruktūras objektu izbūvi.

EJIZ augsnes viegla apstrāde ir atļauta, ja tā tiek veikta ar vienīgo mērķi atjaunot vai uzlabot zālāju. Šādos gadījumos lauksaimniekam laicīgi ir jāinformē LAD, pirms sāka EJIZ apstrāde.

45.1. - 1307

EK atbilde CZ
09.03.2015
(N. 338251)
4.1.punkts
PGG
vadlīnijas

4.1.punkts
PGG
vadlīnijas

4.2.punkts
PGG
vadlīnijas
2.4.4.4.punkts
OTSC
vadlīnijas

39. Kas ir aizsargājamie **ekoloģiski jutīgie ilggadīgie zālāji**?

Tie ir zālāji, kas atzīti par ES nozīmes zālāju biotopu un ES nozīmes putnu dzīvotni saskaņā ar normatīvajiem aktiem par:

- Īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu;
- Īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu;
- Mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu;
- Latvijā sastopamo ES prioritāro sugu un biotopu sarakstu;
- Eiropas Kopienā nozīmīgu dzīvnieku un augu sugu sarakstu, kurām nepieciešama aizsardzība;
- Dzīvnieku un augu sugu indivīdu sarakstu, kuru ieguvei savvaļā var piemērot ierobežotas izmantošanas nosacījumus.

45.1. - 1307

41. – 639

105. -126

40. Kur ekoloģiski jutīgie ilggadīgie zālāji identificēti?

- Kārtējā gadā prasību piemēro tām aizsargājamām ekoloģiski jutīgo ilggadīgo zālāju platībām, kas pēc stāvokļa iepriekšējā gada 31. decembrī ir kartogrāfiski identificētas LAD lauku bloku identifikācijas sistēmas lauku bloku kartē, izmantojot DAP dabas datu pārvaldības sistēmas "Ozols" datus.
- LAD lauku bloku identifikācijas sistēma - <http://karte.lad.gov.lv/>
- DAP dabas datu pārvaldības sistēma - "Ozols"
<http://ozols.daba.gov.lv/pub/Life/>

106. - 126

41. Kādas sekas, ja ekoloģiski jutīgie ilggadīgie zālāji tiek pārveidoti?

- Pienākums līdz nākamā gada 9. jūnijam platību atkal pārveidot par ilggadīgo zālāju;
- Tiks piemērots zaļināšanas maksājuma samazinājums.

42. - 639

108. - 126

25. - 640

G.3. Ilggadīgo zālāju saglabāšana

42. Kāda ir ilggadīgo zālāju saglabāšanas prasība?

- Valsts līmenī nodrošināms, ka ilggadīgo zālāju platības īpatsvars attiecībā pret kopējo lauksaimniecības zemi, ko lauksaimnieki deklarējuši, nesamazinās par vairāk nekā 5 % salīdzinājumā ar īpatsvara atsauces vērtību, kas noteikta 2015. gadā;
- Ilggadīgo zālāju īpatsvaru aprēķina LAD un šo informāciju, līdz 20. augustam, publicē oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

45.2. - 1307

111. – 126

43. Papildus nosacījumi ilggadīgo zālāju platību deklarēšanai

- Lauksaimniecības zemi, kurā kārtējā gadā sēj vai audzē stiebrzāles vai citus lopbarības zālaugus un kura iepriekšējā gadā tika deklarēta kā ilggadīgais zālājs, vienotajā iesniegumā deklarē kā ilggadīgo zālāju.
- Lauksaimniecības zemi, kurā kārtējā gadā sēj vai audzē stiebrzāles vai citus lopbarības zālaugus un kurā vismaz piecus iepriekšējos gadus pēc kārtas audzēja dabiski veidojušās (pašiesējušās) vai kultivētas (sētas) stiebrzāles vai citus lopbarības zālaugus, arī tad, ja šajā laikposmā zālāju platība, izņemot aizsargājamā ekoloģiski jutīgo zālāju platību, bija uzarta un sākotnēji auguās zāles lopbarības vietā ir iesēta cita zāles lopbarība, vienotajā iesniegumā kārtējā gadā deklarē kā ilggadīgo zālāju.
- Ja lauksaimniecības zemes platība gadā pirms un pēc nedeklarēšanas perioda vienotajā iesniegumā ir deklarēta kā stiebrzāļu vai lopbarības zālaugu aizņemta platība (kultūraugu kods 710 vai 720), to uzskata par stiebrzāļu vai lopbarības zālaugu aizņemtu platību tajā gadā, kad šī platība netiek deklarēta vienotajā iesniegumā.

109.¹ – 126109.² – 126109.³ – 126

44. Kādi ir lauksaimnieku pienākumi, ja ilggadīgo zālāju platības samazinās valsts līmenī?

- Ja ilggadīgo zālāju īpatsvars samazinās par vairāk nekā par 5%, tad ir aizliegts pārveidot ilggadīgo zālāju platību par citām vajadzībām izmantojamu zemi un:
 - LAD līdz kārtējā gada 30. septembrim informē lauksaimniekus, kas iepriekšējo divu gadu laikā ir pārveidojis ilggadīgo zālāju platību par citām vajadzībām izmantojamu zemi, par prasību pārveidot citām vajadzībām izmantojamu zemi par ilggadīgo zālāju platību, norādot attiecīgās platības lielumu;
 - lauksaimnieks atjauno ilggadīgo zālāju platību līdz nākamā gada 9. jūnijam pēc šādas prasības saņemšanas.
 - Prasība atjaunot ilggadīgo zālāju platību neattiecas uz lauksaimniekiem, kuri ilggadīgo zālāju platību ir pārveidojuši, atbilstoši valsts vai pašvaldības iestādes lēmumam par zemes izmantošanas veida maiņu vai šo platību ir apmežojuši

44.3. - 1307

45.3. – 1307

44.2. – 639

44.3. - 639

114.2. - 126

114.3. - 126

114.¹ – 126

G.4. Ekoloģiski nozīmīgas platības

45. Kāda ir **ekoloģiski nozīmīgu platību (ENP)** izveides prasība?

- Ja saimniecības aramzemes platība ir vairāk nekā 15 hektāri, lauksaimnieks nodrošina to, ka platība, kas atbilst vismaz 5 % no saimniecības aramzemes, ir ekoloģiski nozīmīga platība;
- Ainavu elementi (*dižkoki, dižakmeņi, aizsargājamas alejas, koku vai krūmu puduri* vai akmeņu kaudzes, *dīķi, laukmales* vai buferjoslas, grāvji), ir īpašumā vai lietošanā pēc stāvokļa kārtējā gada 15. jūnijā, lauksaimnieks pēc LAD pieprasījuma iesniedz pierādījumu.

46.1. - 1307

119. - 126

120. - 126

46. Kādi var būt **ENP veidi**?

- Papuvē esoša zeme;
- Dižkoki, dižakmeņi, aizsargājamas alejas;
- Koku vai krūmu puduri vai akmeņu kaudzes;
- Laukmales vai buferjoslas;
- Dīķi;
- Slāpekli piesaistoši kultūraugi;
- zem virsauga (labības vai proteīnaugu pasējā) tīrsējā vai savstarpējos maisījumos sētas stiebrzāles vai tauriņzieži;
- Augsnes zaļais segums
- Grāvji

46.2. - 1307

116. – 126

47. Kādi ir **vispārīgi principi**?

- Minimālais lauka lielums, kas noteikts attiecībā uz atbalsttiesīgu lauka lielumu saskaņā ar R 1306/2013 72(2). pantu, un Latvijā noteikts 0,3 ha, nosaka platības lielumu, par kuru var saņemt atbalstu. Tomēr šo minimālās platības lielumu 0,3 ha nepiemēro attiecībā uz atsevišķa kultūrauga vai ENP veida aizņemtu platību deklarētu kultūraugu dažādošanas vai ENP prasības izpildei.
- Lauksaimniecības zemes platības, kas deklarētas ar lielumu mazāku par 0,3 ha jāņem vērā kultūraugu daļu aprēķināšanā, ENP daļas aprēķināšanā, atbrīvojumu noteikšanā.
- ENP jādeklarē ar rezervi, jo atbilstību 5% prasībai nosaka tikai no deklarētās ENP platības, ENP iztrūkumu nevar nosegt ar rīcībā esošo nedeklarēto ENP.
- ENP veidus, kuriem noteikts minimālais vai maksimālais izmērs (piemēram, koku un krūmu puduri), uzskata par ENP tikai tad, ja attiecīgie izmēri ainavas elementam kopumā ir respektēti.
Koku krūmu puduris ar platību, kas izpilda noteiktos izmērus, bet kas dabā ir daļa no meža vai lielākas koku krūmu grupas, nevar tikt kvalificēta kā ENP.
- ENP ainavas elements (koku krūmu puduris vai dīķis) vienlaikus var piederēt, un to vienlaikus var deklarēt vairāki lauksaimnieki, ja pārbaudes laikā saimniecībā lauksaimnieks var pierādīt, ka daļa no ainavas elementa atrodas viņa rīcībā, un ja lauksaimnieku katra atsevišķi deklarēto ENP daļu platību summa nepārsniedz attiecīgā ENP elementa kopējo platību.

2.2.3.punkts
OTSC
vadlīnijas;
13.11.2014.
TMK
protokols;
EK atbilde LV
19.12.2014.

4.4.punkts
AAG
vadlīnijas
4.4. punkts
EFA vadlīnijas

2.4.4.5.
punkts OTSC
vadlīnijas

- Ja pārbaudes laikā saimniecībā, kura pieprasījusi atbrīvojuma no ENP piemērošanu, tiek konstatēts, ka atbrīvojums uz saimniecību faktiski nav attiecināms, uzskatāms, ka lauksaimnieks nav ievērojis ENP prasību.
- Ja lauksaimnieks ir deklarējis ENP, pēc šīs informācijas ir iespējams noteikt ENP prasības izpildi un tiek konstatēta izpilde, tad ENP prasība tiek uzskatīta par izpildītu.
- Gadījumos, kad lauksaimnieks iegādājas vai nomā aramzemi ar ENP elementiem, kurai nav ģeogrāfiskas saiknes ar saimniecības esošajām saimniecības ražošanas vienībām, t.sk. zemi, un tās vienīgais mērķis ir nodrošināt ENP prasības izpildi, tad to uzskata par mākslīgu apstākļu radīšanu, lai saņemtu zaļināšanas maksājumu. Šādos gadījumos maksājumu nepiešķir saskaņā ar regulas 1306/2013 60. pantu.

2.4.4.5.
punkts OTSC
vadlīnijas

EK atbilde DE
01.09.2014.

48.

Kas ir **papuvē** esoša zeme?

- Uz tās nenotiek lauksaimnieciskā ražošana (kultūraugu audzēšana produktu ieguvei un ražas novākšanai, mājlopu ganišana);
- Tā tiek uzturēta vismaz sešus mēnešus pēc kārtas kārtējā gadā un vismaz no kārtējā gada 15. janvāra līdz 15. jūlijam;
- tajā netiek lietoti augu aizsardzības līdzekļi no kārtējā gada 15. janvāra līdz 15. jūlijam
- Līdz 15. septembrim tajā tiek apkarotas nezāles, un augi, t.sk. zaļmēslojuma, iestrādāti augsnē.
- *Ja papuves aizņemtā platība iepriekšējā gadā deklarēta kā ilggadīgais zālājs, to mehāniski apstrādā līdz kārtējā gada 30. maijam.*
- *Augus, kas aug papuvē un laukmalēs drīkst smalcināt!*
- *Zālāji, kas apstrādāti ar glifosātus saturošiem herbicīdiem (piem., raundapu) nav papuve, un tas neatbrīvo no zāles nopļaušanas un novākšanas prasības līdz 15. augustam.*
- *Zālājs, kurā augsne veģetācijas periodā netiek mehāniski apstrādāta, nav papuve.*

46.2.a - 1307

45.2. - 639

116.1. – 126
EFA
vadlīnijas
2.punkts

65.3. - 126

65.3. - 126

ZM
skaidrojums
ZM
skaidrojums

ZM
skaidrojums

49.

Kas ir **dižkoki, aizsargājamās alejas, dižakmeņi**?

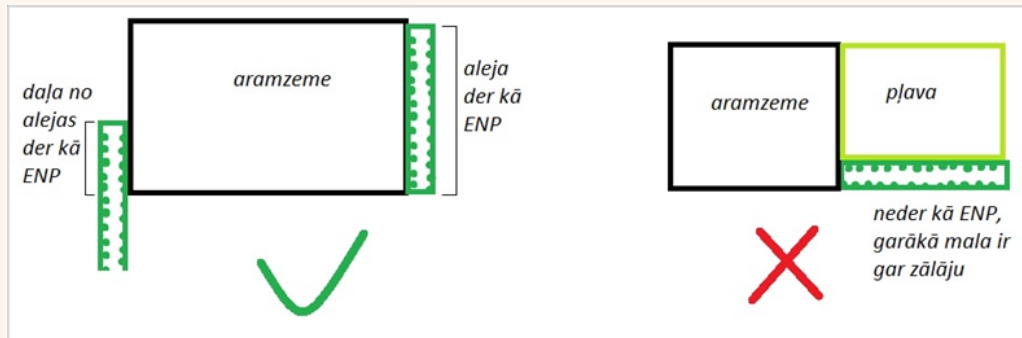
- aizsargāti saskaņā ar normatīvajiem aktiem par īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzību un izmantošanu;
- uzskata par ENP, ja atrodas uz aramzemes (pilnībā ieskauj lauksaimnieka rīcībā esošā aramzeme), vai, ja dižkoki un dižakmeņi atrodas blakus aramzemei un minēto elementu robežas fiziski saskaras ar aramzemes robežu, vai ja alejas atrodas blakus aramzemei un to garākā mala fiziski saskaras ar saimniecības aramzemes lauka malu.

46.2.c - 1307

45.4.b,c - 639

116.2. - 639

122. - 126

50.

Kas ir **koku vai krūmu puduri** vai **akmeņu kaudzes**?

- grupā augošu koku lapotnes pārsedzas;
- platībā vismaz 0,1 ha;
- uzskata par ENP, ja atrodas uz aramzemes (pilnībā ieskauj lauksaimnieka rīcībā esošā aramzeme), vai atrodas blakus aramzemei, ja tā nav lielāka par 1,5 hektāriem un minēto elementu robežas fiziski saskaras ar aramzemes robežu.
- ja attiecīgā koku vai krūmu puplatība nav iekļauta Valsts meža dienesta Meža valsts reģistrā kā mežs.
- uzskata par ENP arī, ja starp koku un krūmu grupu vai akmeņu kaudzi un aramzemi izvietota laukmale, kas ietverta atbalsttiesīgajā lauksaimnieka lauksaimniecības zemes platībā.

46.2.c - 1307

45.4.d - 639

116.3. - 126

122. - 126

121.2. - 126

51.

Kas ir **laukmales vai buferjoslas**?

- 1 līdz 20 metriem platas;
- Tajās nav koku un krūmu dzinumi vecāki par vienu gadu;
- Uz tām netiek veikta lauksaimnieciskā ražošana (kultūraugu audzēšana produktu ieguvei un ražas novākšanai, mājlopu ganīšana);
- Laukmales vai buferjoslas var apļaut;
- Tās augu segums, arī vizuāli, ir atšķirīgs no blakus esošās lauksaimniecības zemes augu seguma;
- Tā atrodas uz aramzemes vai blakus aramzemei, un tās garākā mala fiziski saskaras ar saimniecības aramzemes lauka malu;
- Laukmali uzskata par blakus esošu aramzemes platībai, ja to vismaz piecus gadus klāj zālaugu segums;

46.2.c - 1307

116.4. - 639

116.4. - 639

45.4.e - 639

116.4. – 126

11.02.2015

TMK

protokols

122. -126

123. – 126

52.

Kas ir **dīķis**?

- Ar platību no 0,01 līdz 1,5 hektāriem, ietverot arī piekrastes veģetāciju ne vairāk kā 10 metru platā joslā;
- Tilpnes no betona vai plastmasas neuzskata par ENP;
- Uzskata par ENP, ja atrodas uz aramzemes (pilnībā ieskauj lauksaimnieka rīcībā esošā aramzeme), vai atrodas blakus aramzemei un minēto elementu robežas fiziski saskaras ar aramzemes robežu.
- Uzskata par ENP arī, ja starp dīķi un aramzemi izvietota laukmale, kas ietverta atbalsttiesīgajā lauksaimnieka lauksaimniecības zemes platībā.

46.2.c - 1307

116.6. - 126

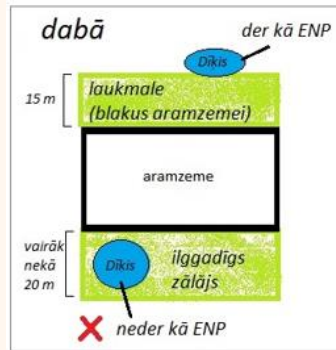
45.4.f - 639

122. - 126

121.2. - 126

Regula nenosaka, ka dīķi jābūt ūdenim visa kalendārā gada laikā. Tādēļ dīķus, kas periodiski izžūst var kvalificēt par ENP.

EK atbilde PL
11.11.2014.

53.

Kas ir **zem virsauga (labības vai proteīnaugu pasējā) tīrsējā vai savstarpējos maisījumos sēti zāleaugi?**

Zeme, ko aizņem labības vai labības un proteīnaugu pasējā sētas zālaugi:

- stiebrzāles - daudziedu viengadīgā airene, ganību airene, hibrīdā airene, - auzeņairene, pļavas timotiņš, kamolzāle, pļavas auzene, niedru auzene, sarkanā auzene, aitu auzene, rupjā auzene, bezakotu lāčauza, mīkstā lāčauza, pļavas lapsaste, pļavas skarene, purva skarene, parastā skarene, parastā smilga, baltā smilga, ložņu smilga;
- tauriņzieži, tostarp lucerna, ragainais vanagnadziņš, āboliņš, vīķi, amoliņš vai esparsete.
- Pasējs kopā ar virsaugu iesēts un atrodas uz lauka vismaz astoņas nedēļas pēc galvenā kultūrauga ražas novākšanas līdz kārtējā gada 15. septembrim, ieskaitot, ja astoņu nedēļu periods beidzas pirms šī datuma, vai līdz nākamā galvenā kultūrauga iesēšanai.
- Šajā periodā aizliegts lietot augu aizsardzības līdzekļus.

46.2.i - 1307

45.9 - 639
116.7. - 126

116.7- 126

54.

Kas ir **zaļais segums?**

Zeme, ko aizņem maisījumā sēti vismaz divi starpkultūru augi:

- vasaras rapsis, auzas, viengadīgā airene, griķi, baltās sinepes, eļļas rutks, facēlija vai vasaras vīķi, ziemas vīķi, rudzi, pupas, zirņi vai lopbarības redīsi,
- kas iesēti ne vēlāk kā līdz kārtējā gada 1. septembrim, un
- sējums saglabāts **vismaz** līdz kārtējā gada 15. oktobrim.
- šajā periodā netiek lietoti augu aizsardzības līdzekļi
- Starpkultūru sēklu maisījumā vienā kvadrātmetrā ir vismaz pieci mazākumā esošie kultūraugi;
- Atzīstams par ENP, ja vienotajā iesniegumā par kārtējo un iepriekšējo gadu attiecīgajā laukā deklarētais galvenais kultūraugs un starpkultūras augs pieder pie atšķirīgām sugām.

46.2.i - 1307

45.9 - 639
116.9. - 126

55.

Kas ir **slāpekli piesaistoši kultūraugi?**

- Lucerna, ragainais vanagnadziņš, āboliņš, lauka pupas, vīķi, zirņi, amoliņš, austrumu galega, esparsete, lupīna un soja;
- Sēti tīrsējā vai maisījumos, kas veidoti tikai no minētajiem slāpekli piesaistošajiem kultūraugiem vai to maisījuma ar graudaugiem vai

46.2.j - 1307

45.10. - 639
116.8. - 126

stiebrzālēm, ja slāpekli piesaistošo kultūraugu īpatsvars pēc sēklas masas, augu skaita vai to zaļmasas ir lielāks par 50 procentiem.;

- Ja slāpekli piesaistošos kultūraugus sēj maisījumā ar graudaugiem vai stiebrzālēm, lauksaimnieks pēc Lauku atbalsta dienesta pieprasījuma iesniedz apliecinājumu par izmantoto sēklas daudzumu. Ja attiecīgā informācija nav iesniegta, Lauku atbalsta dienests pārbaudē saimniecībā nosaka slāpekli piesaistošo kultūraugu skaitu vai zaļmasas īpatsvaru.
- Slāpekli piesaistošo kultūraugu platībā no kultūraugu iesēšanas brīža līdz ražas novākšanai aizliegts lietot augu aizsardzības līdzekļus.
- Ja audzē laukā, kas piekļaujas ŪSIK noteiktam ūdens objektam, tad gar attiecīgo ūdensobjektu tiek izveidota josla vismaz divu metru platumā, kuru neizmanto lauksaimniecības produktu ražošanai;
- Lai slāpekli piesaistošu kultūraugu aizņemtu platību atzītu par ENP, tiem jāatrodas uz lauka visu attiecīgam kultūraugam piemērotu augšanas sezonu.

Slāpekli piesaistošo kultūraugu – āboliņu un lucernas aizņemtos laukus, kamēr deklarē par ekoloģiski nozīmīgu platību, tikmēr tiek saglabāts aramzemes statuss.

116.8- 126

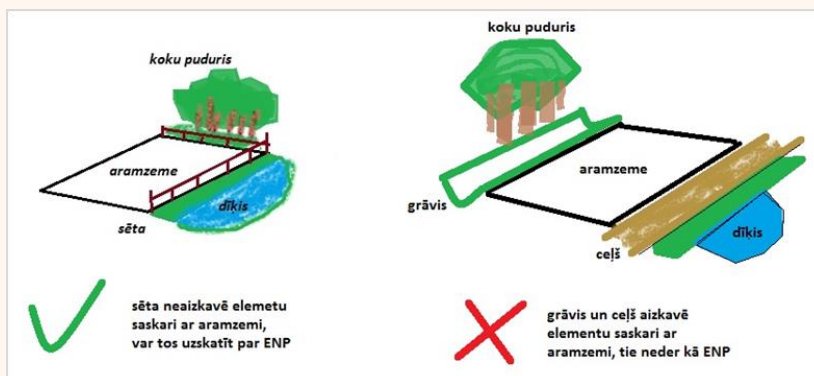
9.p. EK dok.
DS/EGDP/2014/6
20.06.2014.;
EK atbilde HU
26.08.2014.
ZM
skaidrojums

56. Kādi mākslīgi objekti var atrasties un kuri nevar, starp aramzemi un ainavu elementiem, lai tos uzskatītu par ENP?

119. - 126

- Mākslīgi veidotas sētas, kas atrodas starp aramzemi un ainavas elementiem (laukmali, dīķi vai koku un krūmu grupu), neuzskata par šķērslī šo ainavas elementu un aramzemes fiziskai saskarei un deklarēšanai ekoloģiski nozīmīgas platības statusā;
- Ceļi ir šķēršļi, kas nošķir aramzemi no ainavu elementiem, un attiecīgos elementus nevar deklarēt kā ENP.

57. Cik liela katra veida faktiskā platība dod lielu ENP platību?

46.3. – 1307

2.piel. – 639

10.piel.- 126

ENP veids	Faktiskā platība = ENP platība	Vai VPM atbalsttiesīgs?
Papuvē esoša zeme	1 m ² papuves = 1 m ² ENP	JĀ
Platības, ko veido starpkultūras - zālāju pasējs vai zaļais segums	1 m ² pasēja = 0,3 m ² ENP	JĀ
Platības, ko aizņem slāpekli piesaistoši kultūraugi	1 m ² slāpekli piesaistošu kult. = 1m ² ENP	JĀ
Koku, krūmu puduri vai akmeņu kaudzes	1 m ² koku grupas = 1,5 m ² ENP	NĒ
Laukmala vai buferjosla *	1 m laukmalas vai buferjoslas garuma = 9 m ² ENP	JĀ**
Dīķi	1 m ² dīķa = 1,5 m ² ENP	NĒ
Dižkoki	1 m ² dižkoku = 1,5 m ² ENP	JĀ
Aizsargājamas alejas	1 m alejas garuma = 2 m ² ENP	JĀ
Dižakmeņi	1 m ² zeme zem dižakmeņu = 1 m ² ENP	JĀ
Grāvji	1 m laukmalas grāvja garuma = 10 m ² ENP	

*Neatkarīgi no faktiskā platuma, ENP aprēķins tiks veikts, izmantojot konstantu platumu 6 m. Piemēram, gan 5 m, gan 15 m plata laukmala, ENP aprēķinā uzskatīs par 6 m platu.

** - var saņemt par laukmales daļu, kas iekļauta lauku blokā

58. Kad saimniecība ir atbrīvota no ENP prasības?

ENP prasība neattiecas uz saimniecību, kurā:

- Aramzemes platība ir mazāk nekā 15 ha;
- Vairāk nekā 75% aramzemes izmanto zālāju (īslaicīgo) vai lopbarības zālaugu ražošanai vai papuvei vai kombinēti;
- Vairāk nekā 75% no atbalsta tiesīgās zemes aizņem ilggadīgie vai īslaicīgie zālāji vai, ko izmanto zālāju vai lopbarības zālaugu ražošanai vai kombinēti;
- Rīcībā esošā aramzemes platība vairāk nekā 50 procentu apmērā atrodas zemāk norādītajos pagastos vai novados:

46.4. - 1307

46.4.a - 1307

46.4.b - 1307

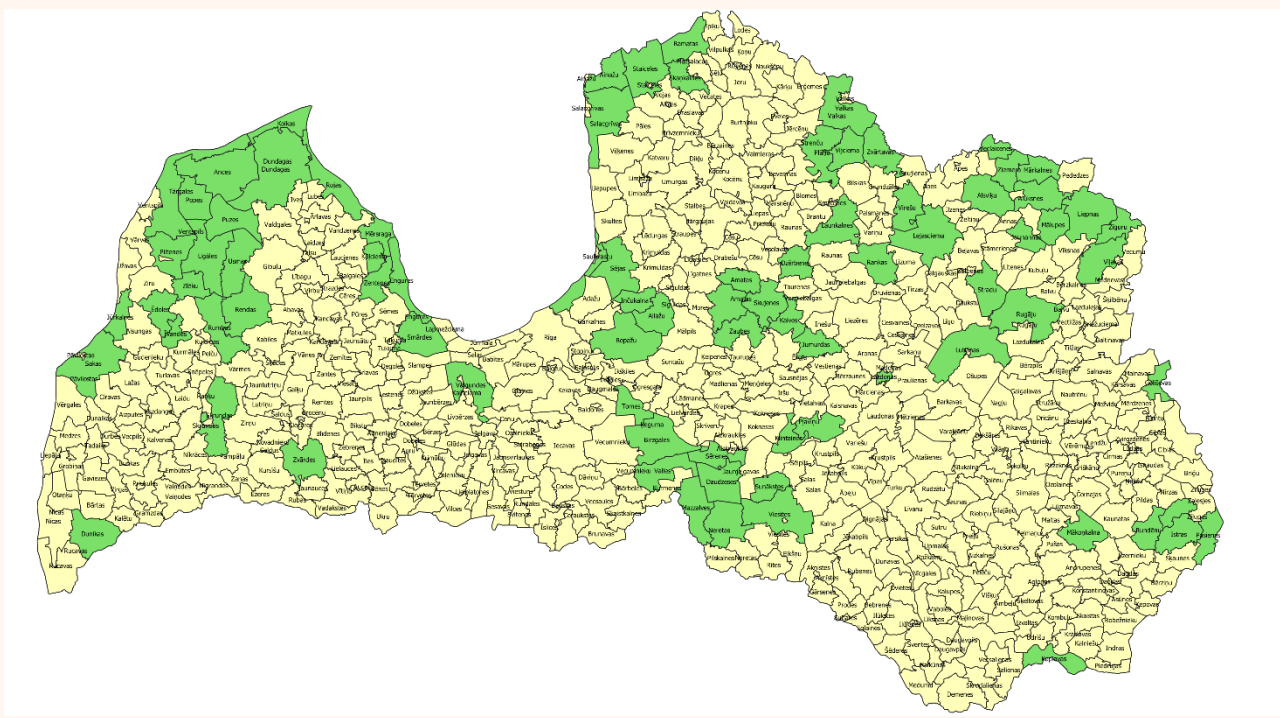
46.7. – 1307

48. – 639

118. – 126

11.piel. - 126

1. Ainažu pagasts	30. Launkalnes pagasts	59. Stradu pagasts
2. Aiviekstes pagasts	31. Lazdonas pagasts	60. Sunākstes pagasts
3. Allažu pagasts	32. Lejasciema pagasts	61. Susāju pagasts
4. Alsviķu pagasts	33. Liepnas pagasts	62. Tārgales pagasts
5. Amatas pagasts	34. Mazzalves pagasts	63. Tomes pagasts
6. Ances pagasts	35. Mākoņkalna pagasts	64. Ugāles pagasts
7. Birzgales pagasts	36. Mārupes pagasts	65. Usmas pagasts
8. Daudzeses pagasts	37. Mārkalnes pagasts	66. Valgundes pagasts
9. Dundagas pagasts	38. Nītaures pagasts	67. Valkas pagasts
10. Dunikas pagasts	39. Pasienes pagasts	68. Valles pagasts
11. Dzērbenes pagasts	40. Piltenes pagasts	69. Veclaicenes pagasts
12. Engures pagasts	41. Plāņu pagasts	70. Viesītes pagasts
13. Ēdoles pagasts	42. Popes pagasts	71. Vijciema pagasts
14. Goliševas pagasts	43. Puzes pagasts	72. Virešu pagasts
15. Inčukalna pagasts	44. Ramatas pagasts	73. Zalves pagasts
16. Indrānu pagasts	45. Rankas pagasts	74. Zaubes pagasts
17. Istras pagasts	46. Rendas pagasts	75. Zentenes pagasts
18. Īvandes pagasts	47. Rugāju pagasts	76. Ziemera pagasts
19. Jaunalūksnes pagasts	48. Rumbas pagasts	77. Zlēku pagasts
20. Jaunannas pagasts	49. Rundēnu pagasts	78. Zvārdes pagasts
21. Jaunjelgavas	50. Sakas pagasts	79. Zvārtavas pagasts
22. Jumurdas pagasts	51. Salacgrīvas pagasts	80. Žiguru pagasts
23. Jūrkalnes pagasts	52. Saulkrastu pagasts	81. Carnikavas pagasts
24. Kaives pagasts	53. Sērenes pagasts	82. Mērsraga pagasts
25. Kaplavas pagasts	54. Skaņkalnes pagasts	83. Rojas pagasts
26. Klintaines pagasts	55. Skrundas pagasts	84. Ropažu pagasts
27. Kolkas pagasts	56. Skujenes pagasts	85. Sējas pagasts
28. Ķūļciema pagasts	57. Smārdes pagasts	
29. Lauderu pagasts	58. Staiceles pagasts	

Zaļā krāsā – atbrīvotie pagasti

H. Maksājums gados jauniem lauksaimniekiem

59.

Kas ir maksājums **gados jauniem lauksaimniekiem**?

- Tas ir papildinošs maksājums gados jauniem lauksaimniekiem – fiziskām un juridiskām personām – par **pirmās saimniecības** pirmajiem VPM ha, kas nepārsniedz 90 ha sliksni.

Lai **saņemtu maksājumu**, līdz kārtējā gada 22. maijam LAD jāiesniedz vienotais iesniegums, norādot, ka pretendē uz attiecīgo maksājumu.

50. - 1307
131. - 126

125. - 126

60.

Kas ir **gados jauns lauksaimnieks**?

Gados jauns lauksaimnieks ir fiziska persona, kura:

- pirmo reizi dibina** (par "dibina" nozīmi skatīt 61.punktu) lauku saimniecību kā saimniecības vadītājs vai kura šādu saimniecību jau ir izveidojusi piecu gadu laikā pirms pirmā vienotā iesnieguma iesniegšanas, un
- tajā gadā, kad pirmoreiz iesniedz vienoto iesniegumu jaunā TM periodā (sākot ar 2015.g.), nav vecākas par 40 gadiem.

Sākot vērtēt ar 2015. gadu, gados jauns lauksaimnieks var būt 40 gadus vecs pirmajā gadā, kad iesniedz vienoto iesniegumu atbalstam, bet jebkurā attiecīgā gada datumā tas nevar kļūt 41 gadu vecs.

EK atbilde AT
24.06.2014.

Ja jaunais lauksaimnieks ir dibinājis un maksājumam gados jauniem lauksaimniekiem pieteicis vairākas tā kontrolē esošas saimniecības, maksājumu gados jauniem lauksaimniekiem piešķir par tās pieteiktās saimniecības platību, kura ir dibināta pirmā.

125. - 126

Ja jaunais lauksaimnieks vienā dienā ir dibinājis vairākas tā kontrolē esošas saimniecības, maksājumu gados jauniem lauksaimniekiem piešķir tikai par vienas saimniecības platību, kuru norāda lauksaimnieks, vai nepiešķir nevienu no saimniecībām, ja tiek konstatēta mākslīgu nosacījumu radīšana saskaņā ar regulas Nr. 1306/2013 60. pantu.

128. – 126

61.

Kā nosakāms saimniecības **dibināšanas vai izveidošanas gads**?

Fiziska persona pirmo reizi saimniecības vadītāja statusā dibina lauku saimniecību, kad attiecīgā persona vai tās kontrolē esoša zemnieku saimniecība vai kapitālsabiedrība, pirmo reizi veic vienu no šādām darbībām:

- iesniedz iesniegumu valsts vai Eiropas Savienības atbalsta lauksaimniecībai saņemšanai;
- deklarē lauksaimnieciskās darbības ieņēmumus Valsts ieņēmumu dienestā;
- reģistrē LDC lauksaimniecības dzīvniekus, kas atbilst vismaz trim nosacītajām mājlopu vienībām un notur tos vismaz trīs mēnešus.

Fiziskas personas kontrolē esoša zemnieku saimniecība – ir, ja fiziskā persona ir tās īpašniece un tai ir paraksta tiesības.

Fiziskas personas kontrolē esoša kapitālsabiedrība – ir, ja fiziskai personai pieder vairāk nekā 50% tās kapitāldaļu un ir paraksta tiesības.

126. - 126

126. – 126

126.1. - 126

126.2. - 126

126.4 - 126

127. - 126

Kritēriju – “*pirmo reizi lauksaimniecisko darbību deklarē Valsts ieņēmumu dienestā kā personas saimnieciskās darbības jomu vai veidu*” - saimniecības dibināšanas vai izveidošanas gada noteikšanai vairs nepiemēro tiem pretendentiem, kuri pieteikumu pirmo reizi iesniedz sākot no 2018. gada.

256. - 126

Arī saimniecības pārņemšana var tik uzskatīta par jaunas saimniecības dibināšanu, bet, lai būtu atbalsttiesīga, saimniecība kā juridiska persona pirms tam nedrīkst būt saņēmusi maksājumu gados jauniem lauksaimniekiem, esot cita jaunā lauksaimnieka kontrolē.

ZM
skaidrojums

Maksājumu var saņemt lauksaimnieks tikai par savas pirmās dibinātās lauku saimniecības platību vai tādas kontrolē esošās lauku saimniecības platību, ar kuru ir pārņemta pirmā dibinātā saimniecība.

125. – 126

61.¹

Kādos gadījumos uzskatāms, ka lauksaimnieka otrā saimniecība ir pirmās turpinājums?

125. – 126

Par kontrolē esošu lauku saimniecību, ar kuru pārņemta pirmā dibinātā saimniecība, ir tiesības saņemt maksājumu gados jauniem lauksaimniekiem, ja tā izveidota:

1. mainot pirmās dibinātās saimniecības juridisko statusu;
2. pārņemot pirmās dibinātās saimniecības īpašumā esošo lauksaimniecības zemi, un ja:
 - 2.1. tiek likvidēta tā juridiskā persona, kas pārvaldīja pirmās dibinātās saimniecības lauksaimniecības zemi, vai ne vēlāk kā dienu pirms pieteikšanās maksājumam gados jauniem lauksaimniekiem tiek uzsākts saimniecības likvidācijas process, to pabeidzot ne vēlāk kā līdz kārtējā gada 15. oktobrim;
 - 2.2. fiziskā persona, kas pārvaldīja pirmās dibinātās saimniecības lauksaimniecības zemi, nepiesakās valsts vai Eiropas Savienības atbalstam lauksaimniecībai.

62.

Kad juridiskas personas ir tiesīgas saņemt gados jaunu lauksaimnieku atbalstu?

50.11. - 1307

Maksājumu gados jaunajiem lauksaimniekiem piešķir juridiskai personai, ja ir ievēroti šādi nosacījumi:

49.1. - 639

- Vienam gados jaunam lauksaimniekam (kas ir “gados jauns lauksaimnieks” skatīt 60.punktu) pieder **vairāk nekā 50** procenti kapitāldaļu un paraksta tiesības vismaz no 22. maija līdz 31. decembrim gadā, kad iesniegts vienotais iesniegums gados jaunu lauksaimnieku atbalstam;
- viens vai vairāki gados jauni lauksaimnieki ir individuālā (ģimenes) uzņēmuma vai zemnieku saimniecības vienīgie īpašnieki un tiem ir paraksta tiesības vismaz no 22. maija līdz 31. decembrim gadā, kad iesniegts vienotais iesniegums gados jaunu lauksaimnieku atbalstam;
- vairākiem gados jauniem lauksaimniekiem kapitālsabiedrībā kopā pieder **vairāk nekā 50** kapitāldaļu, un katram no tiem pieder vismaz 20 % kapitāldaļu un paraksta tiesības vismaz no 22. maija līdz 31. decembrim gadā, kad pirmo reizi iesniegts vienotais iesniegums gados jaunu lauksaimnieku atbalstam. Ja kāds no gados jaunajiem lauksaimniekiem turpmākajos gados vairs nekontrolē

127.1.-126

127.2.-126

127.3.-126

kapitālsabiedrības lēmumus, uzskatāms, ka tos kontrolē pārējie gados jaunie lauksaimnieki, ja tiem pieder vairāk nekā 50 procentiem un ir saglabātas viņu paraksta tiesības.

Ja kapitālsabiedrību pārvalda cita juridiska persona, tad visām fiziskajām personām, kas kontrolē šo otro juridisko personu, jāatbilst „gados jauna lauksaimnieka” definīcijai!

49.1.2.-639

Maksājums vairs netiek piešķirts, ja visi gados jaunie lauksaimnieki, vairs nekontrolē juridisko personu.

49.2.-639

63.

Kāda ir gados jaunu lauksaimnieku maksājuma likme?

- Maksājuma gados jaunajiem lauksaimniekiem likme no 2018. gada atbilst 35 % no valsts vidējā maksājuma par hektāru.
- Atbalsta likmes norādītas rokasgrāmtas II pielikumā

50.8. – 1307
130. - 126

64.

Cik ilgu laiku var saņemt gados jaunu lauksaimnieku maksājumu?

- Maksājumu piešķir katram lauksaimniekam uz pieciem gadiem, sākot no dienas, kad iesniegts pirmais pieteikums maksājumam, ar noteikumu, ka šāds pieteikums tiek iesniegts piecu gadu laikā pēc saimniecības dibināšanas dienas.
- Minēto piecu gadu laikposmu piemēro arī lauksaimniekiem, kuri pirms 2018. pieprasījumu gada attiecībā uz pieprasījumiem ir saņēmuši maksājumu gados jauniem lauksaimniekiem.

Juridiska persona, tāpat kā fiziska persona, nevar saņemt atbalstu ilgāk par pieciem gadiem un ne ilgāk kā līdz gadam, pēc kura to vairs nekontrolē neviens jaunais lauksaimnieks, kurš to kontrolēja gadā, kad juridiskā persona pirmo reizi tika apstiprināta šim atbalstam.

50. - 1307
3.10. – 2393131.¹- 126

Piemēri:

1.	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Saimniecības pirmie 5 gadi:	1.	2.	3.	4.	5.					
Piesakās atbalstam:					√	√	√	√	√	
Saņem atbalstu:					JAL	x	x	JAL	JAL	
2.	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Saimniecības pirmie 5 gadi:			1.	2.	3.	4.	5.			
Piesakās atbalstam:					√	√	√	√	√	√
Saņem atbalstu:					JAL	JAL	JAL	JAL	JAL	x

I. Brīvprātīgs saistītais atbalsts

65.

Kas ir **brīvprātīgs saistītais atbalsts**?

BSA jeb brīvprātīgs saistītais atbalsts ir ar ražošanu saistīts atbalsts ar mērķi **saglabāt ražošanu** nozarēs, kas saskaras ar grūtībām un paredzēti atbalsta veidi par:

- slaucamām govīm;
- kazām;
- liellopiem;
- aitām;
- proteīnaugiem;
- cietes kartupeļiem;
- sertificētas sēklas kartupeļiem;
- sertificētām stiebrzāļu un lopbarības augu sēklām;
- sertificētu labības sēklu;
- miežiem;
- vasaras rapsi un vasaras ripsi;
- dārzeņiem;
- augļiem un ogām;
- rudzu populācijas šķirnēm.

Brīvprātīgi saistītā atbalsta finansējums pa nozarēm ir norādīts I. pielikumā.

52.2.-1307

52. - 639

2. - 126

I.1. Brīvprātīgs saistītais atbalsts par slaucamām govīm

66. Kā var saņemt BSA par slaucamām govīm?

BSA par slaucamām govīm var saņemt, ja

- tās ir turētas lauksaimnieka ganāmpulkā 3 mēnešus pēc kārtas, sākot no kārtējā gada 15. maija;
- tās ir reģistrētas un apzīmētas un par tām ir sniegta informācija normatīvajos aktos par lauksaimniecības dzīvnieku apzīmēšanu un reģistrēšanu noteiktajā kārtībā
- tiek veikta to pārraudzība atbilstoši normatīvajiem aktiem par dzīvnieku pārraudzību;
- izslaukums no govīm, kurai pēdējā standarta laktācijā, kas noslēgta pārraudzības gadā, no iepriekšējā gada 1. oktobra līdz kārtējā gada 30. septembrim ir:
 - vismaz 5500 kilogramu vai
 - govij bioloģiskā saimniecībā vai Latvijas brūnās un zilās šķirnes govij, ko izmanto lauksaimniecības ģenētisko resursu saglabāšanai – 4500 kilogramu vai
 - slaucamām govīm, kuru pirmā standarta laktācija tiek uzsākta pārraudzības gadā, no iepriekšējā gada 1. oktobra līdz kārtējā gada 30. septembrim, izslaukuma prasība netiek attiecināta, bet govīm ir jābūt pārraudzībā vismaz līdz kārtējā gada 30. septembrim.

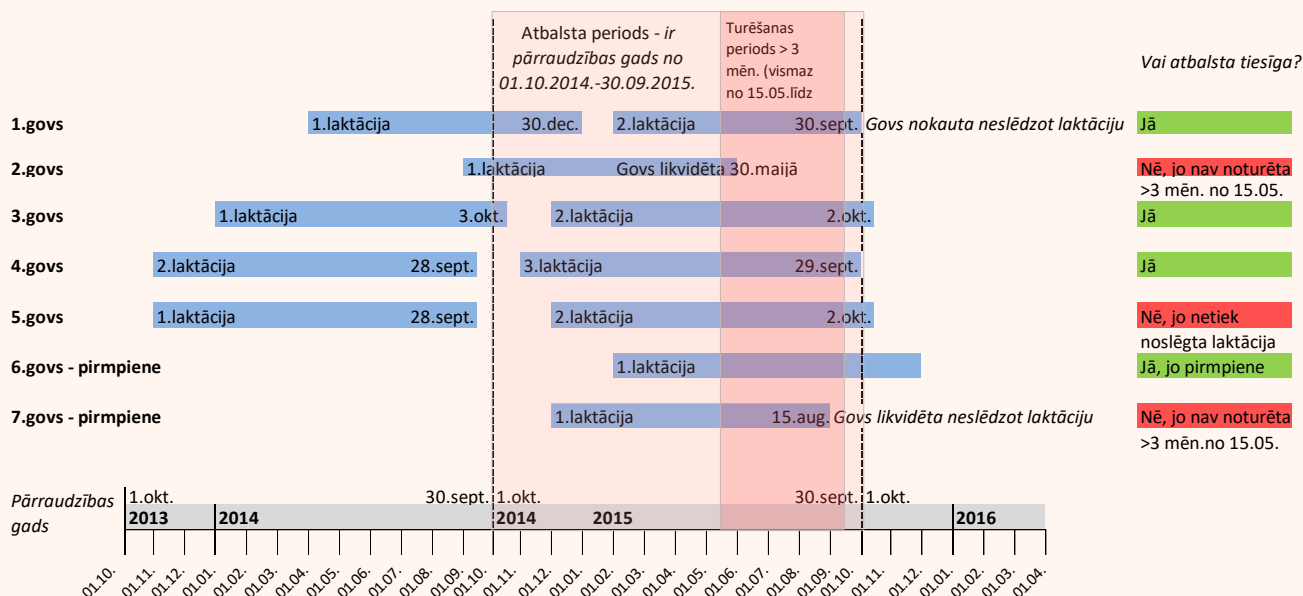
133.1.-126

133.2.-126

133.3.-126

133.3.-126

Piemērs atbalsttiesīguma noteikšanai (bez piemērā atspoguļoto nosacījumu izpildes vēl jānosaka izslaukums un dzīvnieku apzīmēšanas un reģistrēšanas nosacījumu izpilde).

Ja slaucamā govī uz 15.maiju un arī turēšanas perioda laikā (3 mēneši pēc 15.maija), ir pareizi apzīmēta un reģistrēta, kā arī, ja izpilda citus atbilstības nosacījumus (pārraudzība, izslaukuma apjoms), tad par šādu slaucamo govī var saņemt BSA.

Taču, ja par slaucamo govī, kura ir atbilstīga BSA saņemšanas nosacījumiem, ir bijuši pieļauti pārkāpumi saistībā ar dzīvnieku apzīmēšanu un reģistrēšanu

53.4-639

laikposmā no iepriekšējā gada 1.oktobra līdz kārtējā gada 15.maijam, kas ir novērsti, attiecīgais dzīvnieku skaits tik un tā tiek ņemts vērā aprēķinot administratīvo sodu.

Ja saimniecībā no iepriekšējā gada 1.oktobra līdz kārtējā gada 30.septembrim ir slaucamās govīs par kurām potenciāli var izpildīt atbilstības nosacījumus, bet tas netiek izdarīts (jo pieļauti apzīmēšanas un reģistrēšanas prasību pārkāpumi arī pēc 15.maija vai netiek izpildīta izslaukuma prasība, tad attiecīgie dzīvnieki uzskatāmi par potenciāli atbalsttiesīgiem saskaņā ar regulas 640/2014 2.1.17.pantu un, ja par šādiem dzīvniekiem tiek pieļauti apzīmēšanas un reģistrēšanas prasību pārkāpumi laikposmā no 01.10.-30.09., tad šo dzīvnieku skaits tiek ņemts vērā administratīvā soda aprēķināšanā.

2.1.17. - 640
31.3.2. - 640

67.

Kādas apzīmēšanas un reģistrēšanas prasības jāizpilda par slaucamo govī?

Slaucamo govī uzskata par pareizi apzīmētu un reģistrētu, ja izpildītas šādas regulas Nr. 1760/2000 prasības:

- Slaucamā govīs ir apzīmēta ar 2 krotālijām 20 dienu laikā pēc piedzimšanas vai ieviešanas no ES trešās valsts;
- Slaucamā govīs vienmēr ir apzīmēta ar 2 krotālijām, izņemot gadījumu:
 - Ja govij ir pazaudēta 1 krotālija un tā joprojām ir identificējama pēc saimniecības dzīvnieku reģistra vai LDC reģistra, vai
 - Ja ganāmpulkā tā ir tikai viena govīs vienā laikposmā ar pazaudētām abām krotālijām, tā joprojām ir identificējama pēc saimniecības dzīvnieku reģistra vai LDC reģistra un dzīvnieka turētājs var pierādīt, ka jau ir sācis rīkoties, lai labotu situāciju, pirms paziņots par pārbaudi uz vietas;
- 7 dienu laikā LDC ir paziņots par jebkādu dzīvnieka pārvietošanu uz saimniecību vai no tās, par piedzimšanu un nāves gadījumu
- Kārto aktualizētu saimniecības dzīvnieku reģistru un informāciju par katru notikumu ar dzīvnieku ir reģistrēta tajā 3 dienu laikā, bet šo par BSA saņemšanas nosacījumu pārkāpumu uzskata, ja:
 - Neatbilstības saimniecības dzīvnieku reģistrā konstatētas vismaz divās pārbaudēs 24 mēnešu periodā par vienu un to pašu dzīvnieku.

4a.1., 4b.1.-
1760

4.1.- 1760
30.4.a.-640

30.4.b.-640

7.1.2. – 1760

7.1.1.- 1760

30.4.c.-640

68.

Kāda ir provizoriskā atbalsta likme par slaucamo govī, kā to aprēķinās?

- Atbalsta likmi attiecīgajā gadā aprēķina, dalot maksimālo BSA par slaucamām govīm finansējumu ar slaucamo govju skaitu, kas attiecīgajā gadā dod tiesības saņemt atbalstu;
- Atbalsta likmes norādītas rokasgrāmatas II pielikumā.

53.2.-639
135. - 126

69.

Kādi pienākumi un informācijas uzskaitē jāveic saimniecībai, lai saņemtu BSA par slaucamām govīm?

Lauksaimnieks:

- Nodrošina piena izslaukuma kontroli, datu sagatavošanu un uzglabāšanu saskaņā ar normatīvajiem aktiem par slaucamo govju pārraudzības kārtību;
- izveido un veic saimniecības piena izmantošanas, t.sk. par pienu, kas izmantots pašpatēriņam, dzīvnieku barošanai, realizācijai, pārstrādei uz vietas saimniecībā vai kas iznīcināts), arī realizācijas, uzskaiti, izmantojot elektroniskos datu uzglabāšanas līdzekļus vai iekārtojot uzskaites žurnālu, kurā informācija sakārtota hronoloģiskā secībā:
 - pēc piena izmantošanas datuma, tostarp kontroles datuma;
 - pēc piena piegādes datuma norādot ziņas par piena pircēju un piegādāto piena daudzumu;
 - pēc piena pārstrādes datuma, ja piens tiek, pārstrādāts saimniecībā.

134. - 126

70.

Kā pieteikties BSA par slaucamām govīm?

- Līdz kārtējā gada 22.maijam iesniedz vienoto iesniegumu un atzīmē ar "x";
- Atbalsttiesīgo slaucamo govju skaitu noteiks pēc LDC datiem!

132. - 126

136. - 126

☒	Piesakos uz brīvprātīgo saistīto atbalstu par slaucamām govīm (SSG)
☐	Piesakos uz brīvprātīgo saistīto atbalstu par kazām (SKZ)
☐	Piesakos uz brīvprātīgo saistīto atbalstu par liellopiem (SLM)
☐	Piesakos uz brīvprātīgo saistīto atbalstu par aitām (SAI)

I.2. Brīvprātīgs saistītais atbalsts par liellopiem

71.

Kā var saņemt BSA par liellopiem?

BSA par liellopiem var saņemt, ja lauksaimnieka īpašumā ir vismaz 1 atbalsttiesīgs liellops :

- **Galas šķirnes** vai kombinētās (piena–gaļas) šķirnes liellops vai krustojumā ar šo šķirņu dzīvnieku iegūtajiem liellopiem (skatīt sarakstu 73):
 - **teli** – sievietes kārtas liellopu, kas vēl nav atnesusies, kārtējā gada laikā saimniecībā ir sasniesusi 16 mēnešu vecumu un ir turēta 6 mēnešus ilgu turēšanas periodu, kas noslēdzas 16 mēnešu vecuma sasniegšanas dienā;
 - **bulli vai vērsi**, kas kārtējā gada laikā saimniecībā sasniedzis 16 mēnešu vecumu un ir turēts 6 mēnešus ilgu turēšanas periodu, kas noslēdzas 16 mēnešu vecuma sasniegšanas dienā
 - **zīdītāgovji**, ko neslauc, bet izmanto teļu zīdīšanai, kura ir atnesusies divu gadu laikposmā, kas noslēdzas kārtējā gada 15. novembrī, un kura ir turēta lauksaimnieka ganāmpulkā sešus mēnešus pēc kārtas, sākot no kārtējā gada 15. maija.
- ja tas ir reģistrēts un apzīmēts un par to ir sniegta informācija normatīvajos aktos par lauksaimniecības dzīvnieku apzīmēšanu un reģistrēšanu noteiktajā kārtībā

149.-126

149.1. – 126

149.2. – 126

149.3. - 126

150. - 126

Ja teles un bulļi vai vērsi uz turēšanas perioda pirmo dienu (6 mēn pirms 16 mēn. vecuma sasniegšanas), un zīdītāgovji uz 15. maiju un jebkurš liellops arī turēšanas perioda laikā (6 mēneši), ir pareizi apzīmēts un reģistrēts, kā arī, ja izpilda citus atbilstības nosacījumus (šķirne, 16 m. vecums, 6 m. turēšanas periods), tad par šādu liellopu var saņemt BSA.

Taču, ja par liellopu, kurš ir atbilstīgs BSA saņemšanas nosacījumiem, ir bijuši pieļauti pārkāpumi saistībā ar dzīvnieku apzīmēšanu un reģistrēšanu laikposmā no kārtējā gada 1.janvāra līdz 31.decembrim, kas ir novērsti, attiecīgais dzīvnieku skaits tik un tā tiks ņemts vērā aprēķinot administratīvo sodu.

Ja saimniecībā no kārtējā gada 1.janvāra līdz kārtējā gada 31.decembrim ir liellopi par kuriem potenciāli varētu izpildīt atbilstības nosacījumus, bet tas netiek izdarīts (jo pieļauti apzīmēšanas un reģistrēšanas prasību pārkāpumi turēšanas perioda laikā vai netiek izpildītas atbilstības prasības par 16 m. vecuma sasniegšanu un 6 m. turēšanas periodu, tad attiecīgie dzīvnieki uzskatāmi par potenciāli atbalsttiesīgiem saskaņā ar regulas 640/2014 2.1.17.pantu un, ja par šādiem dzīvniekiem tiek pieļauti apzīmēšanas un reģistrēšanas prasību pārkāpumi laikposmā no 01.01.-31.12., tad šo dzīvnieku skaits tiek ņemts vērā administratīvā soda aprēķināšanā.

53.4-639

2.1.17. - 640

31.3.2. - 640

72.**Kādas apzīmēšanas un reģistrēšanas prasības jāizpilda par liellopiem?**

Liellopu uzskata par pareizi apzīmētu un reģistrētu, ja izpildītas šādas regulas Nr. 1760/2000 prasības:

- Liellops ir apzīmēts ar 2 krotālijām 20 dienu laikā pēc piedzimšanas vai ieviešanas no ES trešās valsts;
- Liellops vienmēr ir apzīmēts ar 2 krotālijām, izņemot gadījumu:
 - Ja liellopam ir pazaudēta 1 krotālija un tas joprojām ir identificējams pēc saimniecības dzīvnieku reģistra vai LDC reģistra, vai
 - Ja ganāmpulkā tas ir tikai viens liellops vienā laikposmā ar pazaudētām abām krotālijām, tas joprojām ir identificējams pēc saimniecības dzīvnieku reģistra vai LDC reģistra un dzīvnieka turētājs var pierādīt, ka jau ir sācis rīkoties, lai labotu situāciju, pirms paziņots par pārbaudi uz vietas;
- 7 dienu laikā LDC ir paziņots par jebkādu dzīvnieka pārvietošanu uz saimniecību vai no tās, par piedzimšanu un nāves gadījumu;
- Kārto aktualizētu saimniecības dzīvnieku reģistru un informāciju par katru notikumu ar dzīvnieku ir reģistrēta tajā 3 dienu laikā, bet šo par BSA saņemšanas nosacījumu pārkāpumu uzskata, ja:
 - Neatbilstības saimniecības dzīvnieku reģistrā konstatētas vismaz divās pārbaudēs 24 mēnešu periodā par vienu un to pašu liellopu.

4a.1., 4b.1.-
1760

4.1.-1760

30.4.a.-640

30.4.b.-640

7.1.2. – 1760

7.1.1.- 1760

30.4.c.-640

73.**Kādas ir atbalsttiesīgās liellopu gaļas šķirnes?**

Gaļas šķirnes:	Saīsinājums:	Piena – gaļas šķirnes	Saīsinājums:
Šarolē	SA	Stepju pelēkā	SP
Herefordas	HE	Simentāles	SI
<i>Aberdinangus</i>	AB	Tiroles pelēkā	TP
Limuzinas	LI	Montbeljardas	MO
Hailandes	HA	Šveices brūnā	OB
Galovejas	GA	Normandijas	NO
Beļģijas zilā	BZ	Ungārijas	US
<i>Hekes</i>	HK	stepju	
Blondais Akvitānietis	BA		
<i>Aubrak</i>	AU		
Pjemontas	PM		
Deksteras	DR		
<i>Saleras</i>	SL		
<i>Shorthorn</i>	BS		
Vagjū	VA		
Gaļas šķirņu krustojumi	XG		

12.pielikums -
126

74.

Kāda ir provizoriskā **atbalsta likme par liellopu**, kā to aprēķinās?

- Atbalsta likmi attiecīgajā gadā aprēķina, dalot maksimālo BSA apmēru par liellopiem ar liellopu skaitu, kas attiecīgajā gadā dod tiesības saņemt atbalstu;
- Atbalsta likmes norādītas II pielikumā.

53.2. - 639
151. - 126

75.

Kā pieteikties BSA par liellopiem?

- Līdz kārtējā gada 22.maijam iesniedz vienoto iesniegumu un atzīmē ar "x";
- Atbalsttiesīgo liellopu skaitu noteiks pēc LDC datiem!

132. - 126

152. - 126

☐	Piesakos uz brīvprātīgo saistīto atbalstu par slaucamām govīm (SSG)
☐	Piesakos uz brīvprātīgo saistīto atbalstu par kazām (SKZ)
☒	Piesakos uz brīvprātīgo saistīto atbalstu par liellopiem (SLM)
☐	Piesakos uz brīvprātīgo saistīto atbalstu par aitām (SAI)

I.3. Brīvprātīgs saistītais atbalsts par kazām

76. Kā var saņemt BSA par kazām?

BSA par kazām var saņemt, ja

- laikposmā no iepriekšējā gada 1. oktobra līdz kārtējā gada 30. septembrim ganāmpulkā ir **vismaz 3 atbalsttiesīgas kazu mātes**;
- laikposmā no iepriekšējā gada 1. oktobra līdz kārtējā gada 30. septembrim **ir atnesušās**;
- ir **turētas** lauksaimnieka ganāmpulkā **3 mēnešus** pēc kārtas, sākot **no kārtējā gada 15. maija**;
- ir reģistrētas un apzīmētas un par tām ir sniegta informācija saskaņā ar normatīvajos aktos par lauksaimniecības dzīvnieku apzīmēšanu un reģistrēšanu noteikto kārtību.:

141. - 126

142.1.-126

142.2.-126

142.3.-126

Ja kazu māte uz kārtēja gada 15.maiju un arī turēšanas perioda laikā (3 mēneši sākot no 15.maija), ir pareizi apzīmēta un reģistrēta, kā arī, ja izpilda citus atbilstības nosacījumus (ir atnesusies, noturēts 3 m.), tad par šādu kazu māti var saņemt BSA.

53.4.-639

Taču, ja par kazu māti, kura ir atbilstīga BSA saņemšanas nosacījumiem, ir bijuši pieļauti pārkāpumi saistībā ar dzīvnieku apzīmēšanu un reģistrēšanu laikposmā no iepriekšējā gada 1.oktobra līdz kārtējā gada 15.maijam, kas ir novērsti, attiecīgais dzīvnieku skaits tik un tā tiks ņemts vērā aprēķinot administratīvo sodu.

Ja saimniecībā no iepriekšējā gada 1.oktobra līdz kārtējā gada 30.septembrim ir kazu mātes par kurām potenciāli var izpildīt atbilstības nosacījumus, bet tas netiek izdarīts (jo pieļauti apzīmēšanas un reģistrēšanas prasību pārkāpumi arī pēc 15.maija vai netiek izpildīta prasība par atnešanos, tad attiecīgie dzīvnieki uzskatāmi par potenciāli atbalsttiesīgiem saskaņā ar regulas 640/2014 2.1.17.pantu un, ja par šādiem dzīvniekiem tiek pieļauti apzīmēšanas un reģistrēšanas prasību pārkāpumi laikposmā no 01.10.-30.09., tad šo dzīvnieku skaits tiek ņemts vērā administratīvā soda aprēķināšanā.

2.1.17. - 640

31.3.2. - 640

77. Kādas apzīmēšanas un reģistrēšanas prasības jāizpilda par kazu māti?

Kazu māti uzskata par pareizi apzīmētu un reģistrētu, ja izpildītas šādas regulas Nr. 21/2004 prasības:

- Kazu māte ir apzīmēta ar 2 krotālijām **20 dienu laikā** pēc piedzimšanas vai ievēšanas no ES trešās valsts;
- Kazu māte **vienmēr ir apzīmēta ar 2 krotālijām**, izņemot gadījumu:
 - Ja kazu mātei ir pazaudēta 1 krotālija un tā joprojām ir identificējama pēc saimniecības dzīvnieku reģistra vai LDC reģistra, vai
- **7 dienu laikā** LDC ir paziņots par jebkādu dzīvnieka **pārvietošanu** uz saimniecību vai no tās, par nāves gadījumu
- Kārto aktualizētu saimniecības dzīvnieku reģistru un informāciju par katru notikumu ar dzīvnieku ir reģistrēta tajā 3 dienu laikā.

4.1., 4.4. -21

55.- 393

4.2.a. - 21

30.5.-640

8. – 21

5.1.- 21

78.

Kāda ir provizoriskā **atbalsta likme par kazu māti**, kā to aprēķinās?

- Atbalsta likmi attiecīgajā gadā aprēķina, dalot maksimālo BSA apmēru par kazām ar kazu skaitu, kas attiecīgajā gadā dod tiesības saņemt atbalstu;
- Atbalsta likmes norādītas rokasgrāmatas II pielikumā.

53.2.-639
143. - 126

79.

Kā pieteikties BSA par kazām?

- Līdz kārtējā gada 22. maijam iesniedz vienoto iesniegumu un atzīmē ar "x";
- Atbalsttiesīgo kazu skaitu noteiks pēc LDC datiem!

132. – 126

144. - 126

☐	Piesakos uz brīvprātīgo saistīto atbalstu par slaucamām govīm (SSG) ⓘ
☒	Piesakos uz brīvprātīgo saistīto atbalstu par kazām (SKZ) ⓘ
☐	Piesakos uz brīvprātīgo saistīto atbalstu par liellopiem (SLM) ⓘ
☐	Piesakos uz brīvprātīgo saistīto atbalstu par aitām (SAI) ⓘ

I.4. Brīvprātīgs saistītais atbalsts par aitām

80. Kā var saņemt BSA par aitām?

BSA par aitām var saņemt, ja

- laikposmā no iepriekšējā gada 1. oktobra līdz kārtējā gada 30. septembrim ganāmpulkā ir **vismaz 3 atbalsttiesīgas aitu mātes**;
- laikposmā no iepriekšējā gada 1. oktobra līdz kārtējā gada 30. septembrim **ir atnesušās**;
- pieder pie **galas šķirnes**, kombinētās (vilnas-gaļas) šķirnes **vai piena šķirnes** vai ir iegūtas, krustojot ar kādu no minētajām šķirnēm;
- ir **turētas** lauksaimnieka ganāmpulkā **3 mēnešus** pēc kārtas, sākot **no kārtējā gada 1. jūlija**;
- ir reģistrētas un apzīmētas un par tām ir sniegta informācija saskaņā ar normatīvajos aktos par lauksaimniecības dzīvnieku apzīmēšanu un reģistrēšanu noteikto kārtību.:

157. - 126

158.1. - 126

158.2. - 126

158.4. - 126

158.3. - 126

Ja aitu māte uz 1.jūliju un arī turēšanas perioda laikā (3 mēneši sākot no 1.jūlija), ir pareizi apzīmēta un reģistrēta, kā arī, ja izpilda citus atbilstības nosacījumus (ir atnesusies, ir gaļas šķirnes, noturēta 3 m.), tad par šādu aitu māti var saņemt BSA.

53.4.-639

Taču, ja par aitu māti, kura ir atbilstīga BSA saņemšanas nosacījumiem, ir bijuši pieļauti pārkāpumi saistībā ar dzīvnieku apzīmēšanu un reģistrēšanu laikposmā no iepriekšējā gada 1.oktobra līdz kārtējā gada 1.jūlijam, kas ir novērsti, attiecīgais dzīvnieku skaits tik un tā tiks ņemts vērā aprēķinot administratīvo sodu.

Ja saimniecībā no iepriekšējā gada 1.oktobra līdz kārtējā gada 30.septembrim ir aitu mātes par kurām potenciāli var izpildīt atbilstības nosacījumus, bet tas netiek izdarīts (jo pieļauti apzīmēšanas un reģistrēšanas prasību pārkāpumi arī pēc 1.jūlija vai netiek izpildīta prasība par atnešanos, 3 m. turēšanas periodu), tad attiecīgie dzīvnieki uzskatāmi par potenciāli atbalsttiesīgiem saskaņā ar regulas 640/2014 2.1.17.pantu un, ja par šādiem dzīvniekiem tiek pieļauti apzīmēšanas un reģistrēšanas prasību pārkāpumi laikposmā no 01.10.-30.09., tad šo dzīvnieku skaits tiek ņemts vērā administratīvā soda aprēķināšanā.

2.1.17. - 640

31.3.2. - 640

81. Kādas apzīmēšanas un reģistrēšanas prasības jāizpilda par aitu māti?

Aitu māti uzskata par pareizi apzīmētu un reģistrētu, ja izpildītas šādas regulas Nr. 21/2004 prasības:

- Aitu māte ir apzīmēta ar 2 krotālijām **30 dienu laikā** pēc piedzimšanas vai ieviešanas no ES trešās valsts;
- Aitu māte **vienmēr ir apzīmēta ar 2 krotālijām**, izņemot gadījumu:
 - Ja aitu mātei ir pazaudēta 1 krotālija un tā joprojām ir identificējama pēc saimniecības dzīvnieku reģistra vai LDC reģistra, vai
- **7 dienu laikā** LDC ir paziņots par jebkādu dzīvnieka **pārvietošanu** uz saimniecību vai no tās, par nāves gadījumu
- Kārto aktualizētu saimniecības dzīvnieku reģistru un informāciju par katru notikumu ar dzīvnieku ir reģistrēta tajā 3 dienu laikā.

4.1., 4.4. - 21

54.- 393

4.2.a.- 21

30.5.-640

8. - 21

5.1.- 21

82.

Kādas ir atbalsttiesīgās **aitu šķirnes**?

Gaļas šķirnes:	Saīsinājums:	Kombinētās (vilnas-gaļas) šķirnes:	Saīsinājums:
Il de France	IF	Latvijas tumšgalve	LT
Tekselas	T	Igaunijas tumšgalve	IT
Igaunijas baltgalve	IB	Lietuvas melngalve	LM
Šarolē	SA	Vācijas melngalve	VM
Vācijas merino vietējā	VMV	Oksfordaunas	OX
Swifter	SW	Haidnšukes	HRP
Sufolkas	S	ragainā pelēkā	
Dorperas	DOR	Somijas landrase	SL
Dorseta	DRS	Soa	SO
Persijas melgalve	PM	Gotlandes	GOT
Dala	DAL	Romanovas	R
Norvēģijas baltā	NW	Leisteres	LEI
Hempšīras	HEM	Jakobs	JK
		Šropšīras	SRO
Gaļas šķirņu krustojums	XG		
Piena šķirnes	Saīsinājums:		
Ostfrīzijas piena	OF		
Beļģu piena	BP		
Lakonas	LA		
Piena šķirņu krustojums	XP		

13.pielikums -
126

83.

Kāda ir provizoriskā **atbalsta likme par aitu māti**, kā to aprēķinās?

- Atbalsta likmi attiecīgajā gadā aprēķina, dalot maksimālo BSA apmēru par aitām ar aitu skaitu, kas attiecīgajā gadā dod tiesības saņemt atbalstu;
- Atbalsta likmes norādītas rokasgrāmatas II pielikumā

53.2.-639
159. - 126

84.

Kā pieteikties BSA par aitām?

- Līdz kārtējā gada 22. maijam iesniedz vienoto iesniegumu un atzīmē ar "x";
- Atbalsttiesīgo aitu skaitu noteiks pēc LDC datiem!

132. - 126

160. - 126

☐	Piesakos uz brīvprātīgo saistīto atbalstu par slaucamām govīm (SSG)
☐	Piesakos uz brīvprātīgo saistīto atbalstu par kazām (SKZ)
☐	Piesakos uz brīvprātīgo saistīto atbalstu par liellopiem (SLM)
☒	Piesakos uz brīvprātīgo saistīto atbalstu par aitām (SAI)

I.5. Brīvprātīgs saistītais atbalsts par proteīnaugiem

85. Kā var saņemt BSA par proteīnaugiem?

BSA par proteīnaugiem var saņemt par kārtējā gada proteīnaugu platību:

- ko **aizņem tīrsējā sētas** lauka pupas, zirņi, vīķi, lupīna, lucerna, austrumu galega, soja, kaņepes, sarkanais āboliņš, bastarda āboliņš vai baltais āboliņš;
- ko aizņem **maisījumos ar graudaugiem sēti zirņi vai vīķi**, un ja zirņu vai vīķu sēklas masas, augu skaita vai to zaļmasas **īpatsvars ir lielāks par 50 procentiem**;
- kas nav pieteikta citam BSA par platībām;
- ja tā viena vai vairāku lauku atbalsttiesīgā **platība nav mazāka par 1 hektāru un tā ir pieteikta VPM**;
- ja tajā izaudzētie proteīnaugi netiek izmantoti enerģijas ieguvei.

BSA par proteīnaugiem var saņemt par kaņepju platībām, ja tā ir atbalsttiesīga VPM saņemšanai;

165.1. - 126

165.2. - 126

165.3. - 126

167.1. - 126

167.2. - 126

166.-126

86. Kādi ir pienākumi, ja proteīnaugus izmanto enerģijas ieguvei?

- Saimniecība, kurā audzē proteīnaugus arī enerģijas ieguvei, **iesniedz informāciju** par lauksaimniecības kultūraugu izmantošanas veidiem;

Kultūrauga kods	Kopējā platība (ha)	Kultūrauga izmantojums			Uzņēmums, kura biogāzes ražotnei piegādās ražu		Plānotais piegādājams daudzums tonnās
		zaļbarībai, skābbarībai (ha)	biogāzei (ha)	cits (ha)	nosaukums	reģistrācijas numurs	
						LV	
						LV	
						LV	
						LV	
						LV	
						LV	

- nodrošina atsevišķu uzskaiti** par visu saimniecībā iegūto proteīnaugu iegūvi un izlietošanu.

169. – 126

83.3. – 126

6.pielikums -
126

169. - 126

87. Kā noteikt vai zirņu vai vīķu īpatsvars ir lielāks nekā 50%?

Īpatsvars tiks noteikts LAD veiktajā pārbaudē saimniecībā, šādi:

- Ja pēc sēklas masas** – tad lauksaimnieks iesniegs pierādījumu par pēdējā pusgada laikā iegādāto vīķu vai zirņu sēklas daudzumu un tam jānodrošina, ka uz ha izsēti vismaz 110 kg zirņi vai 60 kg vīķu, ja tie, sēti maisījumos ar labību, vai 50 kg zirņu un 30 kg vīķu, ja vienā maisījumā sēti gan zirņi, gan vīķi, gan labība;
- Ja pēc augu skaita** – tad zirņu vai vīķu augu pārsvars tiks noteikts skaitot augus 1m² lielos izlases laukos pa lauka diagonāli, jānodrošina, ka vairāk nekā puse no augu skaita uz 1m² ir vīķi vai zirņi;
- Pa pēc augu masas** – tad zirņu vai vīķu augu masa tiks noteikta, sverot augus, kas iegūti no 1m² lieliem izlases laukiem pa lauka diagonāli, jānodrošina, ka no 1m² iegūtās augu masas vairāk nekā 50% sastāda zirņu vai vīķu augu masa.

168. – 126

170. - 126

ZM
skaidrojums

ZM
skaidrojums

ZM
skaidrojums

88.

Kāda ir provizoriskā atbalsta likme par proteīnaugiem, kā to aprēķinās?

- Atbalsta likmi attiecīgajā gadā aprēķina, dalot BSA apmēru par proteīnaugiem ar valstī kopējo atbalsttiesīgo proteīnauguhektāru skaitu kārtējā gadā;
- Atbalsta likmes norādītas rokasgrāmatas II pielikumā.

171. – 126

89.

Kā pieteikties BSA par proteīnaugiem?

- Līdz kārtējā gada 22.maijam iesniedz vienoto iesniegumu un atzīmē ar "x";

132. - 126

C Lauksaimniecībā izmantojamās zemes uzskaitē

Lauka numurs	Bloka numurs	Lauka zīmēšana	Lauka platība (ha)	Kultūras kods	Pamata atbalsta veids	BSA par platību	Agrovides atbalsta veidi: BDUZ, VSDM, RLDZ, SVDN	BDUZ platība (ha)	ERP noteikta izmantošana AAC
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1		BBB	Bloks		Bez	Nepiesakts	Nepiesakts		X
2		BBB	Bloks		Bez	Nepiesakts	Nepiesakts		X
3		BBB	Bloks		Bez	Nepiesakts	Nepiesakts		X
4		BBB	Bloks		Bez	Nepiesakts	Nepiesakts		X
5		BBB	Bloks		Bez	Nepiesakts	Nepiesakts		X

BSA par proteīnaugiem nepiešķir, ja lauksaimnieks nav novācis ražu, kultūraugam sasniedzot gatavības fāzi!

I.6. Brīvprātīgs saistītais atbalsts par cietes kartupeļiem

90. Kurš var saņemt BSA par cietes kartupeļiem?

BSA par cietes kartupeļiem var saņemt lauksaimnieks, kurš:

- ar cietes ražotāju ir noslēdzis kartupeļu audzēšanas līgumu par noteiktu cietes kartupeļu stādījumu platību un noteikta kartupeļu daudzuma piegādi kārtējā gadā.

173. - 126

91. Kā var saņemt BSA par cietes kartupeļiem?

BSA par cietes kartupeļiem var saņemt par kārtējā gada cietes kartupeļu platību:

- ja tā viena vai vairāku lauku atbalsttiesīgā **platība nav mazāka par 1 hektāru un pieteikta VPM;**
- no 1 ha novāktiem un cietes ražotājam piegādātiem cietes kartupeļiem ir **iegūtas vismaz 3,5 tonnas kartupeļu cietes;**

174.1. - 126

174.2. - 126

92. Kā noteikt maksimālo ha skaitu, par kuru piešķirams BSA ar cietes kartupeļiem?

- Maksimālo cietes kartupeļu ha skaitu, par kuru var saņemt atbalstu, nepārsniedz ar kartupeļu audzēšanas līgumā noteikto cietes kartupeļu aizņemto hektāru skaitu un skaitu, ko nosaka, **dalot ar 3,5 to kartupeļu cietes daudzumu**, ko iegūst no kārtējā gada kartupeļu cietes ražotājam piegādātājiem kartupeļiem;
- Kartupeļu **cietes daudzumu** tonnās par katru piegādāto kravu aprēķina LAD, dalot cietes ražotājam piegādāto lauksaimnieka **kartupeļu tīrsvaru (kg)** ar zemūdens svaram atbilstošo kartupeļu daudzumu, kas nepieciešams vienas tonnas kartupeļu cietes iegūšanai;
- **Kartupeļu tīrsvaru** nosaka cietes ražotājs piegādes laikā un vietā šādi:
 - kartupeļu bruto svaru katrai kravai nosaka piegādes laikā, salīdzinot piekrauta un tukša transportlīdzekļa svaru;
 - kartupeļu tīrsvaru nosaka, ņemot paraugus kartupeļu pieņemšanas laikā. Pirms tukša transportlīdzekļa nosvēršanas to atbrīvo no zemes atliekām. Svāra noteikšanai ņem vismaz 20 kilogramu smagu paraugu. Bumbuļus nomazgā, atbrīvo no svešķermeņiem un nosver vēlreiz. Reģistrēto svaru samazina par diviem procentiem, ņemot vērā ūdens daudzumu, kas absorbēts, bumbuļus mazgājot. Iegūto kopējo samazinājumu piemēro 1000 kilogramiem kartupeļu.
- Kartupeļu svārs tiek norādīts kartupeļu pieņemšanas apliecinājumā, kuru paraksta gan cietes ražotājs, gan lauksaimnieks. Vienu apliecinājuma eksemplāru izsniedz lauksaimniekam kartupeļu piegādes brīdī, un tas tiek saglabāts saimniecības uzskaitē.

175. - 126

176. - 126

177. - 126

178. - 126

93. Kāda ir provizoriskā atbalsta likme par cietes kartupeļiem, kā to aprēķinās?

- Atbalsta likmi attiecīgajā gadā aprēķina, dalot maksimālo atbalsta apmēru ar valstī kopējo atbalsttiesīgo cietes kartupeļu hektāru skaitu kārtējā gadā;
- Atbalsta likmes norādītas rokasgrāmatas II pielikumā.

180. – 126

94. Kā pieteikties BSA par cietes kartupeļiem?

- Līdz kārtējā gada 22.maijam iesniedz vienoto iesniegumu un atzīmē ar "X";

132. - 126

C Lauksaimniecībā izmantojamās zemes uzskaitē

Lauka numurs	Bloka numurs	Lauka zīmēšana	Lauka platība (ha)	Kultūras kods	Pamata atbalsta veids	BSA par platību	Agrovides atbalsta veidi: BDUZ, VSMD, RLZP, SVTN	BDUZ platība (ha)	ENP netiks izmantoti AAL
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	47476-25355	Blokā	5.84	825: Cietes kartupeļi	VPM	SKC	Nepiesakos		✘
2		Blokā			Bez	Nepiesakos	Nepiesakos		✘

BSA par cietes kartupeļiem nepiešķir, ja lauksaimnieks nav novācis ražu, kultūraugam sasniedzot gatavības fāzi!

I.7. Brīvprātīgs saistītais atbalsts par sertificētas sēklas kartupeļiem

95. Kā var saņemt BSA par **sertificētas sēklas kartupeļiem**?

BSA par **sertificētas sēklas kartupeļiem** var saņemt par kārtējā gada sēklas kartupeļu platību, ja:

- tajā ir **iestādīti pirmsbāzes (PB), bāzes (S, SE, E) vai sertificētas (A)** kategorijas sēklas kartupeļi;
- tiek **izpildītas kartupeļu sēklaudzēšanas prasības** saskaņā ar normatīvajiem aktiem par kartupeļu sēklaudzēšanu, tostarp **līdz nākamā gada 15.maijam** iegūta **pirmsbāzes (PB), bāzes (S, SE, E) vai sertificētas (A, B)** kategorijas sēkla;
- kopējā sēklas kartupeļu viena vai vairāku lauku atbalsttiesīgā platība **nav mazāka par 1 hektāru** un tā ir **pieteikta VPM**;
- BSA par **sertificētas sēklas kartupeļiem** pieprasītā platība, ir platība, kura vienotajā iesniegumā pieteikta attiecīgajam atbalstam un kura VAAD pieteikta sēklas kartupeļu lauku apskatei.

184.1. - 126

184.2. - 126

185.¹ - 126

96. Kāda ir provizoriskā **atbalsta likme par sertificētas sēklas kartupeļiem**, kā to aprēķinās?

- Atbalsta likmi attiecīgajā gadā aprēķina, dalot maksimālo atbalsta apmēru ar valstī kopējo atbalsttiesīgo sertificētas sēklas kartupeļu hektāru skaitu kārtējā gadā;
- Atbalsta likmes norādītas rokasgrāmatas II. pielikumā.
- VAAD līdz nākamā gada 15. maijam iesniedz LAD informāciju par lauksaimnieka kārtējā gadā izaudzēto un līdz nākamā gada 15. maijam sertificēto sēklas kartupeļu apjomu.
- BSA par sertificētas sēklas kartupeļiem varēs saņemt tikai tad, ja ja par visiem atbalstam pieteiktajiem saimniecības hektāriem tiks izpildīta **vidējā sertificētas sēklas daudzuma ieguves prasība – vismaz 10,3 t** vidēji saimniecībā no viena hektāra, vai attiecībā uz **bioloģiskās lauksaimniecības kontroles sistēmā iekļautām platībām – vismaz 8,0 tonnas** vidēji saimniecībā no viena hektāra.

190. – 126

185.2. - 126

190.¹ - 126

97. Kā var **pieteikties BSA par sertificētas sēklas kartupeļiem**?

- līdz kārtēja gada 22.maijam iesniedz vienoto iesniegumu LAD un atzīmē ar "x";

132. - 126

C Lauksaimniecībā izmantojamās zemes uzskaitē

Lauka numurs	Bloka numurs	Lauka zīmējums	Lauka platība (ha)	Kultūras kods	Pamata atbalsta veids	BSA par platību	Agrovērtis atbalsta veid: BDUZ, VPM, PZP, SUTN	BDUZ platība (ha)	ERP maks. umērums AAL
1		Bloks			Bez	Nepretakos	Nepretakos		X
2		Bloks			Bez	Nepretakos	Nepretakos		X
3		Bloks			Bez	Nepretakos	Nepretakos		X
4		Bloks			Bez	Nepretakos	Nepretakos		X
5		Bloks			Bez	Nepretakos	Nepretakos		X

- piesakot sēklas kartupeļu platību VAAD lauku apskatei, sēklaudzēšanas lauku apskates pieteikumā norāda lauka numuru un lauka bloka numuru atbilstoši vienotajam iesniegumam, kas iesniegts LAD.

185. - 126

PIETEIKUMS
sēklaudzēšanas lauku apskatēm

Suga, šķirne	Izsētās sēklas kategorija	Lauka Nr. vai nosaukums Lauka platība, ha	Izsētās sēklas daudzums, kg.	Sēklas kvalitāti apliecinošā dokumenta nosaukums, numurs, izsniegšanas datums Sēklu partijas numurs	Sēšanas datums	Priekšaugi gads audzētā suga
-----------------	------------------------------	--	------------------------------------	---	----------------	--

I.8. Brīvprātīgs saistītais atbalsts par sertificētām stiebrzāļu un lopbarības augu sēklām

98. Kā var saņemt BSA par **sertificētām stiebrzāļu un lopbarības augu sēklām**?

BSA par **sertificētām stiebrzāļu un lopbarības augu sēklām** var saņemt par kārtējā gada platību, ja:

- tajā tiek audzēts pļavas timotiņš, pļavas auzene, hibrīdā airene, daudziedu viengadīgā airene, sarkanā auzene, ganību airene, niedru auzene, pļavas skarene, kamolzāle, sarkanais āboliņš, baltais āboliņš, austrumu galega, lucerna, bastarda āboliņš, facēlija, ragainie vanagnadziņi, zirņi, vīķi, lauka pupas vai lupīna (saldā jeb dzeltenā, baltā vai šaurlapu), auzeņairene;
- tiek **izpildītas stiebrzāļu un lopbarības augu sēklaudzēšanas prasības** saskaņā ar normatīvajiem aktiem par lopbarības augu sēklaudzēšanu, tostarp **līdz nākamā gada 15.maijam** iegūta PB, B un C kategorijas sēkla;
- kopējā viena vai vairāku attiecīgo stiebrzāļu un lopbarības augu lauku atbalsttiesīgā platība **nav mazāka par 1 hektāru un tā ir pieteikta VPM**;

191.1. - 126

191.2. - 126

191.3. – 126

99. Kāda ir provizoriskā **atbalsta likme par sertificētām stiebrzāļu un lopbarības augu sēklām**, kā to aprēķinās?

- Atbalsta likmi attiecīgajā gadā aprēķina, dalot maksimālo atbalsta apmēru ar valstī kopējo atbalsttiesīgo sertificētu stiebrzāļu un lopbarības augu sēklu hektāru skaitu kārtējā gadā;
- Atbalsta likmes norādītas rokasgrāmatas II pielikumā.

197. – 126

VAAD līdz nākamā gada 15. maijam iesniedz LAD informāciju par lauksaimnieka kārtējā gadā izaudzēto un līdz nākamā gada 15. maijam sertificēto attiecīgās sugas un šķirnes sēklu apjomu.

192.² – 126

Ja kārtējā gadā izaudzētā sēkla ir sertificēta citā ES dalībvalstī, lauksaimnieks līdz nākamā gada 15. aprīlim iesniedz LAD attiecīgās ES dalībvalsts par sēklu sertificēšanu atbildīgās iestādes izsniegtu dokumentu par kārtējā gadā izaudzēto un līdz nākamā gada 15. aprīlim sertificēto attiecīgās sugas un šķirnes sēklu apjomu

192.3. – 126

BSA par sertificētām stiebrzāļu un lopbarības augu sēklām varēs saņemt tikai tad, ja par visiem atbalstam pieteiktajiem saimniecības dažādu veidu stiebrzāļu un lopbarības augu hektāriem **tiks izpildīta vidējā sertificētas sēklas daudzuma ieguves prasība**, bet, ja par kaut vienu stiebrzāļu un lopbarības augu veida pieteikto platību netiks izpildīta vidējā sertificētas sēklas daudzuma ieguves prasība, **lauksaimniekam nevarēs piešķirt BSA par sertificētām stiebrzāļu un lopbarības augu sēklām.**

197.¹ - 126

Sertificēto stiebrzāļu un lopbarības augu sēklu minimālais ražības apjoms

<u>STIEBRZĀLES</u>	<u>t/ha</u>	<u>Bioloģiskās lauksaimniecības kontroles sistēmā iekļautās platībās, t/ha</u>	<u>TAURINZIEŽI</u>	<u>t/ha</u>	<u>Bioloģiskās lauksaimniecības kontroles sistēmā iekļautās platībās, t/ha</u>
Pļavas timotiņš	0,29	0,20	Sarkanais āboliņš	0,23	0,1
Pļavas auzene	0,29	0,25	Baltais āboliņš	0,20	0,05
Sarkanā auzene	0,33	0,26	Lucerna	0,11	0,10
Daudzziedu viengadīgā airene	0,59	0,32	Austrumu galega	0,16	0,15
Hibrīdā airene	0,54	0,3	Bastarda āboliņš	0,14	0,05
Ganību airene	0,57	0,27	Facēlija	0,05	0,05
Kamolzāle	0,12	0,10	Ragainais vanagnadziņš	0,05	0,05
Aužņairene	0,43	0,25			
Niedru auzene	0,37	0,26	<u>PĀKŠAUGI</u>		
Pļavas skarene	0,25	0,10	Zirņi	0,86	0,50
			Lauka pupas	1,91	1,20
			Lupīnas (<i>saldā jeb dzeltenā, baltā, šaurlapu</i>)	0,40	0,40
			Vīķi	0,40	0,40

100.

Kā var pieteikties BSA par sertificētām stiebrzāļu un lopbarības augu sēklām?

- līdz kārtēja gada 22.maijam iesniedz vienoto iesniegumu LAD un atzīmē ar "X";

132. - 126

C Lauksaimniecībā izmantojamās zemes uzskaitē

Lauka numurs	Bloka numurs	Lauka zīmējums	Lauka platība (ha)	Kultūras kods	Paruša atbilsta veids	BSA par platību	Agrārniecības atbilsta veids: BSA, VOMEL, RLZP, SVN	BSA platība (ha)	ERP maksu samaksa AAL
1		Blokā			Bez	Nepiesakos	Nepiesakos		X
2		Blokā			Bez	Nepiesakos	Nepiesakos		X
3		Blokā			Bez	Nepiesakos	Nepiesakos		X
4		Blokā			Bez	Nepiesakos	Nepiesakos		X
5		Blokā			Bez	Nepiesakos	Nepiesakos		X

- piesakot stiebrzāļu un lopbarības augu platību VAAD lauku apskatei, sēklaudzēšanas lauku apskates pieteikumā norāda lauka numuru un lauka bloka numuru atbilstoši vienotajam iesniegumam, kas iesniegts LAD.
- BSA par **sertificētām stiebrzāļu un lopbarības augu sēklām** pieprasītā platība ir platība, kura vienotajā iesniegumā pieteikta attiecīgajam atbalstam un kura VAAD pieteikta stiebrzāļu un lopbarības augu sēklaudzēšanas lauku apskatei

192. - 126

192.¹ - 126

**PIETEIKUMS
sēklaudzēšanas lauku apskatēm**

Suga, šķirne	Izsētās sēklas kategorija	Lauka Nr. vai nosaukums Lauka platība, ha	Izsētās sēklas daudzums, kg	Sēklas kvalitāti apliecinošā dokumenta nosaukums, numurs, izsniegšanas datums Sēklu partijas numurs	Sēšanas datums	Priekšaugi gads audzētā suga

I.9. Brīvprātīgs saistītais atbalsts par sertificētām labības sēklām

101. Kā var saņemt BSA par **sertificētām labības sēklām**?

BSA par **sertificētām labības sēklām** var saņemt par kārtējā gada platību, ja:

- tajā tiek audzēti kvieši (*Triticum aestivum* L., *Triticum spelta* L.), rudzi (*Secale cereale* L.), tritikāle (*Triticosecale* Wittm), mieži (*Hordeum vulgare* L.), auzas (*Avena sativa* L., *Avena byzantina* K. Koch, *Avena nuda* L.) un griķi (*Fagopyrum esculentum* Moench);
- tiek **izpildītas labības sēklaudzēšanas prasības** saskaņā ar normatīvajiem aktiem par labības sēklaudzēšanu, tostarp **līdz nākamā gada 15.maijam** iegūta PB, B un C kategorijas sēkla;
- kopējā attiecīgo labības sēklas lauku viena vai vairāku lauku atbalsttiesīgā platība **nav mazāka par 1 hektāru un tā ir pieteikta VPM**;
- tā nav pieteikta citam BSA par platībām.

198.1. - 126

198.2. - 126

198.3. – 126

198.4. - 126

102. Kā var **pieteikties** BSA par sertificētām labības sēklām?

- līdz kārtējā gada 22.maijam iesniedzams vienoto iesniegumu LAD un atzīmē ar "x";

C Lauksaimniecībā izmantojamās zemes uzskaitē

Lauka numurs	Bloka numurs	Lauka zīmējums	Lauka platība (ha)	Kultūras kods	Pamata atbūta veids	BSA par platību	Agrovies atbūta veids: BDUZ, VPM, RLP, STH	BDUZ platība (ha)	ETP veids un mērogs AAC
1		BBB			Bez	Nepretais	Nepretais		
2		BBB			Bez	Nepretais	Nepretais		
3		BBB			Bez	Nepretais	Nepretais		
4		BBB			Bez	Nepretais	Nepretais		
5		BBB			Bez	Nepretais	Nepretais		

- piesakot labības sēklu platību VAAD lauku apskatei, sēklaudzēšanas lauku apskates pieteikumā norāda lauka numuru un lauka bloka numuru atbilstoši vienotajam iesniegumam, kas iesniegts LAD.
- BSA par **sertificētām labības sēklām** pieprasītā platība ir platība, kura vienotajā iesniegumā pieteikta attiecīgajam atbalstam un kura VAAD pieteikta labības sēklaudzēšanas lauku apskatei

132. - 126

199. - 126

199.¹ - 126

PIETEIKUMS
sēklaudzēšanas lauku apskatēm

Suga, šķirne	Izsētās sēklas kategorija	Lauka Nr. vai nosaukums Lauka platība, ha	Izsētās sēklas daudzums, kg.	Sēklas kvalitāti apliecinotais dokumenta nosaukums, numurs, izsniegšanas datums Sēklu partijas numurs	Sēšanas datums	Priekšaugi
						gads audzētā suga

103. Kāda ir provizoriskā **atbalsta likme par sertificētām labības sēklām**, kā to aprēķinās?

- Atbalsta likmi attiecīgajā gadā aprēķina, dalot maksimālo atbalsta apmēru ar valstī kopējo atbalsttiesīgo sertificētu labības sēklu hektāru skaitu kārtējā gadā;
- Atbalsta likmes norādītas rokasgrāmatas II pielikumā.

VAAD līdz nākamā gada 15. maijam iesniedz LAD informāciju par lauksaimnieka kārtējā gadā izaudzēto un līdz nākamā gada 15. maijam sertificēto attiecīgās sugas un šķirnes sēklu apjomu.

Ja kārtējā gadā izaudzētā sēkla ir sertificēta citā ES dalībvalstī, lauksaimnieks līdz nākamā gada 15. aprīlim iesniedz LAD attiecīgās ES dalībvalsts par sēklu sertificēšanu atbildīgās iestādes izsniegtu dokumentu par kārtējā gadā

204. – 126

199.² – 126

199.³ – 126

izaudzēto un līdz nākamā gada 15. aprīlim sertificēto attiecīgās sugas un šķirnes sēklu apjomu

BSA par sertificētu labības sēklu varēs saņemt tikai tad, ja par visiem atbalstam pieteiktajiem saimniecības dažādu labības veidu hektāriem tiks izpildīta vidējā sertificētas sēklas daudzuma ieguves prasība, bet, ja par kaut viena labības veida pieteikto platību netiks izpildīta vidējā sertificētas sēklas daudzuma ieguves prasība, lauksaimniekam nevarēs piešķirt brīvprātīgo saistīto atbalstu par sertificētu labības sēklu.

204.¹ - 126

Sertificēto labības **sēklu minimālais ražības apjoms**

LABĪBA	t/ha	Bioloģiskās lauksaimniecības kontroles sistēmā iekļautās platībās, t/ha	LABĪBA	t/ha	Bioloģiskās lauksaimniecības kontroles sistēmā iekļautās platībās, t/ha
Mieži, vasaras	1,41	1,00	Kvieši, ziemas	2,33	1,30
Kvieši, vasaras	1,89	1,10	Rudzi	1,40	1,40
Auzas	1,85	1,00	Triticāle, ziemas	1,45	1,40
Griķi	0,52	0,40	Mieži, ziemas	1,20	1,20
Triticāle, vasaras	1,00	1,00			

I.10. Brīvprātīgs saistītais atbalsts par miežiem

104. Kā var saņemt BSA par miežiem?

BSA par miežiem var saņemt par kārtējā gada miežu platību, ja:

- kopējā viena vai vairāku ar miežiem apsētu lauku atbalsttiesīgā platība **nav mazāka par 1 hektāru un tā ir pieteikta VPM;**
- tā nav pieteikta citam BSA par platībām.

205.1. – 126

205.2. - 126

105. Kā var pieteikties BSA par miežiem?

- līdz kārtējā gada 22.maijam iesniedz vienoto iesniegumu LAD un atzīmē ar "x";

132. - 126

C Lauksaimniecībā izmantojamās zemes uzskaitē

Lauka numurs	Bloka numurs	Lauka zīmējums	Lauka platība (ha)	Kultūras kods	Parasta atbalsta veids	BSA par platību	Agrovides atbalsta veidi: BDUZ, VSMZ, RLP, SVN	BDUZ platība (ha)	ERP noteikuma numurs
1		B			Bez	Nepiesakos	Nepiesakos		x
2		B			Bez	Nepiesakos	Nepiesakos		x
3		B			Bez	Nepiesakos	Nepiesakos		x
4		B			Bez	Nepiesakos	Nepiesakos		x
5		B			Bez	Nepiesakos	Nepiesakos		x

106. Kāda ir provizoriskā atbalsta likme par miežiem, kā to aprēķinās?

- Atbalsta likmi attiecīgajā gadā aprēķina, dalot maksimālo atbalsta apmēru ar valstī kopējo atbalsttiesīgo miežu aizņemto hektāru skaitu kārtējā gadā;
- Atbalsta likmes norādītas rokasgrāmatas II pielikumā.

207. – 126

BSA par miežiem nepiešķir, ja lauksaimnieks nav novācis ražu, kultūraugam sasniedzot gatavības fāzi!

I.11. Brīvprātīgs saistītais atbalsts par vasaras rapši un vasaras ripsi

107. Kā var saņemt BSA par **vasaras rapši un vasaras ripsi**?

BSA par vasaras rapši un vasaras ripsi var saņemt par kārtējā gada vasaras rapša un vasaras ripsa platību, ja:

- kopējā viena vai vairāku ar vasaras rapši vai vasaras ripsi apsētu lauku atbalsttiesīgā platība **nav mazāka par 1 hektāru un** tā ir **pieteikta VPM**;

208. – 126

108. Kā nosaka BSA par **vasaras rapši un vasaras ripsi atbalsttiesīgo platību**?

- Nosakot vasaras rapša un **un vasaras ripsa** atbalsttiesīgo platību, piemēro lineāro samazinājumu, ja nepieciešams;
- Ja ES kopumā saistītajam atbalstam par eļļas augu sēklām tiks pieteikta lielāka platība, kāda tā ir noteikta Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību ES saistību grafikā, tad Eiropas Komisija noteiks lineāra samazinājuma koeficientu.

209. - 126

53.3. - 639

109. Kā var **pieteikties BSA par vasaras rapši un vasaras ripsi**?

- līdz kārtējā gada 22.maijam iesniedzams vienoto iesniegumu LAD un atzīmē ar "x";

132. - 126

C Lauksaimniecībā izmantojamās zemes uzskaitē

Lauka numurs	Bloku numurs	Lauka zīmēšana	Lauka platība (ha)	Kultūras kods	Pamata atbalsta veids	BSA par platību	Agroviedes atbalsta veidi: BOUZ, VSMO, RIZP, SVĒN	BOUZ platība (ha)	ESF neapmaksājamo izdevumu AAL
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1		BB	Blakā		Bez	Nepietiekos	Nepietiekos		x
2		BB	Blakā		Bez	Nepietiekos	Nepietiekos		x
3		BB	Blakā		Bez	Nepietiekos	Nepietiekos		x
4		BB	Blakā		Bez	Nepietiekos	Nepietiekos		x
5		BB	Blakā		Bez	Nepietiekos	Nepietiekos		x

110. Kāda ir provizoriskā **atbalsta likme par vasaras rapši un vasaras ripsi**, kā to aprēķinās?

- atbalsta likmi attiecīgajā gadā aprēķina, dalot maksimālo atbalsta apmēru ar valstī kopējo atbalsttiesīgo vasaras rapša hektāru skaitu kārtējā gadā;
- Atbalsta likmes norādītas rokasgrāmatas II pielikumā.

211. – 126

BSA par vasaras rapši un vasaras ripsi nepiešķir, ja lauksaimnieks nav novācis ražu, kultūraugam sasniedzot gatavības fāzi!

I.12. Brīvprātīgs saistītais atbalsts par dārzeņiem

111. Kā var saņemt BSA par dārzeņiem?

BSA par **dārzeņiem** var saņemt par kārtējā gada platību, ja:

- tajā audzē tomātus, sīpolus, šalotes sīpolus, ķiplokus, puravus, galviņkāpostus, ziedkāpostus, citus kāpostus (izņemot lopbarības kāpostus), galda kolrābjus, burkānus, galda kāļus, galda bietes, mangoldu (lapu bietes), selerijas, redīsus, melnos rutkus, pētersīļus, pastinakus, gurķus, kornišonus, dārza ķirbjus, cukīni, kabačus, patisonus, vīglapu ķirbjus, lielaugļu ķirbjus, muskata ķirbjus, skābenes, rabarberus, spinātus, dilles, salātus vai mārrutkus;
- kopējā viena vai vairāku ar minētajiem dārzeņiem aizņemtu lauku atbalsttiesīgā platība **nav mazāka par 1 hektāru un tā ir pieteikta VPM;**
- tā nav pieteikta citam BSA par platībām;
- attiecībā uz platību, kas pārsniedz trīs hektārus, ir izveidota uzskaites sistēma, kurā kārtējā gadā par katra kultūrauga laukiem norāda šādu informāciju:
 - lauka nosaukumu vai numuru un platību;
 - audzētā kultūrauga sugu un šķirni;
 - agrotehniskos pasākumus un to īstenošanas datumu;
 - izmantotos mehāniskos, bioloģiskos, agrotehniskos vai ķīmiskos augu aizsardzības pasākumus, norādot arī lietotā augu aizsardzības līdzekļa nosaukumu, devu, apstrādāto platību, apstrādes datumu un apstrādes pamatojumu;
 - ražas novākšanas datumu un iegūtās ražas daudzumu.

213.1. - 126

213.2. – 126

213.3. – 126

213.4. – 126

112. Kā var pieteikties BSA par dārzeņiem?

- līdz kārtējā gada 22.maijam iesniedz vienoto iesniegumu LAD un atzīmē ar "x";

132. - 126

C Lauksaimniecībā izmantojamās zemes uzskaitē

Lauka numurs	Bloka numurs	Lauka zīmēšana	Lauka platība (ha)	Kultūras kods	Pamata atbalsta veids	BSA par platību	Agrovienas atbalsta veidi: SOUZ, VPMU, RIZP, SVEN	SOUZ platība (ha)	ESP netika izmantots: IAL
1		BBB			Bez	Nepretakos	Nepretakos		X
2		BBB			Bez	Nepretakos	Nepretakos		X
3		BBB			Bez	Nepretakos	Nepretakos		X
4		BBB			Bez	Nepretakos	Nepretakos		X
5		BBB			Bez	Nepretakos	Nepretakos		X

113. Kāda ir provizoriskā atbalsta likme par dārzeņiem, kā to aprēķinās?

- Atbalsta likmi attiecīgajā gadā aprēķina, dalot maksimālo atbalsta apmēru ar valstī kopējo atbalsttiesīgo minēto dārzeņu aizņemto hektāru skaitu kārtējā gadā;
- Atbalsta likmes norādītas rokasgrāmatas II pielikumā.

215. – 126

BSA par dārzeņiem varēs saņemt tikai tad, ja dārzeņu kultūraugu skaits vienā kvadrātmetrā nav mazāks par noteikumos noteikto skaitu un dārzeņu platībā ir īstenoti nezāļu ierobežošanas agrotehniskie pasākumi vismaz tādā apjomā, lai netiktu kavēta kultūraugu augšana un kultūraugi sasniegtu ražas novākšanai

14. - 126

piemērotu gatavību. Ja lauksaimnieks nevar izpildīt minimālo dārzeņu skaita prasību, tad laukam jāmaina kultūrauga kods uz 792

Minimālais BSA atbalsttiesīgo dārzeņu kultūraugu skaits uz vienu kvadrātmetru

Kultūraugs	Augu skaits uz 1m ²	Kultūraugs	Augu skaits uz 1m ²
Tomāti	3	Gurķi un kornišoni	3
Ziedkāposti	3	Sīpoli, šalotes sīpoli	30
Galda kāļi	20	Selerijas	5
Burkāni	50	Ķiploki	16
Galda bietes, mangolds (lapu bietes)	20	Puravi	20
Redīsi	100	Pētersīļi	25
Dārza ķirbis, cukīni, kabači, patisoni	0,3	Vīglapu, lielaugļu, muskata ķirbis	0,3
Spināti	100	Mārrutki	3
Parastās dilles	40	Rabarberi	0,3
Melnie rutki	20	Skābenes	12
Pastinaks	25	Salāti	12
Citur neminēti kāposti (baltie vai sarkanie galviņkāposti, rožu jeb Briseles kāposti, galda kolrābji, sparģelkāposti, virziņkāposti jeb Savoijas kāposti, lapu kāposti, brokoļi, Pekinas kāposti), izņemot lopbarības kāpostus			3

Lai atbalstam pieteiktā platībā noteiktu dārzeņu minimālo skaitu, LAD pārbaudēs uz vietas izvēlēsies parauglaukumus, kuros tiks skaitīti deklarētie kultūraugi.

Parauglaukumus izvēlēsies pēc nejaušības principa. Deklarētajā laukā atzīmē piecos parauglaukuma punktus. Kad uz kartes mērinstrumentā ir atzīmētas visas parauglaukumu vietas, izmantojot GPS veic navigēšanu uz atzīmētajiem punktiem. Vispirms kultūraugi tiek skaitīti trīs parauglaukumos, ja tajos tiek konstatēts, ka ir nodrošināts minimālais kultūraugu skaits atbalsta saņemšanai, tad pārējos atlasītajos parauglaukumos kultūraugus neskaita. Pārējos gadījumos LAD inspektors rīkosies atbilstoši zemāk tabulā norādītajam:

Paraugu lauku skaits	Rezultāts	Papildus
3	visi trīs atbilst	platība atbilst
3	1 lauks atbilst	platību noraida un piemēro sankciju
	2 lauki neatbilst	
3	2 lauks atbilst	papildus 2 laukiem veic skaitīšanu
	1 lauki neatbilst	
5	4 lauki atbilst	platība atbilst
	1 lauks neatbilst	
5	3 lauki atbilst	platība atbilst
	2 lauks neatbilst	
5	2 lauki atbilst	platību noraida un piemēro sankciju
	3 lauks neatbilst	

BSA par dāržeņiem nepiešķir, ja lauksaimnieks nav novācis ražu, kultūraugam sasniedzot gatavības fāzi!

I.13. Brīvprātīgs saistītais atbalsts par augļiem un ogām

114. Kā var saņemt BSA par augļiem un ogām?

BSA par **augļiem un ogām** var saņemt par kārtējā gada platību, ja:

- tajā audzē vīnogas, ābeles, bumbieres, krūmciidonijas, smiltsērķškus, saldus un skābos ķiršus, plūmes, dārza pīlādžus, zemenes, krūmmellenes, lieloģu dzērvenes, upenes, sarkanās un baltās jāņogas, ērkšķogas, aronijas, avenes, kazenes, sausseržus, irbenes un plūškokus, melones vai arbūzus;
- kopējā viena vai vairāku ar minēto augļu un ogu stādījumu atbalsttiesīgā platība **nav mazāka par 1 hektāru** un tā ir **pieteikta VPM**;
- attiecībā uz platību, kas pārsniedz trīs hektārus, ir izveidota uzskaites sistēma, kurā kārtējā gadā par katra kultūrauga laukiem norāda šādu informāciju:
 - lauka nosaukumu vai numuru un platību;
 - audzētā kultūrauga sugu un šķirni;
 - agrotehniskos pasākumus un to īstenošanas datumu;
 - izmantotos mehāniskos, bioloģiskos, agrotehniskos vai ķīmiskos augu aizsardzības pasākumus, norādot arī lietotā augu aizsardzības līdzekļa nosaukumu, devu, apstrādāto platību, apstrādes datumu un apstrādes pamatojumu;
 - ražas novākšanas datumu un iegūtās ražas daudzumu.

216.1. – 126

216.2. – 126

216.3. – 126

115. Kā var pieteikties BSA par augļiem un ogām?

- līdz kārtējā gada 22.maijam iesniedz vienoto iesniegumu un atzīmē ar "x";

132. - 126

C Lauksaimniecībā izmantojamās zemes uzskaitē

Lauka numurs	Bloku numurs	Lauka zīmēšana	Lauka platība (ha)	Kultūras kods	Pamata atbilsta veids	BSA par platību	Agrovienas atbilsta veids: BOUZ, VSME, ALZP, SVTN	BOUZ platība (ha)	ESP netīsa unvērtība AAL
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1		BBB	Bloks		Bez	Nepiesakos	Nepiesakos		
2		BBB	Bloks		Bez	Nepiesakos	Nepiesakos		
3		BBB	Bloks		Bez	Nepiesakos	Nepiesakos		
4		BBB	Bloks		Bez	Nepiesakos	Nepiesakos		
5		BBB	Bloks		Bez	Nepiesakos	Nepiesakos		

116. Kāda ir provizoriskā atbalsta likme par augļiem un ogām, kā to aprēķinās?

- Atbalsta likmi attiecīgajā gadā aprēķina, dalot maksimālo atbalsta apmēru ar valstī kopējo atbalsttiesīgo augļu un ogu stādījumu aizņemto hektāru skaitu kārtējā gadā;
- Atbalsta likmes norādītas rokasgrāmatas II pielikumā.

218. – 126

BSA par augļiem un ogām nepiešķir, ja lauksaimnieks nav novācis ražu, kultūraugam sasniedzot gatavības fāzi, vai jauns ilggadīgo kultūraugu stādījums nav ierīkots, izmantojot kultūraugam piemērotu stādīšanas metodi!

J. Mazo lauksaimnieku atbalsta shēma

117. Kas ir mazo lauksaimnieku atbalsta shēma (MLS)?

- Tas ir vienkāršots ikgadējs tiešais maksājums saimniecībai 500 eiro apmērā, kurš aizstāj VMP, zaļināšanas maksājumu, gados jaunu lauksaimnieku maksājumu un brīvprātīgi saistīto atbalstu.
- Dalība shēmā ir brīvprātīga, izstāšanās no shēmas ir iespējama, rakstiski par to informējot LAD.
- Tiesības saņemt mazo lauksaimnieku atbalstu nav nododamas citai personai, izņemot gadījumu, kad saimniecību pārņem tikai viena persona mantošanas ceļā, pārņemot visus saimniecības atbalsttiesīgos lauksaimniecības zemes hektārus.

61.2. – 1307

223. – 126.

230.¹ - 126

118. Kādas bija prasības, lai pieteiktos MLS atbalstam 2015.gadā?

- Lauksaimnieks atsakās no iespējas saņemt VPM, zaļināšanas maksājumu, gados jaunu lauksaimnieku un BSA maksājumu;
- Saimniecības rīcībā 2015.gada 15.jūnijā ir vismaz 1 hektārs atbalsttiesīgas (skatīt D.sadaļā) lauksaimniecības zemes, un, ja tā sastāv no vairākiem zemes gabaliem, tad viena zemes gabala platība ir vismaz 0,3 ha;
- Saimniecība ir izveidota ar mērķi veikt lauksaimniecisko darbību un tās izveide nav notikusi mākslīgi radītu apstākļu (skatīt 121.punktu) rezultātā, lai gūtu lielāku labumu no MLS;
- Līdz 2015.gada 15.jūnijam LAD ir iesniegts vienotais iesniegums ar atzīmi par pieteikšanos dalībai mazo lauksaimnieku atbalsta shēmā;
- Līdz 2015.gada 15.jūnijam iesniedz apliecinājumu un pierādījumus (pierādījuma saturs 123.punktā), ka nav radījis mākslīgus apstākļus, lai gūtu priekšrocības no MLS.

61.2.-1307

64.1.b-1307

61.4.-1307

221. – 126

225. - 126

119. Kādas ir prasības, lai saņemtu MLS?

- Lauksaimnieks saglabā īpašumā vai nomā tādu atbalsttiesīgu hektāru skaitu, ar kādu tas tika apstiprināts dalībai MLS 2015. gadā;
- Katru gadu līdz kārtējā gada 22. maijam iesniedz vienoto iesniegumu, apstiprinot dalību MLS, norādot izmaiņas iesnieguma informācijā, salīdzinot ar iepriekšējā gada iesniegumu.
- *Lauksaimnieks zaudē tiesības piedalīties mazo lauksaimnieku atbalsta shēmā, ja tas divus gadus pēc kārtas neiesniedz vienoto iesniegumu vai neizpilda atbalsta saņemšanas nosacījumus.*

61.2.-1307

64.1.b-1307

222. – 126

222.¹ - 126

120.

Kādas ir priekšrocības piedaloties MLS?

- Vienkāršotāka pieteikšanās kārtība MLS – vienotajā iesniegumā jānorāda tikai izmaiņas, salīdzinot ar iesniegumā sniegto informāciju iepriekšējā gadā;
- Uz lauksaimnieku neattiecas kontroles un samazinājumi, kas saistīti ar savstarpējās atbilstības, tai skaitā LLVN prasību izpildi.

222. - 126

92. - 1306

121.

Kas ir mākslīgi radīti apstākļi?

Mākslīgi radīti apstākļi ir visi tie gadījumi, kad persona nevar pierādīt, ka saimniecība ir bijusi izveidota ar mērķi, lai veiktu lauksaimniecisko darbību, vai saimniecības izveides mērķis ir bijis iegūt lielāku maksājumu, nekā, ja to saņemtu piesakoties tikai VPM un zaļināšanas maksājumam;

Par mākslīgi radītiem apstākļiem liecinās šādas **pazīmes**:

- Saimniecība izveidota, sadalot kādu citu saimniecību 2 vai vairākās daļās, un daļas turpina pārvaldīt saistītas personas;
- Saimniecība izveidota un pirmo reizi tiešajiem maksājumiem pieteikusies pēc 2011.gada 18.oktobra un saimniecības īpašnieks pats neveic lauksaimniecisko darbību vai ražo;
- Saimniecības lauksaimniecības zemes apsaimniekošanas veids būs tāds pats kā piegulošu lauku apsaimniekošanas veids un starp laukiem nebūs novērojama robeža dabā (atšķirīgs augu segums) u.c.

ZM
skaidrojumsZM
skaidrojums
ZM
skaidrojumsZM
skaidrojums

122.

Kādi gadījumi netiks uzskatīti par mākslīgi radītiem apstākļiem?

Ja izpildīsies viens no zemāk minētajiem nosacījumiem:

- Ja saimniecība bija pieteikusies VPM 2011.gadā un kopš tā laika saimniecības atbalsttiesīgā platība nav samazinājusies par vairāk kā 50%;
- 2015.gadā vienotajā iesniegumā deklarētā atbalsttiesīgā lauksaimniecības zemes platība sastāda vismaz 5 ha;
- Tiešo maksājumu summa, ko lauksaimnieks būtu bijis tiesīgs saņemt par 2015.gadu no citiem tiešajiem maksājumiem, kas nav MLS, ja nebūtu pieteicies MLS, ir vismaz 500 eiro;
- Saimniecība ir iegūta pārdošanas vai nomas ceļā, pārņemot visu saimniecību kopumā;
- Saimniecība iegūta mantojuma tiesību īstenošanas ceļā;
- Saimniecība izveidota pamatojoties uz tiesas spriedumu;
- Lauksaimnieks var pierādīt (pierādījuma saturs 123.punktā), ka saimniecība izveidota ar mērķi veikt lauksaimniecisko darbību.

226.1. - 126

226.2. - 126

226.3. - 126

226.4. - 126

226.5. - 126

226.6. - 126

227. - 126

123.

Kas jānorāda apliecinājumā, lai pierādītu, ka nav radīti mākslīgi apstākļi?

- Gads, kad lauksaimnieks pirmo reizi pieteicies platību maksājumiem;
- Vai pieteikšanās platību maksājumiem pirmo reizi notiek 2015.g.;
- Vai lauksaimniecības zeme, kuru piesaka MLS atbalstam bija īpašumā pirms 2011.gada 18.oktobra;
- Jānorāda informācija par rīcībā esošās zemes iegūšanas veidu un par darījumu;
- Pierādījumi, ka saimniecības izveides mērķis ir veikt lauksaimniecisko darbību (šis pierādījums iesniedzams tikai gadījumā, ja lauksaimnieks neatbilst nevienam gadījumam, kas netiek uzskatīti par mākslīgi radītiem apstākļiem (skatīt 122.punktu).

**15.pielikums -
126**

K. Finanšu disciplīna

124. Kādēļ piemērojama **finanšu disciplīna**?

- Lai nodrošinātu, ka Eiropas lauksaimniecības garantiju fonda izdevumu finansēšanai izmantotās summas nepārsniedz gada maksimālos finanšu apjomus;
- Lai izveidotu rezervi krīzes situācijām (400 milj. eiro ik gadu) - kas sniegtu atbalstu lauksaimniecības nozarei nopietnu krīžu gadījumā, kas ietekmē lauksaimniecisko ražošanu vai lauksaimniecības produktu izplatīšanu.

Preambulas
15.-17.punkts
– 1306
26. - 1306
Preambulas
18.punkts –
1306
25. - 1306

125. Kam piemēro **finanšu disciplīnas korekcijas likmi**?

- Korekcijas likmi piemēro tikai tiešajiem maksājumiem, kas pārsniedz EUR 2 000, un kas jāpiešķir lauksaimniekiem attiecīgajā kalendārajā gadā;

8. - 1307

Finanšu disciplīnas korekcijas likmes piemērošanas rezultātā aprēķināto summu ietur no gala maksājuma lauksaimniekam nevis no avansa maksājuma.

7. - 126

126. **Kas, kad un kādu** nosaka finanšu disciplīnas korekcijas likmi?

- Līdz 30. jūnijam Komisija pieņem īstenošanas aktus, nosakot korekcijas likmi, un nekavējoties informē par to Eiropas Parlamentu un Padomi, ja Eiropas Parlaments un Padome nav noteikuši korekcijas likmi jau iepriekš;
- Līdz 1. decembrim - Komisija, balstoties uz tās rīcībā esošu jaunu informāciju, var pieņemt īstenošanas aktus, pielāgojot korekcijas likmi;
- 2020.gadā korekcijas likme bija- 2,906192 %
- 2019.gadā korekcijas likme bija - 1,432635 %
- 2018.gadā korekcijas likme bija – 1,411917 %
- 2017. gadā korekcijas likme bija – 1,388149%
- 2016.gadā korekcijas likme bija – 1,366744%
- 2015.gadā korekcijas likme bija – 1,393041%
- 2014.gadā korekcijas likme bija - 1,302214 %

26.3. - 1306

26.4. - 1306

R 2020/1801
R 2019/1928
R 2018/1710
R 2017/1236
R 2016/1153
R 2015/1146
R 1227/2014

127. Piemēri – tiešmaksājumu summas noteikšanai, kurai piemēro finanšu disciplīnas korekcijas likmi

Atbalsts	Aprēķinātais atbalsts, €	Summa, kas pārsniedz 2000 € un kurai jāpiemēro korekcijas likme
1. Ja ES TM pārsniedz 2000 eiro - ES tieši maksājumi (VPM, zaļināšanas maksājums, BSA)	2500	500
2. Ja TM pārsniedz 2000 eiro - ES tieši maksājumi (VPM, zaļināšanas maksājums, BSA)	2000	0
PPVA + atdalītie PPVA	500	0
3. ES tieši maksājumi (VPM, zaļināšanas maksājums, BSA)	2500	500
PPVA + atdalītie PPVA	1000	0

128. Kā tiek atlīdzinātas finanšu disciplīnas rezultātā ieturētas un krīžu rezerves fondā neizmantotās summas?

- Regula nosaka, ka summa, kas paredzēta rezervei krīzes situācijām lauksaimniecības nozarē un kas nav izmantota, ir galīgajiem saņēmējiem, uz kuriem finanšu gadā, uz kuru aproprācijas tiek pārnestas, attiecas korekcijas likme;
- Atlīdzināšana attiecas tikai uz galīgajiem saņēmējiem tajās dalībvalstīs, kurās iepriekšējā finanšu gadā tiek piemērota finanšu disciplīna;
- 2018.gadā tiks atlīdzinātas summas, kas ieturētas par 2016.gada maksājumiem un par kurām rezerve krīzes situācijām nav pieprasīta līdz 2017.gada 15.oktobrim;
- **Līdz 2020.gada 16.oktobrim par 2018.gadu Latvijā tiks atlīdzinātas summas kopā par 2 689 706 eiro.**

26.5. - 1306

26.5. - 1306

R 2017/2197

R 2019/1953

129. Kurš saņems atmaksu par 2018.gada iesniegumiem piemēroto finanšu disciplīnu?

Lauksaimnieks	Vai par 2019.gada iesniegumu piemērota finanšu disciplīnas korekcijas likme summai virs 2000EUR?	Vai 2020.gadā iesniegts iesniegums tiešajiem maksājumiem?	Vai 2021.gadā saņems atmaksu par finanšu disciplīnas samazinājumu 2019.gada iesniegumam?
A	Jā	Jā	Jā
B	Jā	Nē	Nē
C	Nē	Jā	Jā
D	Nē	Nē	Nē

L. Maksājumu samazinājums

130. Kam piemēro maksājuma samazinājumu un cik lielu?

- Vienotā platības maksājuma summai, ko lauksaimniekam attiecīgajā kalendārajā gadā paredzēts piešķirt un kas pārsniedz 150 000 euro, piemēro samazinājumu;
- Samazinājumu 5% apmērā piemēro VPM summas daļai, kas pārsniedz 150000 euro, no kuras pirms tam atņemtas par lauksaimniecisko darbību samaksātās darba algas un saistītie nodokļi, ja lauksaimnieks tā pieprasa.

Ar darba algu saistītie nodokļi ir - algas nodoklis, valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un uzņēmējdarbības riska valsts nodeva.

49. - 126

49. – 126
50. - 126

131. Piemēri – tiešmaksājumu summas noteikšanai, kurai piemēro maksājuma samazinājumu (ja nepiemēro darba algu atskaitīšanu)

Aprēķinātā VPM summa	Summas daļa, kurai piemēro samazinājumu – kas pārsniedz 150000 euro	Samazinājums 5%	VPM pēc samazinājuma piemērošanas
150 000	Samazinājumu nepiemēro		
150 100	100	5	150 095
200 000	50 000	2 500	197 500
400 000	250 000	12 500	387 500

132. Kas jādara, lai VPM summu, kurai piemērojams maksājuma samazinājums, samazinātu par samaksāto darba algu un saistīto nodokļu apmēru?

- Lauksaimnieks līdz kārtējā gada 1. oktobrim LAD iesniedz deklarāciju par iepriekšējā gadā izmaksātajām darba algām, kas saistītas ar lauksaimniecisko darbību (skatīt V.pielikumā);
- Lauksaimnieks, kārtojot grāmatvedību, nodrošina atsevišķu darbinieku darba laika uzskaiti saistībā ar lauksaimnieciskās darbības veidiem, informāciju par darba algu aprēķinu, tostarp par piemēroto algas likmi, un faktiski izmaksāto darba algu iepriekšējā kalendāra gadā, kā arī algas nodokli, valsts sociālās apdrošināšanas obligātām iemaksām un uzņēmējdarbības riska valsts nodevu.
- Ja nodarbinātā pienākumi ir saistīti gan ar lauksaimniecisko, gan nelauksaimniecisko darbību, tā darba
- algai piemērojamos atvieglojumus aprēķina proporcionāli darba algas apmēram par katru darbības veidu.

52. - 126

53. - 126

51. - 126

I. Pielikums – Tiešo maksājumu finansējums milj. euro

	Atbalsta veida nosaukums		Apjoms pasākuma finansēšanai (EUR)							
			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Tiešie maksājumi + PPVA		201,6	197,5	219,0	230,4	255,3	280,2	302,8	314,06
	Tiešo maksājumu max apjoms	milj. euro	156,3	181,0	205,8	230,4	255,3	280,2	302,8	314,06
1.	VPM	milj. euro	146,1	89,3	103,0	117,0	129,3	143,0	155,5	165,3
2.	Zaļināšanas maksājums	milj. euro	-	54,3	61,7	69,1	76,6	84,0	90,8	94,2
3.	Gados jaunu lauksaimnieku atbalsts	milj. euro	-	2,7	3,2	3,2	5,1	5,6	6,1	3,8
3.	Gados jaunu lauksaimnieku atbalsts	%	-	1,5	1,6	1,4	2	2	2	1,2%
4.	Mazo lauksaimnieku atbalsta shēma	milj. euro	-	7,5	6,9	6,5	6,0	5,5	5,0	5,5
5.	Brīvprātīgs saistītais atbalsts:		10,16	27,2	30,9	34,6	38,3	42,0	45,4	45,7
5.1.	Par slaucamām govīm	milj. euro	6,98	12,4	14,1	17,2	18,1	20,1	22,3	23,0
5.2.	Par kazu mātēm	milj. euro	-	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,08
5.3.	Par liellopiem	milj. euro	2,60	3,3	3,7	4,1	5,9	6,6	7,0	7,0
5.4.	Par aitu mātēm	milj. euro	-	0,2	0,4	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7
5.5.	Par cietes kartupeļiem	milj. euro	0,20	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
5.6.	Par sert. stiebrzāļu, lopb. augu sēklām	milj. euro	0,26	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
5.7.	Par sēklas kartupeļiem	milj. euro	0,12	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
5.8.	Par sertificētu labības sēklu	milj. euro	-	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
5.9.	Par vasaras rapsi	milj. euro	-	1,4	1,9	1,0	1,0	1,0	1,0	0,7
5.10.	Par augļiem	milj. euro	-	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1
5.11.	Par dārzeņiem	milj. euro	-	1,1	1,3	1,4	1,6	1,7	1,9	2,0
5.12.	Par proteīnaugiem	milj. euro	-	3,6	4,1	4,6	5,1	5,6	6,1	6,1
5.13.	Par miežiem	milj. euro	-	2,9	3,1	3,3	3,5	3,7	3,9	3,0
6.	Pārejas posma valsts atbalsts	milj. euro	45,3	16,5	13,3	-	-	-	-	-
6.1.	PPVA par zīdītājgovīm	milj. euro	2,8	2,0	0,9	-	-	-	-	-
6.2.	PPVA par aitu māti	milj. euro	0,21	0,13	0,13	-	-	-	-	-
6.3.	APPVA par platībām	milj. euro	8,0	5,0	2,2	-	-	-	-	-
6.4.	APPVA par laukaugiem	milj. euro	14,0	9,2	10,0	-	-	-	-	-
6.5.	APPVA par kartupeļu cieti	milj. euro	0,31	0,19	0,08	-	-	-	-	-
6.6.	APPVA par pienu	milj. euro	12,1	**	-	-	-	-	-	-
6.7.	APPVA par nokautajiem liellopiem	milj. euro	3,2	**	-	-	-	-	-	-
6.8.	APPVA par liellopiem	milj. euro	4,8	**	-	-	-	-	-	-

**Attiecīgo shēmu PPVA finansējums pārnest uz attiecīgo sektoru ciltsdarba atbalstu.

II. Pielikums – Tiešo maksājumu provizoriskās atbalsta likmes

	Atbalsta veida nosaukums		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	VPM+zaļināšanas maksājums	<i>eur/ha</i>	88,06	99,02	110,27	121,18	131,85	141,43	149
1.	VPM	<i>euro/ha</i>	55,34	62,46	69,84	76,80	83,73	89,95	95
2.	Zaļināšanas maksājums	<i>euro/ha</i>	32,72	36,56	40,43	44,38	48,12	51,48	54
3.	Gados jaunu lauksaimnieku atbalsts	<i>euro/ha</i>	42,20	42,20	42,20	49,26	49,95	59,08	59
4.	Mazo lauksaimnieku atbalsta shēma	<i>euro/saimn.</i>	500	500	500	500	500	500	500
5. Brīvprātīgs saistītais atbalsts:									
5.1.	Par slaucamām govīm	<i>euro/par govī</i>	125,36	141,72	168,85	182,59	210,24	228,57	237
5.2.	Par kazu mātēm	<i>euro/par kazu</i>	65,66	58,95	57,13	46,98	47,05	44,95	30
5.3.	Par liellopiem	<i>euro/par liellopu</i>	77,07	76,68	75,73	102,20	108,80	109,01	115
5.4.	Par aitu mātēm	<i>euro/par aitu</i>	13,49	17,75	23,43	27,63	28,09	29,54	33
5.5.	Par cietes kartupeļiem	<i>euro/ha</i>	342,96	366,77	298,22	248,94	315,22	260,91	297
5.6.	Par sertificētām stiebrzāļu un lopbarības augu sēklām	<i>euro/ha</i>	90,37	68,09	65,60	67,18	93,96	80,25	75
5.7.	Par sēklas kartupeļiem	<i>euro/ha</i>	502,1	409,86	407,38	415,87	385,13	465,38	441
5.8.	Par sertificētu labības sēklu	<i>euro/ha</i>	90,27	84,40	77,43	76,21	74,74	78,03	72
5.9.	Par vasaras rapsi un vasaras ripsi	<i>euro/ha</i>	74,46	80,54	36,67	20,13	40,78	52,63	38
5.10.	Par augļiem	<i>euro/ha</i>	157,59	151,79	134,95	135,51	141,41	145,12	145
5.11.	Par dārzeņiem	<i>euro/ha</i>	501,82	535,80	496,41	526,12	502,40	537,94	566
5.12.	Par proteīnaugiem	<i>euro/ha</i>	82,48	72,39	54,02	63,20	75,83	77,59	78
5.13.	Par miežiem	<i>euro/ha</i>	32,8	36,33	42,76	30,37	45,56	48,48	38
6. Pārejas posma valsts atbalsts									
6.1.	PPVA par zīdītājgovīm	<i>EUR/dzīv n.</i>	71,3	17,80	-	-	-	-	-
6.2.	PPVA par aitu māti	<i>EUR/par aitu</i>	3,24	3,69	-	-	-	-	-
6.3.	APPVA par platībām	<i>EUR/ha</i>	9,7	4,26	-	-	-	-	-
6.4.	APPVA par laukaugiem	<i>EUR/ha</i>	15,2	16,87	-	-	-	-	-
6.5.	APPVA par kartupeļu cieti	<i>EUR/t</i>	91,9	39,56	-	-	-	-	-

*2015. - 2020.g. faktiski izmaksātās likmes, 2021.g. provizoriskās atbalsta likmes

III. Pielikums – Kultūraugu un zemes izmantošanas veidu kodu saraksts

Nr. p. k.	Kultūraugi, zemes izmantošanas veids	Kods ¹	Tiešo maksājumu pasākumi, kuros var izmantot attiecīgos veidus ²						Lauku attīstības platībmaksājumi					
			ENP slāpekli piesaistoši kultūraugi	BSA par proteīnaugļiem	BSA par vasaras rapsi un vasaras rīpsi	BSA par sertificētu labības sēkļu	BSA par sertificētu stiebrzāļu, lopbarības augu sēkļu	BSA par dārzeņiem	BSA par augļiem un ogām	BDUZ - bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos	VSMMD - vidi saudzējošu metožu lietošana dārzkopībā	SVIN - saudzējošas vides izveide, audzējot augus nektāra ieguvei	RLZP - rugāju lauks ziemas periodā	BLA - bioloģiskā lauksaimniecība
1.	Graudaugi													
1.1.	Auzas	140				x							x	x
1.2.	Auzas ar stiebrzāļu vai tauriņziežu pasēju	141				x								x
1.3.	Kvieši, vasaras	111				x							x	x
1.4.	Kvieši, vasaras, ar stiebrzāļu vai tauriņziežu pasēju	113				x								x
1.5.	Kvieši, ziemas	112				x							x	x
1.5. ¹	Speltas kvieši, vasaras	115				x							x	x
1.5. ²	Speltas kvieši, ziemas	116				x							x	x
1.6.	Mieži, vasaras	131				x							x	x
1.7.	Mieži, vasaras, ar stiebrzāļu vai tauriņziežu pasēju	133				x								x
1.8.	Mieži, ziemas	132				x							x	x
1.9.	Rudzi	121				x							x	x
1.9. ¹	Rudzi, "Kaupo" šķirnes	122				x							x	x
1.9. ²	Rudzu populācijas šķirnes, izņemot 'Kaupo'	123				x							x	x
1.10.	Triticāle, vasaras	150				x							x	x

Nr. p. k.	Kultūraugi, zemes izmantošanas veids	Kods ¹	Tiešo maksājumu pasākumi, kuros var izmantot attiecīgos veidus ²						Lauku attīstības platībmaksājumi					
			ENP slāpekli piesaistoši kultūraugi	BSA par proteīnaugļiem	BSA par vasaras rapsi un vasaras rīpsi	BSA par sertificētu labības sēkļu	BSA par sertificētu stiebrzāļu, lopbarības augu sēkļu	BSA par dārzeņiem	BSA par augļiem un ogām	BDUZ - bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos	VSMĀ - vidi saudzējošu metožu lietošana dārzkopībā	SVIN - saudzējošas vides izveide, audzējot augus nektāra ieguvei	RLZP - rugāju lauks ziemas periodā	BLA - bioloģiskā lauksaimniecība
1.11.	Tritikāle, vasaras, ar stiebrzāļu vai tauriņziežu pasēju	152				x								x
1.12.	Tritikāle, ziemas	151				x							x	x
1.13.	Griķi	160				x					x		x	x
1.14.	Griķi ar tauriņziežu pasēju	161				x					x		x	x
1.15.	Graudaugu un zirņu vai vīķu maisījums ar stiebrzāļu pasēju, kur proteīnaugi ir > 50 %	446	x	x										x
1.16.	Graudaugu un zirņu vai vīķu maisījums, kur proteīnaugi ir > 50 %	445	x	x									x	x
2.	Zālāji													
2.1.	Stiebrzāļu un lopbarības zālaugu maisījumi													
2.1.1.	Ilggadīgie zālāji ⁴	710							x					x
2.1.2.	Aramzemē sētu stiebrzāļu vai lopbarības zālaugu maisījums	720												x
2.1.3.	Aramzemē sētu stiebrzāļu vai tauriņziežu maisījums, kur tauriņzieži > 50% ⁵	760	x											x
2.2.	Stiebrzāles tīrsējā													
2.2.1.	Pļavas timotiņš sēklas ieguvei	731					x							x
2.2.2.	Pļavas auzene sēklas ieguvei	732					x							x

Nr. p. k.	Kultūraugi, zemes izmantošanas veids	Kods ¹	Tiešo maksājumu pasākumi, kuros var izmantot attiecīgos veidus ²							Lauku attīstības platībmaksājumi				
			ENP slāpekli piesaistoši kultūraugi	BSA par proteīnaugļiem	BSA par vasaras rapsi un vasaras rīpsi	BSA par sertificētu labības sēkļu	BSA par sertificētu stiebrzāju, lopbarības augu sēkļu	BSA par dārzeņiem	BSA par augļiem un ogām	BDUZ - bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos	VSMO - vidi saudzējošu metožu lietošana dārzkopībā	SVIN - saudzējošas vides izveide, audzējot augus nektāra ieguvei	RLZP - rugāju lauks ziemas periodā	BLA - bioloģiskā lauksaimniecība
2.2.3.	Hibrīdā airene sēklas ieguvei	733					x							x
2.2.4.	Daudzziedu viengadīgā airene sēklas ieguvei	734					x							x
2.2.5.	Sarkanā auzene sēklas ieguvei	735					x							x
2.2.6.	Ganību airene sēklas ieguvei	736					x							x
2.2.7.	Niedru auzene sēklas ieguvei	737					x							x
2.2.8.	Pļavas skarene sēklas ieguvei	738					x							x
2.2.9.	Kamolzāle sēklas ieguvei	739					x							x
2.2.10.	Citur neminētas stiebrzāles	713												x
2.2.11.	Auzeņairene sēklas ieguvei	761					x							x
3.	Tauriņzieži, tai skaitā pākšaugi tīrsējā													
3.1.	Sarkanais āboliņš	723	x	x			x					x		x
3.2.	Baltais āboliņš	724	x	x			x					x		x
3.3.	Bastarda āboliņš	725	x	x			x					x		x
3.4.	Lucerna	726	x	x			x							x
3.5.	Austrumu galega	727	x	x			x							x
3.6.	Ragainais vanagnadziņš	728	x				x					x		x
3.7.	Amoliņš	729	x									x	x	x

Nr. p. k.	Kultūraugi, zemes izmantošanas veids	Kods ¹	Tiešo maksājumu pasākumi, kuros var izmantot attiecīgos veidus ²							Lauku attīstības platībmaksājumi				
			ENP slāpekli piesaistoši kultūraugi	BSA par proteīnaugļiem	BSA par vasaras rapsi un vasaras rīpsi	BSA par sertificētu labības sēkļu	BSA par sertificētu stiebrzāļu, lopbarības augu sēkļu	BSA par dārzeņiem	BSA par augļiem un ogām	BDUZ - bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos	VSMO - vidi saudzējošu metožu lietošana dārzkopībā	SVIN - saudzējošas vides izveide, audzējot augus nektāra ieguvei	RLZP - rugāju lauks ziemas periodā	BLA - bioloģiskā lauksaimniecība
3.8.	Esparsete	714	x									x	x	x
3.9.	Lauka pupas	410	x	x				x					x	x
3.10.	Zirņi	420	x	x				x					x	x
3.11.	Lupīna (saldā jeb dzeltenā, baltā, šaurlapu)	430	x	x				x					x	x
3.12.	Vīķi, vasaras	441	x	x				x					x	x
3.13.	Vīķi, ziemas	442	x	x				x					x	x
3.14.	Soja	443	x	x										x
4.	Zaļmasas augi un lopbarības sakņaugi													
4.1.	Kukurūza biogāzes ieguvei	791												
4.2.	Citur neminēta kukurūza	741											x	x
4.3.	Lopbarības bietes, cukurbietes	831												x
5.	Elļas augi un šķiedraugi													
5.1.	Kaņepes	170		x									x	x
5.2.	Lini, šķiedras	310											x	x
5.3.	Lini, elļas	330											x	x
5.4.	Rapsis, vasaras	211			x								x	x
5.5.	Rapsis, ziemas	212											x	x

Nr. p. k.	Kultūraugi, zemes izmantošanas veids	Kods ¹	Tiešo maksājumu pasākumi, kuros var izmantot attiecīgos veidus ²						Lauku attīstības platībmaksājumi					
			ENP slāpekli piesaistoši kultūraugi	BSA par proteīnaugļiem	BSA par vasaras rapsi un vasaras rīpsi	BSA par sertificētu labības sēklu	BSA par sertificētu stiebrzāļu, lopbarības augu sēklu	BSA par dārzeņiem	BSA par augļiem un ogām	BDUZ - bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos	VSMĀ - vidi saudzējošu metožu lietošana dārzkopībā	SVIN - saudzējošas vides izveide, audzējot augus nektāra ieguvei	RLZP - rugāju lauks ziemas periodā	BLA - bioloģiskā lauksaimniecība
5.6.	Ripsis, vasaras	213			x								x	x
5.7.	Ripsis, ziemas	214											x	x
6.	Dārzeni													
6.1.	Sēklas kartupeļi	821									x			x
6.2.	Cietes kartupeļi	825									x			x
6.3.	Kartupeļi, kas citur nav minēti	820									x			x
6.4.	Tomāti	826							x		x			x
6.5.	Ziedkāposti	842							x		x			x
6.6.	Citur neminēti kāposti (baltie vai sarkanie galviņkāposti, rožu jeb Briseles kāposti, galda kolrābjī, sparģeļkāposti, virziņkāposti jeb Savoņas kāposti, lapu kāposti, brokoļi, Pekinas kāposti), izņemot lopbarības kāpostus	870							x		x			x
6.7.	Burkāni	843							x		x			x
6.8.	Galda bietes, mangolds (lapu bietes)	844							x		x			x
6.9.	Gurķi un korniņoni	845							x		x			x
6.10.	Sīpoli, šalotes sīpoli, maurloki, lielloku sīpoli un batūni	846							x		x			x
6.11.	Ķiploki	847							x		x			x

Nr. p. k.	Kultūraugi, zemes izmantošanas veids	Kods ¹	Tiešo maksājumu pasākumi, kuros var izmantot attiecīgos veidus ²						Lauku attīstības platībmaksājumi					
			ENP slāpekli piesaistoši kultūraugi	BSA par proteinaugļiem	BSA par vasaras rapsi un vasaras rīpsi	BSA par sertificētu labības sēkļu	BSA par sertificētu stiebrzāļu, lopbarības augu sēkļu	BSA par dārzeņiem	BSA par augļiem un ogām	BDUZ - bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos	VSMĀ - vidi saudzējošu metožu lietošana dārzkopībā	SVIN - saudzējošas vides izveide, audzējot augus nektāra ieguvei	RLZP - rugāju lauks ziemas periodā	BLA - bioloģiskā lauksaimniecība
6.12.	Puravi	849						x			x			x
6.13.	Galda rāceņi, turnepši	851									x			x
6.14.	Galda kāļi	856						x			x			x
6.15.	Selerijas	852						x			x			x
6.16.	Redīsi un melnie rutki	853						x			x			x
6.17.	Pētersīļi	854						x			x			x
6.18.	Pastinaks	855						x			x			x
6.19.	Dārza ķirbis, cukīni, kabači, patisoni	857						x			x			x
6.20.	Vīglapu, lielaugļu, muskata ķirbis	858						x			x			x
6.21.	Parastās jeb dārza pupiņas	859						x			x			x
6.22.	Skābenes	860						x			x			x
6.23.	Spināti	862						x			x			x
6.24.	Mārrutki	863						x			x			x
6.25.	Salāti	864						x			x			x
6.26.	Parastās dilles	874						x			x			x
6.27.	Topinambūri	865									x			x
6.28.	Paprika	867									x			x

Nr. p. k.	Kultūraugi, zemes izmantošanas veids	Kods ¹	Tiešo maksājumu pasākumi, kuros var izmantot attiecīgos veidus ²						Lauku attīstības platībmaksājumi				
			ENP slāpekli piesaistoši kultūraugi	BSA par proteinaugļiem	BSA par vasaras rapsi un vasaras rīpsi	BSA par sertificētu labības sēkļu	BSA par sertificētu stiebrzāļu, lopbarības augu sēkļu	BSA par dārzeņiem	BSA par augļiem un ogām	BDUZ - bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos	VSMO - vidi saudzējošu metožu lietošana dārzkopībā	SVIN - saudzējošas vides izveide, audzējot augus nektāra ieguvei	RLZP - rugāju lauks ziemas periodā
6.29.	Baklažāni	868								x			x
6.30.	Sparģeļi	869								x			x
6.31.	Dārzeni, ja vienlaidu platībā augošas BSA ³ atbalsttiesīgās dārzeņu kultūraugu sugas katrā aizņem mazāk par 0,3 ha un kopējā saimniecības aramzemes platība nav lielāka par 10 ha	871						x		x			x
7.	Augļi un ogas												
7.1.	Zemenes	926								x			x
7.2.	Arbūzi un melones	937								x			x
8.	Ilggadīgie stādījumi												
8.1.	Ābeles	911								x			x
8.2.	Bumbieres	912								x			x
8.3.	Saldie un skābie ķirši	932								x			x
8.4.	Plūmes	914								x			x
8.5.	Aronijas	918								x			x
8.6.	Smiltsērķšķi	919								x			x
8.7.	Avenes	921								x			x
8.8.	Upenes	922								x			x

Nr. p. k.	Kultūraugi, zemes izmantošanas veids	Kods ¹	Tiešo maksājumu pasākumi, kuros var izmantot attiecīgos veidus ²							Lauku attīstības platībmaksājumi				
			ENP slāpekli piesaistoši kultūraugi	BSA par proteīnaugļiem	BSA par vasaras rapsi un vasaras rīpsi	BSA par sertificētu labības sēkļu	BSA par sertificētu stiebrzāļu, lopbarības augu sēkļu	BSA par dārzeņiem	BSA par augļiem un ogām	BDUZ - bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos	VSMO - vidi saudzējošu metožu lietošana dārzkopībā	SVIN - saudzējošas vides izveide, audzējot augus nektāra ieguvei	RLZP - rugāju lauks ziemas periodā	BLA - bioloģiskā lauksaimniecība
8.9.	Sarkanās un baltās jāņogas	933						x		x			x	
8.10.	Krūmmellenes (zilenes)	924						x		x			x	
8.11.	Lielogu dzērvenes	934						x		x			x	
8.12.	Ērkšķogas	927						x		x			x	
8.13.	Krūmcidonijas	928						x		x			x	
8.14.	Kazenes	929						x		x			x	
8.15.	Dārza pīlādži	931						x		x			x	
8.16.	Vīnogas	935						x		x			x	
8.16. ¹	Irbene	939						x		x			x	
8.16. ²	Sausserdis	938						x		x			x	
8.16. ³	Plūškoks	915						x		x			x	
8.17.	Augļu koki un ogulāji (izņemot zemenes), ja vienlaidu platībā augošas BSA ³ atbalsttiesīgās augļu koku un ogulāju sugas katra aizņem mazāk par 0,3 ha	950						x		x			x	
8.18.	Citur neminēti ilggadīgie stādījumi ⁶	952								x			x	
8.19.	Kokaugu stādaudzētavas lauksaimniecības zemē	640												
8.20.	Rabarberi	861						x		x			x	

Nr. p. k.	Kultūraugi, zemes izmantošanas veids	Kods ¹	Tiešo maksājumu pasākumi, kuros var izmantot attiecīgos veidus ²						Lauku attīstības platībmaksājumi					
			ENP slāpekli piesaistoši kultūraugi	BSA par proteinaugļiem	BSA par vasaras rapsi un vasaras rīpsi	BSA par sertificētu labības sēkļu	BSA par sertificētu stiebrzāļu, lopbarības augu sēkļu	BSA par dārzeņiem	BSA par augļiem un ogām	BDUZ - bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos	VSM - vidi saudzējošu metožu lietošana dārzkopībā	SVIN - saudzējošas vides izveide, audzējot augus nektāra ieguvei	RLZP - rugāju lauks ziemas periodā	BLA - bioloģiskā lauksaimniecība
8.21.	Lavanda	885												x
9.	Īscirtmeta atvasāji, enerģijas augi													
9.1.	Apse	644												
9.2.	Kārkli	645												
9.3.	Baltalksnis	646												
9.4.	Miežabrālis	641												
9.5.	Klūdziņprosa	642												
10.	Pārējie													
10.1.	Garšaugi un kultivēti ārstniecības augi (fenhelis, baziliks, timiāns, estragons, anīss, majorāns, oregano jeb raudene, salvija, izops, piparmētra, pupumētra, vērmele, lofants, naktssvece, deviņvīru spēks, ābolmētra, citronmelisa, tauksakne, ehinācija, ārstniecības lupstājs, dižzirdzene, raspodīņš, sirds mātere)	848										x		x
10.2.	Sierāboliņš	880										x		x
10.3.	Kumelīte	881										x		x
10.4.	Kliņģerīte	882										x		x
10.5.	Cigoriņš	883										x		x

Nr. p. k.	Kultūraugi, zemes izmantošanas veids	Kods ¹	Tiešo maksājumu pasākumi, kuros var izmantot attiecīgos veidus ²						Lauku attīstības platībmaksājumi					
			ENP slāpekli piesaistoši kultūraugi	BSA par proteīnaugļiem	BSA par vasaras rapsi un vasaras rīpsi	BSA par sertificētu labības sēkļu	BSA par sertificētu stiebrzāļu, lopbarības augu sēkļu	BSA par dārzeņiem	BSA par augļiem un ogām	BDUZ - bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos	VSMO - vidi saudzējošu metožu lietošana dārzkopībā	SVIN - saudzējošas vides izveide, audzējot augus nektāra ieguvei	RLZP - rugāju lauks ziemas periodā	BLA - bioloģiskā lauksaimniecība
10.6.	Ārstniecības gurķene	884										x		x
10.7.	Sējas koriandrs jeb kinza	877										x		x
10.8.	Ķimene	878										x		x
10.9.	Mārdadzis	879										x		x
10.10.	Sinepe	215										x		x
10.11.	Sinepe ar tauriņziežu pasēju	216										x		x
10.12.	Facēlija	715					x					x	x	x
10.13.	Facēlija ar tauriņziežu pasēju	716					x					x		x
10.13. ¹	Tabaka	340												
10.14.	Citi kultivēti nektāraugi (ežzieme, biškrēsliņš, pūķgalve, melisa, daglītis, dedestiņa, kaķumētra, rudzupuķe)	930										x	x	x
10.15.	Papuve	610												x
10.16.	Dažādi kultūraugi nelielā aramzemes platībā vai vairāki kultūraugi, audzēti vienlaidu laukā, ja katrs no kultūraugiem attiecīgajā laukā aizņem mazāk par 0,3 ha, vai platības, ko izmanto ziedu audzēšanai ⁷	811												x
10.17.	Pārējie kultūraugi, sēti tīrsējā aramzemē	872												x

Nr. p. k.	Kultūraugi, zemes izmantošanas veids	Kods ¹	Tiešo maksājumu pasākumi, kuros var izmantot attiecīgos veidus ²						Lauku attīstības platībmaksājumi					
			ENP slāpekli piesaistoši kultūraugi	BSA par proteīnaugļiem	BSA par vasaras rapsi un vasaras rīpsi	BSA par sertificētu labības sēkļu	BSA par sertificētu stiebrzāļu, lopbarības augu sēkļu	BSA par dārzeniem	BSA par augļiem un ogām	BDUZ – bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos	VSM – vidi saudzējošu metožu lietošana dārzkopībā	SVIN – saudzējošas vides izveide, audzējot augus nektāra ieguvei	RLZP – rugāju lauks ziemas periodā	BLA – bioloģiskā lauksaimniecība
10.18.	Pārējie citur neminētie kultūraugi, sēti tīrsējā aramzemē	873												x
10.19.	Platība, kurā dabiski iesējušos augu īpatsvars pārsniedz 25 % dārzeņu kultūraugu skaits vienā kvadrātmetrā ir mazāks par šo noteikumu 2. ² pielikumā noteikto skaitu un nav īstenoti nezāļu ierobežošanas agrotehniskie pasākumi vismaz tādā apjomā, lai netiktu kavēta kultūraugu augšana un kultūraugi sasniegtu ražas novākšanai piemērotu gatavību ⁸	792												
10.20.	Lauksaimniecībā izmantojamā zeme, par kuru kārtējā gadā nevar saņemt atbalstu ⁹	620												
10.21.	Ilggadīgie stādījumi vai aramzeme, izņemot aramzemē sētus zālājus ¹⁰ , ko lauksaimnieks deklarē, piesakoties mazo lauksaimnieku atbalsta shēmas maksājumam	101												

Piezīmes.

¹ Kods – kultūraugu un lauksaimniecības zemes izmantošanas veida kods.

² ENP – ekoloģiski nozīmīga platība.

³ BSA – brīvprātīgs saistītais atbalsts

⁴ Ilggadīgie zālāji ir zālāju platības, kas līdz 2014. gadam deklarētas kā pastāvīgās pļavas un ganības. Pie ilggadīgajiem zālājiem deklarē platību, kura piecus gadus pēc kārtas ir deklarēta kā aramzemē sētu stiebrzāļu un (vai) lopbarības zālaugu (āboliņa, lucernas, vīķu, amoliņa, esparsetes, austrumu galegas, ragaino vanagnadziņu) maisījums vai kā stiebrzāles tīrsējā, vai kā lopbarības zālaugi tīrsējā. Pie ilggadīgiem zālājiem deklarē arī platību, kas atzīta par bioloģiski vērtīgu zālāju vai no lauksaimnieciskās darbības atkarīgu ES nozīmes zālāju biotopu, vai putnu dzīvotni.

⁵ Ar attiecīgo kodu deklarējami šo noteikumu 116.7. apakšpunktā minētie slāpekli piesaistošie kultūraugi – lucerna, ragainais vanagnadziņš, āboliņš, lauka pupas, vīķi, zirņi, amoliņš, austrumu galega, lupīna, esparsete vai soja maisījumā ar stiebrzālēm, ja slāpekli piesaistošo kultūraugu īpatsvars pēc sēklas masas, augu skaita vai to zaļmasas ir lielāks par 50 procentiem.

⁶ Persiki, aprikozes, korintes, kizili, aktinīdijas, citronliānas, lazdas (ēdamo augļu šķirnes) u. c.

⁷ Deklarējot kultūraugus ar šādu nosaukumu, lauksaimnieks, kura aramzemes platība ir vismaz 10 hektāri, pēc Lauku atbalsta dienesta pieprasījuma iesniedz deklarāciju par attiecīgajā platībā audzētiem kultūraugiem, norādot informāciju par katru atsevišķu kultūraugu atbilstoši regulas Nr. 1307/2013 44. panta 4. punkta "a" vai "b" apakšpunktam un tā aizņemto platību saskaņā ar šo noteikumu 101. punktu.

⁸ Platības, kurās līdz kārtējā gada 25. jūnijam augošie vai iesētie kultūraugi vai kultūraugu maisījums nedominē līdz kārtējā gada 31. augustam, to īpatsvars ir mazāks par 75 % no laukā augošajiem augiem, tostarp tiem, kas iesējušies dabiski vai dārzeņu platības, ja kultūraugu skaits vienā kvadrātmetrā ir mazāks par šo noteikumu 2.2 pielikumā noteikto skaitu un ja dārzeņu platībā nav īstenoti nezāļu ierobežošanas agrotehniskie pasākumi tādā apjomā, lai netiktu kavēta kultūraugu augšana un kultūraugi sasniegtu ražas novākšanai piemērotu gatavību (kad raža ir izmantojama pārtikai, lopbarībai vai tālākai pārstrādei)

⁹ Lauksaimniecības zeme, par kuru kārtējā gadā nevar saņemt atbalstu, – lauksaimniecības zemes platība, kas nav apstrādāta ilgākā laikposmā (platība sākusi apaugt ar krūmiem vai krūmu atvasēm vai nav pļauta zāle, un par to liecina vairāku gadu laikā izveidojies kūlas slānis).

¹⁰ Ar attiecīgo kodu deklarējami lauksaimniecības zemes gabali saskaņā ar šo noteikumu 59.2. apakšpunktu.

IV. Pielikums - Kultūraugu saraksts dažādošanai

Nr.p.k.	Kultūraugu ģints, suga	Nosaukums latīņu valodā	Ietver sugas vai apakšsugas
1.	Graudaugi		
1.1.	Auzas	<i>Avena</i>	Sējas auzas
1.2.	Kvieši, vasaras	<i>Triticum</i>	Mīkstie kvieši, cietie kvieši
1.2.1	Kvieši, speltas	<i>Triticum spelta</i>	plēkšņu jeb speltas kvieši
1.3.	Kvieši, ziemas	<i>Triticum</i>	Mīkstie kvieši
1.4.	Mieži, vasaras	<i>Hordeum</i>	
1.5.	Mieži, ziemas	<i>Hordeum</i>	
1.6.	Rudzi	<i>Secale</i>	
1.7.	Tritikāle, vasaras	<i>Triticosecale</i>	
1.8.	Tritikāle, ziemas	<i>Triticosecale</i>	
1.9.	Griķi	<i>Fagopyrum</i>	
2.	Pākšaugi²		
2.1.	Zirņi	<i>Pisum</i>	Zirņi, dārza zirņi, cukurzirņi, lobāmie zirņi
2.2.	Soja	<i>Glycine</i>	
2.3.	Lupīna	<i>Lupinus</i>	Dzeltenā lupīna, šaurlapu lupīna, baltā lupīna
2.4.	Seradella	<i>Ornithopus</i>	
2.5.	Vīķi, vasaras	<i>Vicia</i>	Vasaras vīķi, lauka pupas, dārza (cūku) pupas
2.6.	Vīķi, ziemas	<i>Vicia</i>	
2.7.	Parastās jeb dārza pupiņas	<i>Phaseolus</i>	Dārza pupiņas, daudziedu pupiņas jeb puķu pupas, sviesta jeb Limas pupiņas
2.8.	Lēcas	<i>Lens</i>	
2.9.	Austrumu galega	Galega	
3.	Eļļas augi un šķiedraugi		
3.1.	Ķīmenes	<i>Carum</i>	
3.2.	Kaņepes	<i>Cannabis</i>	Sējas kaņepes
3.3.	Lini		Eļļas lini, šķiedras lini
3.4.	Rapsis, vasaras	<i>Brassica napus</i>	Vasaras rapsis, galda kāļi, lopbarības kāļi
3.5.	Rapsis, ziemas	<i>Brassica napus</i>	Ziemas rapsis
4.	Dārzeni, sakņaugi, zaļmasas augi		
4.1.	Kukurūza	<i>Zea</i>	Parastā kukurūza, cukurkukurūza
4.2.	Malva	<i>Malva</i>	
4.3.	Salāti	<i>Lactuca</i>	Dārza salāti, lapu salāti, galviņsalāti, romiešu salāti, ledussalāti
4.4.	Bietes	<i>Beta</i>	Cukurbietes, lopbarības bietes, galda bietes, mangolds jeb lapu bietes
4.5.	Burkāni	<i>Daucus</i>	
4.6.	Pastinaks	<i>Pastinaca</i>	
4.7.	Artišoks	<i>Cynara</i>	Artišoki, lapu artišoki
4.8.	Topinambūrs	<i>Helianthus</i>	Saulespuķe, parastā saulgrieze, topinambūrs
4.9.	Sīpoli	<i>Allium</i>	Puravi, dārza sīpoli, lielloku sīpoli, šalotes sīpoli, ķiploki, maurloki, lociņi
4.10.	Fenhelis	<i>Foeniculum</i>	
4.11.	Sējas koriandrs	<i>Coriandrum</i>	
4.12.	Parastā dille	<i>Anethum</i>	
4.13.	Pētersīļi	<i>Petroselinum</i>	Lapu pētersīļi, sakņu pētersīļi
4.14.	Selerijas	<i>Apium</i>	Sakņu selerijas, lapu selerijas, kātu selerijas
4.15.	Cigoriņš	<i>Cichorium</i>	Lapu cigoriņš, sakņu cigoriņš, Vitlufa cigoriņš
4.16.	Baziliks	<i>Ocimum</i>	

Nr.p.k.	Kultūraugu ģints, suga	Nosaukums latīņu valodā	Ietver sugas vai apakšsugas
4.17.	Piparmētra	<i>Mentha</i>	
4.18.	Spināti	<i>Spinacia</i>	
4.19.	Rukola	<i>Eruca sativa</i>	
4.20.	Kāposti	<i>Brassica oleracea</i>	Ziedkāposts, galviņkāposts (baltie, sarkanie), rožu jeb Briseles kāposts, kolrābis, sparģelkāposts, virziņkāposts, lapu kāposts, brokoļi, kacenkāposts jeb lopbarības kāposts, Pekinas kāposts
4.21.	Rāceņi	<i>Brassica rapa</i>	Tiruma rācenis, lauka rācenis, ripsis
4.22.	Redīsi	<i>Raphanus sativus</i>	Redīsi, melnais rutks, eļļas rutks (var. oleiformis)
4.23.	Mārrutki	<i>Armoracia rusticana</i>	Armoracia rusticana
4.24.	Sareptas sinepes	<i>Brassica juncea</i>	Sareptas sinepes jeb zilganās sinepes
4.25.	Melnās sinepes	<i>Sinapsis alba</i>	
4.26.	Baltās sinepes	<i>Brassica nigra</i>	
4.27.	Kartupeļi	<i>Solanum tuberosum</i>	
4.28.	Tomāti	<i>Solanum lycopersicum</i>	
4.29.	Baklažāns	<i>Solanum melongena</i>	
4.30.	Paprika	<i>Capsicum annuum</i>	
4.31.	Čili pipars	<i>Capsicum baccatum</i>	
4.32.	Gurķi	<i>Cucumis sativus</i>	
4.33.	Arbūzs	<i>Citrullus lanatus</i>	
4.34.	Melone	<i>Cucumis melo</i>	
4.35.	Dārza ķirbis	<i>Cucurbita pepo</i>	Parastais ķirbis, kabači, patisoni, cukini
4.36.	Vīglapu ķirbis	<i>Cucurbita ficifolia</i>	
4.37.	Lielaugļu ķirbis	<i>Cucurbita maxima</i>	
4.38.	Muskata ķirbis	<i>Cucurbita moschata</i>	Muskata ķirbis, sviesta ķirbis
4.39.	Skābenes	<i>Rumex</i>	
5.	Nektāraugi, ārstniecības augi		
5.1.	Ežziede	<i>Echinops</i>	Apalgalvas ežziede
5.2.	Biškrēsliņš	<i>Tanacetum</i>	Parastais biškrēsliņš
5.3.	Parastā raudene	<i>Origanum</i>	Parastā raudene, majorāns
5.4.	Salvija	<i>Salvia</i>	Ārstniecības salvija
5.5.	Mārsils jeb timiāns	<i>Thymus</i>	
5.6.	Pūķgalve	<i>Dracocephalum</i>	
5.7.	Mātere	<i>Leonurus</i>	
5.8.	Melisa	<i>Lamiaceae</i>	
5.9.	Kaķumētra	<i>Napeta</i>	
5.10.	Izops	<i>Hyssopus</i>	
5.11.	Gurķene	<i>Borago</i>	
5.12.	Dagliītis	<i>Echium</i>	
5.13.	Dedestiņas	<i>Lathyrus</i>	
5.14.	Facēlija	<i>Phacelia</i>	

Nr.p.k.	Kultūraugu ģints, suga	Nosaukums latīņu valodā	Ietver sugas vai apakšsugas
5.15.	Ārstniecības kumelīte	<i>Chamomilla</i>	
5.16.	Ārstniecības kliņģerīte	<i>Calendula</i>	
6.	Augļi un ogas		
6.11.	Zemenes	<i>Fragaria</i>	

V. Pielikums – Deklarācija par iepriekšējā gadā izmaksātajām darba algām, kas saistītas ar lauksaimniecisko darbību

1. Informācija par klientu

(Aizpildīt drukātiem burtiem)

Vārds:

Uzvārds:

Personas kods: -

Firma (nosaukums):

Reģistrācijas numurs:

LAD klienta reģistrācijas numurs:

Mobilā vai fiksētā tālruņa numurs:

E-pasta adrese:

Gads, par kuru sniegta informācija

Aprēķināt proporcionāli nostrādātajam stundu skaitam, veicot lauksaimniecisko darbību!

jums un aiznildīšanas kārtība

Pievērst uzmanību lauksaimnieciskās darbības definīcijai! Norādīt TIKAI nostrādātās stundas, veicot lauksaimniecisko darbību!

Nr. p.k.	Darbinieka personas kods	Vārds, uzvārds	Darba alga pirms nodokļu nomaksas (euro)	Aprēķinātās darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (euro)	Uzņēmējdarbības riska valsts nodeva (euro)	Nostrādāto stundu skaits, veicot lauksaimnieciskās darbības	Ar darbaspēka algošanu saistītie izdevumi (4 + 5 + 6), veicot lauksaimniecisko darbību!
1	2	3	4	5	6	7	8
	Gadā kopā						

Ar parakstu apliecinu, ka sniegtā informācija ir patiesa.

Datums . . 2015 . Paraksts* _____

Piezīme. * Dokumenta rekvizītus "datums" un "paraksts" neaizpilda, ja elektroniskais dokuments sagatavots atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisko dokumentu noformēšanu."

Lauksaimnieciskā darbība ir savā saimniecībā veikta darbība:

- lauksaimniecības produktu* ražošana vai audzēšana, tostarp ražas novākšana, slaukšana, dzīvnieku audzēšana un turēšana lauksaimniecības nolūkā,
- savā īpašumā esošu, tostarp iepirktu, lauksaimniecības produktu* pārstrāde, ja ar šādu produktu pārstrādi tiek iegūts cits lauksaimniecības produkts*.

Par lauksaimniecisko darbību nevar uzskatīt, piemēram:

- ar lauksaimnieciskām darbībām saistītu pakalpojumu sniegšanu, piemēram, siena pļaušana citā saimniecībā,
- produktu ražošana, kas nav uzskatāmi par lauksaimniecības produktiem*
- grāmatvedības kārtošanu saimniecībā, u.c.

* **Lauksaimniecības produkti** ir produkti, kas minēti Līgumu par Eiropas Savienības darbību 1.pielikumā, izņemot zivsaimniecības produkti, kā arī kokvilna. **Lauksaimniecības produkti nav** arī tie produkti, kas minēti regulas Nr.510/2014 1.pielikumā, un ieņēmumi no tiem jānorāda 1.postenī „Ieņēmumiem no nelauksaimnieciskās darbības”.

Produktu saraksts atrodams rokasgrāmatas pielikumā

Darba alga pirms nodokļu nomaksas ir alga pirms darba ņēmēja nodokļu nomaksas. 4.kolonnā norāda darba algas, kuras izmaksātas darba ņēmējam par **lauksaimniecisku darbību** veikšanu, kā arī atvaļinājuma naudas summu, kas piešķirta par ikgadējo apmaksāto atvaļinājumu, un kuras atbilst veiktajam lauksaimnieciskās darbības apjomam periodā, par ko tiek sniegta šī deklarācija.

Uzņēmējdarbības riska valsts nodevu darba devēja ziņojumā norāda darba devēji, kam saskaņā ar Maksātspējas likumu var pasludināt juridiskās personas maksātspējas procesu vai saskaņā ar Kredītiestāžu likumu var pasludināt kredītiestādes maksātspēju, ja darba devējs ir kredītiestāde, par darbiniekiem, ar kuriem attiecīgajiem darba devējiem saskaņā ar Darba likumu ir nodibinātas darba tiesiskās attiecības.

Ar darbaspēka algošanu saistītos izdevumus aprēķina, saskaitot 4.kolonnā norādītās darba algas, 5.kolonnā norādītās aprēķinātās darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un 6.kolonnā norādītās uzņēmējdarbības riska valsts nodevas.

7.kolonnā norāda **stundu skaitu**, ko darba ņēmējs ir nostrādājis, **veicot lauksaimniecisko darbību**.

Maksājuma samazinājums netiek piemērots summai par gadā kopā izmaksātajiem ar darbaspēka algošanu saistītajiem izdevumiem (8.kolonna).

VI.Pielikums – Nosacīto liellopu vienību noteikšanai piemērojamie koeficienti

Nr. p. k.	Dzīvnieks	Koeficients (k)
1.	Buļļi, govīs un citi liellopi, kas vecāki par 24 mēn., un zirgu dzimtas dzīvnieki, kas vecāki par 6 mēn.	1,000
2.	Liellopi vecumā no 6 līdz 24 mēn.	0,600
3.	Liellopi, kas nav vecāki par 6 mēn.	0,400
4.	Aitas (t. sk. mufloni) un kazas	0,150
5.	Sivēnmātes (> 50 kg)	0,500
6.	Cūkas, izņemot sivēnmātes	0,300
7.	Dējējvistas	0,014
8.	Mājputni, izņemot dējējvistas	0,030
9.	Truši	0,030
10.	Brieži (staltbrieži)	0,610
11.	Dambrieži	0,300
12.	Ziemeļamerikas brieži (baltastes un melnastes brieži)	0,400
13.	Stirnas	0,130
14.	Viena bišu saime	0,133"

VII. Pielikums – Minimālais dārzu kultūraugu skaits uz vienu kvadrātmetru

Nr. p.k.	Kultūraugs	Kods	Augu skaits uz vienu kvadrātmetru
1.	Tomāti	826	3
2.	Ziedkāposti	842	3
3.	Citur neminēti kāposti (baltie vai sarkanie galviņkāposti, rožu jeb Briseles kāposti, galda kolrābji, spargelkāposti, virziņkāposti jeb Savoijas kāposti, lapu kāposti, brokoļi, Pekinas kāposti), izņemot lopbarības kāpostus	870	3
4.	Burkāni	843	50
5.	Galda bietes, mangolds (lapu bietes)	844	20
6.	Gurķi un kornišoni	845	3
7.	Sīpoli, šalotes sīpoli, maurloki, lielloku sīpoli un batūni	846	30
8.	Ķiploki	847	16
9.	Puravi	849	20
10.	Galda rāceņi, turnepši	851	20
11.	Galda kāļi	856	20
12.	Selerijas	852	5
13.	Melnie rutki	853	20
	Redīsi		100
14.	Pētersīļi	854	25
15.	Pastinaks	855	25
16.	Dārza ķirbis, cukīni, kabači, patisoni	857	0,3
17.	Vīglapu, lielaugļu, muskata ķirbis	858	0,3
18.	Skābenes	860	12
19.	Spināti	862	100
20.	Mārrutki	863	3
21.	Salāti	864	12
22.	Parastās dilles	874	40
23.	Rabarberi	861	0.3
24.	Sēklas kartupeļi	821	3
25.	Cietes kartupeļi	825	3
26.	Kartupeļi, kas citur nav minēti	820	3
27.	Lopbarības bietes un cukurbietes	831	15

28.	Lauka pupas	410	4
29.	Zirņi	420	30
30.	Citur neminēta kukurūza	741	4
31.	Parastās jeb dārza pupiņas	859	12
32.	Topinambūri	865	3
33.	Paprika	867	2
34.	Baklažāni	868	2
35.	Sparģeļi	869	1,4